Brīv/c/29/2

THIS PAPER WAS MAILED
WEDNESDAY, DEC. 16, 1987.

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe**, 6D Millholland Drive, Fishkill, NY 12524. Chicago Editor **A. Zaube**, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618; California Editor **Kārlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

51/52. NR. SESTDIENA, 1987. GADA 19/26. DECEMBRIS 36. GADS SATURDAY, DECEMBER 19/26, 1987.

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 CENA 1.25 DOL.

Archibīskaps
Arnolds Lūsis

Kristus piedzimšanas svētkos

„Viņš nāca pie savējiem, bet tie Viņu neuzņēma. Bet cik Viņu uzņēma, tiem Viņš deva varu kļūt par Dieva bērniem, tiem, kas tic Viņa vārdam."
Jāņa ev. I: 11-12.

Pirms daudziem gadiem, kad svešuma vēji vēl saldēja sirdi un nejutāmies mājās tur, kur tie bija mūs aizpūtuši, stāvot uz ielas stūŗa un gaidot autobusu, mani uzrunāja kāds svešinieks. „Vai jūs ticat, ka Jēzus Kristus ir Dieva sūtītais Pestītājs" — svešais bez kautrēšanās man jautāja, un, „vai jūs atzīstat Viņu par savu personīgo glābēju?"

Jāatzīstas, ka tāds tiešā veidā sveša cilvēka uzstādīts jautājums mani samulsināja. Toreiz vēl nepazinu šī kontinenta kristiešu mentalitāti, nebiju ievērojis šejienes Dieva vārdu un Kristus evaņģelija sludinātāju reizēm tīri teātrālo prasību, lai viņu klausītāji publiski nožēlo savus grēkus, apliecina savu ticību, nāk sludinātāja priekšā saņemt svētības apsolījumu atdzimšanai un jaunas dzīves iedīglim.

Mēs, latvieši, piederam pie kautrīgiem kristiešiem. Tiem, kas ceļ sētas ap sevi. Tiem, kas Dievu lūdzot labprāt aizslēdz sava kambaŗa durvis un vairās savu ticību skaļi apliecināt ļaužu priekšā.

*

Adventa laikā, redzot krāšņumu greznotajās ielās un veikalu skatlogos, vērojot steigu, ar kādu gatavojamies sagaidīt svētkus un iepirkties dāvanas — šis gadījums atplaiksnījās atmiņā. Un gribējās pašam sev jautāt: Ko man pašam nozīmē šis brīnišķīgais notikums, šī lielā mistērija, šī evaņģeliju vēsts par Dievu, kuŗš no šķīstas jaunavas klēpja kā cilvēks atnācis pie cilvēkiem? Un — ko šī vēsts nozīmē un stāsta citiem — manai tautai tēvzemē... un tiem, kas izklīdināti un izklīduši svešumā?

Vai vēsts par Kristus piedzimšanu iesilda mūsu sirdis?

Vai skubina arī mūs Dievam godu dot, un, kā cilvēkiem, kam labs prāts, vairot mīlestību un mieru naida un bezdievīgu ideoloģiju saplostītā pasaulē?

Par sevi es zinu: bez jebkādām dogmām, ko baznīcas vēsturē mums atstājuši lieli teologi un domātāji, bez jebkādām ceļa zīmēm, kas izliktas Kristus evaņģelija izskaidrošanai — es esmu pārliecināts, ka vienīgi Jēzus Kristus var cilvēkā atjaunot pazaudēto dievbērnību, var modināt cilvēkā cilvēcību un palīdzēt mums izaugt par Dieva bērniem, kas, Jāņa evaņģelija vārdiem runājot, „nav dzimuši ne no asinīm, ne no miesas iegribas, ne no vīra gribas, bet no Dieva" (Jāņa ev. I: 13). Tādēļ — ja pasauli kāds varēs pārveidot un rādīt cilvēcei ceļu no grēka uz svētdzīvi — tad tikai Viņš — Dievs, kas atnācis miesā. Atnācis zemībā, kā bērns, kuŗa priekšā svētās bailēs nav jāaizklāj vaigs, kā Mozus to darījis, redzot Dieva godību Sinaja kalnā.

Šodien pasaule varbūt vairāk kā jebkad, ilgojas pēc miera.

Bet mieru nenodrošinās atbruņošanās. Un zobenus politiķi vēl ilgi nepārkals lemešos. Pasaule ilgojas pēc sociālām reformām, kas panāktu to, ka bagātie nekļūst aizvien bagātāki un nabagie aizvien nabagāki. Bet tas nebūs sasniedzams tikai ar sociālām reformām un likumdošanu. Cilvēkiem jātop labākiem, tad labāka kļūs arī pasaule. Un tikai Pestītājs — Jēzus Kristus — var šo pārtapšanas brīnumu izraisīt tur, kur Viņa evaņģeliju sadzird ne vien ar ausīm, bet arī ar sirdi.

*

Šie svētki ikvienam kļūs apskaidrota prieka svētki, kas ticēs, ka arī viņa dēļ Pestītājs nācis pasaulē.

Ne lai valdītu, bet lai kalpotu.

Ne lai pazudinātu, bet lai glābtu.

Un lai palīdzētu izbēdāt trīs lielās bēdas, kas piemekļē ikvienu cilvēku.

Stāstot par zemnieka dēlu, kas iziet pasaulē laimi meklēt, Andrievs Niedra raksta, ka tās esot sērdieņu, grēciniekū un mirēju bēdas.

Sērdieņiem, kuŗus neviens nav saskaitījis, un kuŗiem nekur nav taisnības, Kristus atgādina, ka Dievs viņus mīl un redz.

Grēciniekiem, kas kā Kains bēg un nevar izbēgt no savas vainas — Dievs ar Kristus evaņģeliju apsola piedošanu.

Un mirējiem stāsta par Tēva namu, kur iznīcīgais tērpsies neiznīcībā un mirstīgais apvilks nemirstību. Kā kāpurs tas apgulsies, kad nāks vakara tumsa un dzestrums, un kā tauriņš atmodīsies, kad jauna rīta saule apmirdzēs viņa vieglos spārnus...

Tādēļ — šajos svētkos uzņemsim Kristu ikvienā mājā un ģimenē.

Neatstāsim Viņu aiz durvīm, tikko būsim pārnākuši no dievkalpojuma. Ar Viņu izaugsim par Dieva bērniem.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1987. GADA 19/26. DECEMBRIS NR. 51/52

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdes priekšsēdis — Pēteris Ratnieks. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 6D Millholland Drive, Fishkill, N.Y. 12524, U.S.A., tālr. 1-914-838-2411. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill, 60618.

Redakcijas tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotus materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 46 dol., 6 mēnešiem — 24 dol., 3 mēnešiem — 14 dol. Atsevišķa numura cena 1.25 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $2.50, tekstā $3.00, pirmajā vai pēdējā lp. $5.00 par 1 cm telpu. Sarīkojumu kalendārā $2.00 par rindiņu; atkārtojot 4 reizes un vairāk, 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514.

MEMBER ETHNIC PRESS ASSOCIATION ONTARIO

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodotā sludinājumā laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pēc sludinājuma likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Grozījumus sludinājumos var pieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas.

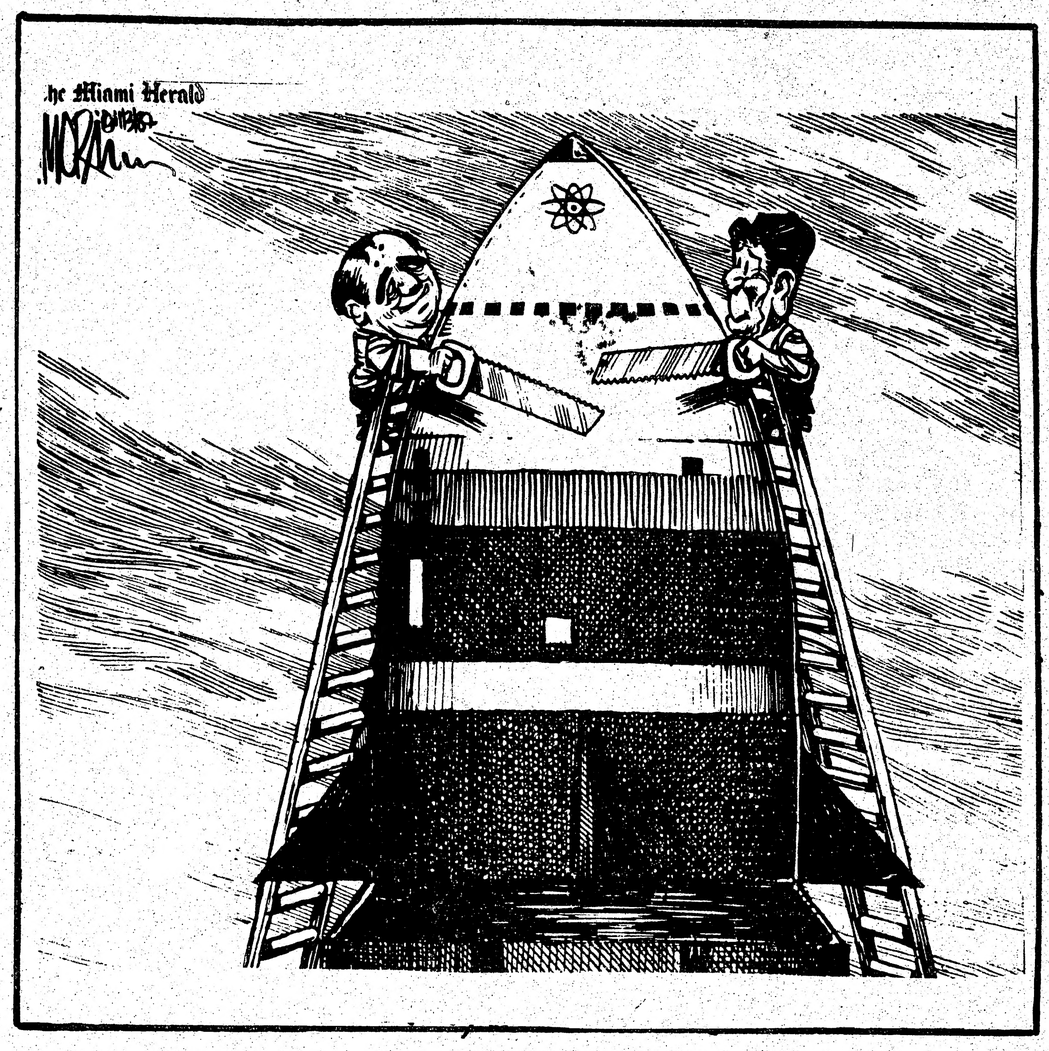

Viktors Kalniņš

Par Gunāru Astru

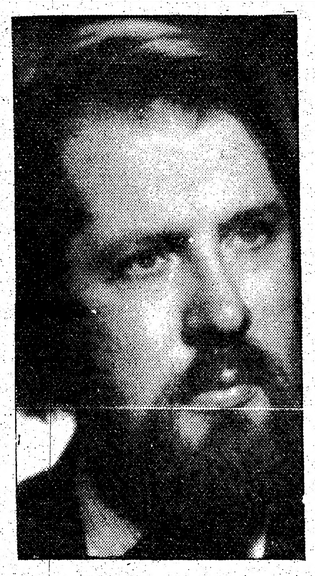

Visas runas par pārkārtošanos, par atklātību nav ne plika graša vērtas bez noteiktas politisko represiju un tiesas prāvu nosodīšanas. Nekā tamlīdzīga Padomju savienībā nav. Baltijā un citās nacionālās republikās šīs čekas sarīkotās represijas, provokācijas un apmelošanas kampaņa pēdējā laikā pat palielinās. Lielākā daļa ieslodzījumā palikušo ir baltieši un ukraiņi. Ja kaut kādā mērā ,,glasnostj'' izmantota, pa lielākai daļai Krievijas centros — Maskavā un Ļeņingradā — nosodot it kā pagātnei piederošo stagnāciju, saimniecisko stulbumu un neizdarību, tad atklāta valoda par sasāpējušām nacionālām problēmām bija un paliek aizliegts temats. Neko vairāk kā nodrāztas staliniskas frazes par šo jautājumu nevar pateikt padomju propagandisti. Un ne velti cietumos un soda nometnēs smok gan Gunārs Astra, Juris Būmeisters, Žanis Skudra, gan Marts Nikluss, Enns Tarto un citi cīnītāji par brīvu un neatkarīgu Baltiju.

Starp latviešu politieslodzītiem ļoti ievērojamā vietā ir Gunārs Astra. Un ne tikai sava auguma dēļ. (Gunāram ir pāri par diviem metriem). Līdzīgs viņa augumam ir dvēseliskais spēks, sāpe par pazemoto un apspiesto dzimteni un latviešu tautu, tai pašā laikā ticība gaišākai nākotnei. To ļoti spilgti viņš izteica pēdējā vārdā 1983. g. 15. decembrī savā otrā politiskā prāvā, kuŗā iztapīgā Latvijas PSR kangaru augstākā tiesa piesprieda vergu nometnē un 5. gadus izsūtījumā.

Tiesāja par 45 baltiešu memoranda (kuŗā prasīts atcelt Molotova un Ribentropa paktu tulkošanu, kā arī par Orvela grāmatas ,,1984. gads'' izplatīšanu. Par ko tika bargs sods? Astra pats atbildēja uz šo jautājumu pēdējā vārdā: ,,Es nedevu ne izsmeļošanas, ne visaptveŗošas liecības. Es vispār neđevu liecības, un neviens cilvēks ar manu palīdzību nav nonācis izmeklētāja kabinetā. To nevar piedot. Un man nepiedod. Man nepiedod arī to, ka es jūsu priekšā nenoliedzu nedz savus draugus, nedz savu pārliecību.''

Nepiedod viņam nelokāmu nostāju arī tagad. Un neskatoties uz slikto veselību (bet Gunārs bija sportists: basketbolists un burātājs) čeka turpina viņu spīdzināt.

Pirmo reizi Astra nonāca ieslodzījumā 1961. g. pēc čekas safabricētās lietas par spiegošanu. Toreiz spriedums bija 15 gadi ieslodzījumā. Un visus tos viņš nosēdēja Mordovijas un Urālu soda nometnēs. Šī pirmā ieslodzījuma laikā mums izdevās iepazīties. Tiesa gan, jau pēc ilgāka ieslodzījumā pavadītā laika. Gunārs gandrīz visu laiku atradās 7. Dubravlaga nometnē, es gan 11, gan 3. 1966. g. mani pārveda uz speciāli soda nolūkos izveidotu sevišķi izlozētu 17. nometni, bet Gunāru Astru uz 11. Tikai 1968. g. beigās mums izdevās iepazīties personiski. Tad Gunāru Astru, acīm redzot kā nelabojumu, arī pārveda uz 17. zonu. Tiesa gan, pēc viņa atbraukšanas pagāja vairākas dienas, pirms mēs varējām sarokoties un oficiāli iepazīties, jo toreiz sakarā ar piedalīšanos bada streikā atrados soda izolātorā.

Varens savā augumā, ar vēsu prātu, bet nelokāmu pārliecību, bet Gunārs Astra izveda no pacietības čekistus un nometnes administrāciju, īpaši, kad pilnā mierā uz jautājumu par uzvārdu un vārdu, kā to prasīja priekšraksti, — ieslodzītais tāds un tāds, atbildēja — ,,kaŗa gūsteknis Gunārs Astra. Galu galā, viņš tālāk skaidroja, — Latvija ir okupēta zeme, un es esmu kaŗa stāvoklī ar tās okupantiem, Nevērojot pārtikas trūkumu, ko viņš sava auguma dēļ izjuta īpaši, un visādus citus ierobežojumus, Gunārs turpināja nodarbošanos gan ar angļu valodu, gan ar vēstures un filozofijas problēmām.

Drīz pēc atbrīvošanas viņš apprecējās ar Līviju-Hertu Vagali, kas arī izbaudīja cietuma maizi un tikumus pēc tam, kad 1962. g. atteicās apstiprināt melus pret mums, tā saucamās ,,Baltijas federācijas grupas'' locekļiem, uz ko viņu spieda gan čekisti, gan tiesnesis Raimonds Brīze (Jā, tas pats Brīze, kas šogad tiesāja Černobiļas prāvā).

Par Gunāru Astru Permas sevišķi stingrā režīma nometnē nesen pastāstīja krievu radio klausītājiem uz Rietumiem izkļuvušais bijušais politieslodzītais Jurijs Fjodorovs. Parasti administrācija ievieto jaunatnākušo vieninieka. Dažu nedēļu laikā tiek izstrādāta stratēģija, kā izturēties pret ieslodzīto, vai nu lietot pātagas politiku, vai atļaut dažus atvieglinājumus. Bija izvēlēta, ne jau bez Rīgas čekas ieteikuma, pātagas politika. Par to liecina gan dažādi sodi un ieslodzīšana karceros, gan regulārie tikšanās aizliegumi.

(Turpinājums 19. lp.)

Lasītāju vēstules

ĀRKĀRTĒJU TAUTAS BALVU LINARDAM GRANTIŅAM

Helsinki-86 grupa ar tās vadītāju Linardu Grantiņu priekšgalā bija noorganizējusi nolikt ziedus 14. jūnijā pie Brīvības pieminekļa Rīgā.

L. Grantiņu vēl pirms 14. jūnija apcietināja un notiesāja ar cietuma sodu, izsūtot uz Gulagu...

Būtībā Grantiņš, uz ežiņas galvu likdams, ir zaudējis brīvību; šodien viņš ir latviešu tautas varonis.

PBLA valdei un ikvienam latvietim bija un ir viss jāliek uz vienas kārts Grantiņa atbrīvošanai no cietuma u.c...

Globāli latviešiem ,,jāsit bungas'' par Grantiņa atbrīvošanu. Pie PBLA pastāv un darbojas Latvijas Brīvības Fonds ar 1,4 milj. kapitālu LBF augļi gadā dod kādus 100.000.- nacionālpolitiskam darbam, bet Latvijas Brīvības Fonda augļi tiek ,,izbārstīti'' arī nepolitiskiem projektiem — stipendijās, LSC uzturēšanai un c.

PBLA nekavējoties ir jāpiešķir ārkārtēja Tautas Balva L. Grantiņam. Precedents ir Sešdesmitajos gados, vienā laikā, vienā gadā Tautas Balva tika piešķirta trim latviešu sabiedriskajiem darbiniekiem. Neviens PBLA valdei nepārmeta ,,izšķērdību'' vai TB noteikumu pārkāpšanu.

Bet ja PBLA valde atsakās L. Grantiņam piešķirt ārkārtējo Tautas Balvu, tad kādai latviešu organizācijai vai tautiešu grupai jāsagādā — ārkārtējās T.B. piešķiršanai L. Grantiņam. **J. Dimats sr.**

VĒRTĪGS PIENESUMS LATVIEŠU FOLKLORAI

ir Krišjāņa Puriņa dainu sakārtojums 4 sējumos par Latvijas kokiem: 1) Trīs ziedoši koki (ābele, ieva, lazda); 2) Trīs skuju koki un bērzs; 3) Ozols; 4) Liepa un pārējie koki.

Šīs grāmatas ir iznākušas ļoti gaumīgā ietērpā ar māksl. Ed. Dzeņa illustrācijām.

Ir apbrīnojama K. Puriņa darba degsme, šo sējumu sakopošanai veltījot turpat 12 no savas dzīves gadiem.

Dainas kārtojot, liekas, viņa vadītāja doma ir bijusi parādīt kokus senā dainotāja skatījumā, viņa saskari ar koku mūža ritējumā. Lasām par seno paaudžu dzīvi dzejiskā stāstījumā, koku un cilvēku tuvību, to ietekmi morāliskā audzināšanā un tautas tradiciju kopšanā.

Par katrā sējumā apskatīto koku ir sniegts tā botāniskais apraksts, ziņas par tā īpatnību, mūža gaŗumu, saimniecisko izmantošanu.

Es domāju, katrs, kas šos sējumus būs pārlasījis, priecāsies, tāpat kā es, par tiem pastāstīt tālāk citiem.

Nobeidzot šo vērtīgo dainu sakārtojumu, Krišjānis Puriņš savā pēdējā grāmatā citē:

,,Paldies devu Dieviņam,
Tas darbiņš nodzīvots.''

Milda Matīsa
Toronto

Tam Kungam jauna dziesma

Desmitais Jaunatnes Ziemsvētku ieskaņas koncerts Sv. Andreja baznīcā Toronto

Ir pagājuši desmit gadi, kopš Sv. Andreja draudzes dāmu komitejas priekšniecei Balvai Kūlai radās doma, ka Ziemsvētku ieskaņai pirmā adventa svētdienā varētu notikt jaunatnes koŗa un solistu koncerts. Koncertam izvēlējās nosaukumu Tam Kungam jauna dziesma, aicinot ikvienu latviešu jaunieti tanī piedalīties, neatkarīgi no tā, kuŗā draudzē viņš sastāv. Ideja vainagojās ar panākumiem, rodot labu atsauksmi kā jaunatnē, tā arī klausītāju saimē. Atskatoties atpakaļ uz aizvadītiem desmit koncertiem, B. Kūla un visa draudzes dāmu komiteja, kas piedalās koncerta organizēšanā, var būt apmierināta. Svētku koŗa skaitliskais sastāvs parasti nedaudz svārstījies ap skaitli 60. Korī dziedājuši pāri par 300 jauniešu, bet solistu skaits gan no Kanadas, gan arī no ASV, ir sasniedzis skaitli 25. Daļa no šiem solistiem ir jau kļuvuši par pazīstamiem māksliniekiem. Solistu vidū esam dzirdējuši gan vokalistus, gan arī instrumentālistus — ērģelniekus, vijolniekus, čellistus, flautistus, arfistus, trompetistus u.c. Kopkoŗu diriģēšanā esam redzējuši Maiju Barušu, Daci Šmitu, Astrīdu Kalniņu, māc. Juri Cālīti un Jāni Beloglāzovu. Jānis Beloglāzovs, piedaloties daudzos koncertos, bijis arī šo koncertu mūzikālais vadītājs un virsdiriģents.

Šā gada koncerts notika 29. novembŗa pēcpusdienā, pulcinot ap 400 klausītāju. Piedalījās svētku koris 56 dziedātāju sastāvā. Kā solisti bija ērģelnieki — Ruta Āze un Aldis Liepiņš, vijolniece Melita Aļļe no Filadelfijas. Koŗa solo daļās dziedāja Lisa Bourne, kas veidojas par vokālās mākslas solisti. Vēl varētu atzīmēt, ka J. Beloglāzovs bija devis iespēju koŗa solo dziedājumos uzņemties solo dziedājumu lomu pavisam jaunajiem — Astrai Ozolai, Konradam Ozolam un Pēterim Daugavietim. Pūtēju ansamblis piedalījās kopā ar kori Anona Ziemsvētku dziesmas Mums šodien bērniņš piedzimis izpildījumā un pavadīja arī draudzes dziedātās dziesmas. Pūtēju ansamblī spēlēja: Aija Auziņa — trompeti; Lans Campbell — trompeti; Moira Campbell — klarineti; Beatrise Upeniece — flautu. Pūtēju ansambļa piedalīšanos bija izkārtojusi Zinta Briede.

Koncertu iesāka jaunais ērģelnieks Aldis Liepiņš, kas sevi jau paspējis apliecināt kā daudzsološu ērģelnieku, ar F. Morela Priere. Viņam sekoja

svētku koŗa diriģenta māc. Juŗa Cālīša vadībā, izpildot Nikolaja Hermana Mēs Dievu Kungu slavējam. Nākošās divas dziesmas — 16.g.s. angļu dziesmu — Reiz ganiem lopus sargājot (solo grupa) un senu franču dziesmu — Gavilē zeme, priecājies — vadīja Astrīda Kalniņa, kuŗa savu karjēru uzsākusi Sidrabenes vasaras nometnē.

Patīkami bija atkal vērot jauno vijolnieci Melitu Aļļi no Filadelfijas, kas reizi jau piedalījusies Sv. Andreja dāmu komitejas rīkotā koncertā. Apdāvinātā vijolniece spēlēja J.S. Bacha Āriju (no 208. kantātes). Atsaucīgs pavadītājs bija Jānis Beloglāzovs. M. Aļļes spēle kļuvusi daudz iespaidīgāka kā techniskās varēšanas, tā arī izpildījuma ziņā. Ruta Āze, kuŗas vārds kā ērģelniecei ir kļuvis jau labi pazīstams koncertpublikai, atskaņoja divas koŗāļu variācijas ērģelēm — J.S. Bacha In Dulci Jubilo un Jesus meine Freude. Sekoja atkal Melita Aļļe ar W.A. Mocarta Alegro no 3. vijoles koncerta. Tālāk koris Jāņa Beloglāzova vadībā dziedāja: komponista Anon — Mums bērniņš šodien piedzimis, piedaloties pūtēju ansamblim; senu bohēmiešu dziesmu — Nāciet, jūs gani — ar solo grupas piedalīšanos; spirituālu Ej, stāsti kalnos, lejās — ar Lisas Bournes solo un A. Kalniņa Priecājies sirds. Jauks bija Bournes sniegums solo dziedājumā. Koncertu nobeidza abi ērģelnieki — Ruta Āze ar J.S. Bacha Prelūdi miminorā un Aldis Liepiņš ar J.S. Bacha Concerto sol-mažorā. Koncerta programmā bija iespraustas arī dziesmas draudzei.

Svētīšanas vārdus teica māc. Juris Cālītis.

Pēc koncerta B. Kūla pateicās viesiem — koncerta dalībniekiem un diriģentiem, īpaši atzīmējot Jāņa Beloglāzova priekšzīmīgo darbu koncerta sagatavošanā.

Patīkamu iespaidu atstāja jauniešu koŗa disciplinētā stāja un vienveidīgie apģērbi. Koncertā arī šogad piedalījās jaunieši no citām draudzēm, bet vairums bija no Sv. Andreja draudzes. Koncerts izdevās teicami, apmierināti varēja būt izpildītāji, un tas patika arī kuplajai klausītāju saimei. Līdzšinējie panākumi liek ticēt, ka B. Kūlai un visai dāmu komitejai nepietrūks uzņēmības, lai šis sekmīgais un nozīmīgais koncertu cikls nepārtrūktu.

Pēc koncerta dalībnieki un koncerta apmeklētāji pulcējās baznīcas zālē pie bagāti klātiem galdiem. **Ž. Zentiņš**

DAUGAVAS VANAGU KANADAS VALDE

IZDOD

Tēvzemes balvas laureāta

dzejnieka VIĻA PLŪDOŅA

Kopotos rakstus četros sējumos

(kopā apmēram 2500 lappuses).

Iepriekš pieteicoties (tikai uz visiem sējumiem kopā)

cena ir U.S.$65.00, Kanadā $70.00.

Čekus rakstīt uz DV KV vārda ar atzīmi PLŪDOŅA RAKSTI un sūtīt A. Šternam, 492 Brookdale Ave, Toronto, Ont. M5M 1R7, Canada.

Laikraksta LATVIJA AMERIKĀ atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcas nodaļās Latviešu Namā un Centrā, kā arī spiestuvē.

Tikšanās ar Omartija kundzi Toronto

Tēlotāji Anšlava Eglīša komēdijā Omartija kundze: no kr. Dzintars Pūpēdis (K. Omartijs), Maija Ķuze (A. Loce), Arvīds Mārsons (B. Vilks), Anna Briede (A. Omartija), Pēteris Ancāns (O. Vilks), Imanta Spēlīte (B. Boringere) un Vilnis Brastiņš (M. Locis).

Tas bija Latviešu Namā pirms viņas ierašanās Hamiltonā, Anšlava Eglīša lugas ģenerālmēģinājumā. Omartija kundzi iestudējusi Toronto latviešu biedrības drāmas kopa režisora Dzintara Pūpēža režijā. Pēdējais mēģinājums notika izveidotā skatuvē ar visām dekorācijām un kostīmiem, kādu to redzēsim izrādē skatītāju priekšā. Luga mūs aizved sešdesmito gadu sākumā, kad latviešu iecelotāji ar sakrāto naudu, grūti strādādami, bija tikuši tik tālu, ka varēja izvēlēties jau labākas mājas. Mājas meklēšana un pirkšana ir spēles galvenais motīvs un smaguma centrs. Pircēji ir Mārtiņš un Alīde Loči, nekustamo īpašumu pirkšanas un pārdošanas biroju vada Aleksandra Omartija kundze ar savu vīru Klāvu Omartiju, kam par sievas uzņēmumu gan maz intereses. Pārējie tēlotāji — tēvs ar dēlu Bernards un Olivers Vilki un biroja darbiniece Beate Boringere.

Omartija kundze ir viena no tām mūsu svešo zemju gaitu lugām, kuŗu nekad neapnīk skatīties, pakavējoties brīdi pašu nesenajā pagātnē un ,,atskatoties pasmaidīt''. Tā ir viegla, raita spēle, kuŗā nav nekādu problēmu risināšana, piemēram, kas ir īsts latvietis? ,,Galvenais, ka viņš pazīst rupjmaizi un skābus kāpostus''. Arī Omartija kundzes ,,blakus intereses'' par savu jauno darbinieku Oliveru Vilku neizraisa nekādus konfliktus, jo Omartija kungs pat ar viņu sadraudzējas, jo viņus abus satuvina rupjmaize un skābie kāposti. Tagadējā laikā, kad visur spridzina, šauj un dedzina, ko tā propagandē un māca televīzijā, filmās un visos sīkumos izgaismo dienas prese, Omartija kundze sagādās tīkamu atpūtu sasprindzinātajiem nerviem.

Galveno lomu Aleksandru Omartiju tēlo Anna Briede, Klāvu Omartiju — Dzintars Pūpēdis, Oliveru Vilku — Pēteris Ancāns, Bernardu Vilku — Arvīds Marsons, Mārtiņu Loci — Vilnis Brastiņš, Alīdi Loci — Maija Ķuze un Beati Boringeri — Imanta Spēlīte. Dekorātors Edgars Brastiņš, skatuves meistars — Andrejs Briedis, gaismotājs Valdis Grasmanis. Izrādi vada Ārija Grasmane.

Izrādes Toronto notiks 1988. g. 16. un 17. janvārī. Izrādes paredzētas vēl citos latviešu centros. **K. S.**

TORONTO DVTK

Novēlam saviem skatītājiem

PRIECĪGUS ZIEMAS SVĒTKUS UN LAIMĪGU JAUNO GADU

Daugavas Vanagu Teātris Kanadā

RUNČU MŪZIKA KASETĒS

1. Rudens zelts $12.00

2. Labākais no Runčiem, 90 min. 29 melodijas $16.00.

DABŪJAMAS LATVIEŠU GRĀMATNĪCĀS VAI PASŪTINOT PIE A. GRĪNBERGA: 151 EAST 42nd ST. HAMILTON, ONTARIO, TEL. 416-383-0795.

Padomju falsifikāciju rēgainās augstienes

,,Ja nav latvieša Jukuma kapa,
ja nav latvieša Jukuma kaulu,
un, ja arī kauli ir,
bet — nezin kuŗi,
tad latvietis Jukums ir
NEZINĀMS!''
(Ojārs Vācietis)

Par jauniem, gluži makabriem sasniegumiem vēstures viltošanā, kas spirgti turpinās tagadējā ,,atklātuma posmā'', lasāms žurnāla Horizonts 9. nr. (arī DzB, nr. 39). Tā galvenais redaktors Gunārs Kurpnieks stāsta:

,,Sāka *rupji sagrozīt latviešu boļševiku miršanas (faktiski nogalināšanas) gadu un datumu* — sākumā mazajā enciklopēdijā, bet vēlāk arī jaunākos enciklopēdiskos izdevumos. *1937. vai 1938. gada vietā sāka rakstīt 1941. u.t.t., gandrīz vai līdz 1950. gadam.* Citiem vārdiem, aiz šiem meliem tika slēpti atkritēju saujiņas noziegumi. Es uzskatu: ja komūnists vai 'bezpartejiskais boļševiks' gājis bojā 1937. vai 1938. gadā, tad viņš ir kritis kaujas laukā, un viņa pēcnācēji var lepoties ar viņu, tātad viņa miršanas gads ir jāmin pareizi, nevis tā, kā *konjunktūras cilvēkiem no vēsturnieku vidus* tas kuŗo reizi būtu labpaticies.''

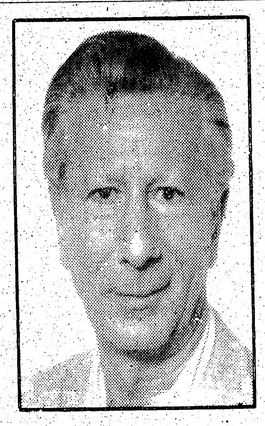

Dr. U.J. ir liela pieredze padomju vēstures falsifikāciju džungļos, taču tik makabras izdarības ar valsts nāvē mirušajiem viņu mazliet pārsteidz. Tas savukārt lieku reizi apstiprina, ka *vēsture padzemē nav zinātne,* bet visnešķīstāko blēdību un rēgainu manipulāciju lauks ļaužu muļķošanai un apmaušanai. Mūsu reakcija pret šo ,,padomju zinātni'' var būt tikai dziļa nicināšana un izsmiekls.

Tai pašā rakstā G. Kurpnieks pieskaŗas arī *latviešu strēlnieku* revolūcionāro nopelnu noklusēšanai. Viņš raksta:

,,Strēlnieki gāja Oktobŗa gvardes avangardā. Viņu loma revolūcijā ir labi zināma, lai gan līdz piecdesmito gadu vidum *to noklusēja, cik spēja,* vai arī tika rupji izkropļoti fakti. To darīja gan dažādu rangu vēsturnieki, gan literāti, nemaz jau nerunājot par valsts un militāriem darbiniekiem.''

Kurpnieks arī atgādina sabotāžu pret strēlniekiem celto pieminekli Daugavmalā:

,,Tagad šo notikumu cenšas nodot aizmirstībai. Kad no granīta bluķa cirta figūras, laukumā izcēlās ugunsgrēks, un rezultātā figūras 'padarīja īsākas' par diviem metriem. Neviens lāga neizmeklēja šo 'nejauko atgadījumu', katrā ziņā rezultāti tika turēti slepenībā. Visai simptomātiski ir, ka tiem vienpadsmit latviešu revolūcionāru krūšu tēliem, kuŗus uzstādīja Komunāru laukumā, vairāk neviens tā arī nepievienojās.''

Un Kurpnieks aicina ķerties pie īstā spožuma atdošanas ,,Strēlnieku zvaigznājam'', jo tas sastāv no simtiem un simtiem cilvēku, tik spožu kā zvaigznes...

Gunārs Kurpnieks aicina, un tas ir teicami. Piebildīsim, ka aicinātāju nav trūcis. Latviešu strēlnieku vēstures komisija Maskavā aicināja no 1926. līdz 1937. gadam, bet visi tās locekļi — R. Apinis, P. Vīksna, V. Štrauss, J. Daniševskis, K. Stučka u.c. — mira valsts nāvē. Piecdesmito gadu otrā pusē aicināja berklatvieši, bet tika ,,iztīrīti'' (daži arī nomira dīvainos negadījumos), nolikti mūzejos, bibliotēkās un citās klusās vietās. Bet, kā teikts senā dziesmā — *,,nozūd, izceļas no jauna''.* Tagad atkal ir aicināšanas laiks. Aicina kultūras darbinieki, aicina izglītības darbinieki, aicina jaunieši, kas grib zināt. Kaut ko jau uzzinās, ja neatlaidīsies.

Kronvalda piemineklim Siguldā izkalts ieraksts.

Parafrazējot Uldi Bērziņu, šo situāciju var raksturot tā:
,,Cik reizes krievs nogrūda,
tik latvietis atkal kāpa.''

Ar to savus vērojumus beidz Strēlnieku zvaigznāja mūžsenais spodrinātājs

Dr. Ulafs Jānsons

Jānis Zalcmanis

Dezinformātori vilto vēsturi

Krievu sakās labprātīgi iespraukušies latviešu rakstoņi tagad iztapīgi ņemas uzpildīt ,,baltos plankumus'' tā sauktajā padomju vēstures zinātnē ar sen agrāk tur ietrieptu melu un puspatiesību atkārtojumiem.

Šiem rakstoņiem, ironiski pasmaidot ievērojam, nesen piebiedrojies 1982.g. aprīlī par spiegošanu no Zviedrijas izraidītais krievu vēstniecības Stokholmā darbinieks, šodien ,,Latvijas PSR ārlietu ministrijas pirmais sekretārs'' Alberts Liepa.

Domrakstā, kam virsraksts ,,Kungi, mēs esam atzīti...'' (sk. Padomju Jaunatnes 4.11. numurā), A. Liepa ,,pierāda'', ka 18.novembŗa Latvija bijusi tikai latviešu prettautiskās buržuāzijas un dažu kapitālistisko lielvalstu valdību sadarbības rezultāts.

Kaut minēto domrakstu kuplina citāti, šo citātu izvēle un to lieliniecisku veiklā iestarpināšana tekstā ir visnotaļ piemērota latviešu jaunās paaudzes dzimtenē apmānīšanai, zinot, ka tai nav pieejami Fundamentālā bibliotēkā paslēptie vēstures avoti par Latvijas valsts izcelšanos I Pasaules kaŗa notikumu norisē.

Okupācijas varas kalpu noklusēto faktu atgādinājumus, kas seko, esam izvēlējušies cerībā, ka tie — vienādi vai otrādi — aizceļos arī pie lasītājiem Latvijā, kuŗu griba uzzināt šobrīd vēl aizliegto patiesību aug augumā.

Vispirms: kas īstenībā bija lielinieku un nezinātāju par ,,lielo'' dēvētā ,,Oktobŗa revolūcija''? Taču nekas cits, kā blēža un fantasta Ļeņina vadīto profesionālo revolūcionāru izdarīts apvērsums. Latvieši piedalījās tajā ticībā, ka nekad agrāk nebijusi ,,taisnība'' nu, beidzot, darīs galu ne tikai krievu cara ierēdņu un vācbaltu baronu sabiedrotībai pret ,,iedzīvotājiem Baltijas provincēs'', bet arī nacionālai un sociālai netaisnībai Latvijā un ,,visā pasaulē''. Pat Pēteris Stučka, kuŗa krieviskā orientācija ir labi dokumentēta, un kas paguva aiziet no dzīves pirms latviešu lielinieku galotnes mira valsts nāvē 1930. gadu nogalē, toreiz gatavojās sadarbībai ar krievu biedriem *,,uz vienlīdzības tiesībām''.* Mēs vaicājam: kādēļ tad Padomju savienībā nav šīs vienlīdzības, par ko reiz sapņoja ,,sarkanās Latvijas'' dibinātājs? Mēs arī zinām atbildi: tādēļ, ka aiz fikcijas ,,Padomju savienība'' milzt vecā, nemainīgā, nedalāmā ,,māte Krievija''.

Lai kā dezinformātori pūlējušies, noklusējumi un meli nespēj aizsegt patiesību, ka Krievijas satversmes sapulces vēlēšanās 1917.g. novembrī ,,ļeņinieši'' saņēma tikai 1/4 no nodoto balsu kopskaita, ka pārsteigumam, ko viņu nometnē bija izraisījusi šī (pad. vēsturnieka Ē. Žagara iemīļotu vārdu piemērojot) ,,izgāšanās'', 1918. gada pavasarī sekoja sarkano varmācību otrs akts — demokratiski izvēlētās Satversmes sapulces padzīšana.

Ir tiesa, ka mūsu zemē tad vēl rosījās latviešu ,,buržuāzijas provāciski noskaņotā daļa''. Bet tāpat ir tiesa, ka šodien — ne mazāk pilnsirdīgi — viņu lomu tēlo mūsu tautas dzīvībai bīstamākā lieliniecīski prokrieviskā nomenklātūra.

Arī nebrīvībā ieslēgtajai latviešu jaunatnei ir tiesība zināt, ka prasību pēc neatkarīgas Latvijas valsts Rietumu pasaulē iznesa no bēgļu aprūpes organizācijas Pēterpilī izaugušās Latviešu Pagaidu Nacionālās Padomes Ārlietu nodaļa, Latvijas Ārlietu ministrijas pirmsākums. Rīgā, ko tad bija okupējušas vācu militārā spēka paliekas, tā paša mērķa īstenošanai strādāja Demokratiskais Bloks, kuŗā— lieliniekus un ,,provāciski noskaņotos'' atskaitot — sadarbojās latviešu tā laika politisko partiju vadītāji.

Runājot par Rietumu lielvalstu viedokli Baltijas jautājumā toreiz, der atgādināt, ka skopā palīdzība, ko angļi, franči un amerikāņi 1918. un 1919. gados deva arī topošajai Latvijas armijai, nebūt neliecināja par gribu atbalstīt mūsu zemes atbrīvošanos no Krievijas. Sabiedroto mērķis bija ,,nedalāmās'' cara imperijas atjaunošana ar somu, igauņu un latviešu dzīvā spēka palīdzību.

Latvijas Pagaidu valdības turpat vai bezcerīgo stāvokli 1919.g. janvārī A. Liepa lūkojis attēlot teikumā, ,,Ulmanis un viņa valdība nedomāja kapitulēt, bet metās bēgt uz Liepāju un no turienes tālāk uz Berlīni, Kopenhagenu, Stokholmu, Londonu, Parīzi, lai tur vervētu brīvprātīgos ārzemniekus un lūgtu ārvalstu militāro palīdzību cīņai pret komūnismu.''

Pulkvedis Aleksandrs Plensners, mūsu valsts dzimšanas liecinieks, Kārļa Ulmaņa pirmās valdības ienākšanu Latvijas vēsturē ir atcerējies *latvieša* vārdiem: ,,Tautas Padome Latvijas pagaidu valdībai varēja dot tikai savu pilnvarojumu. Tas bija gan aizrautīgākais un idejiski tīrākais, ko kāda valdība saņēmusi. Bet tas arī bija viss. (—) Cita nekā. Ne jumta virs galvas valdības miteklim, ne naudas, ne kādas varas, izņemot to, cik cilvēku labos prātos.'' — ,,Mūsu valsts no savas šaurības ir centusies samaksāt par visu derīgu un arī vairs nederīgu, ko grūtā brīdī no ārvalstīm saņēmām.'' (,,Divdesmitā gadsimta pārvērtībās'', GD, 1978 un ,,Pret vētrām un negaisiem'', GD, 1982)

Noslēdzot: A. Liepas un citu okupācijas varai iztapīgo uztrieptais aizsedz skatu uz neatkarīgās Latvijas rītausmā notikušo, uz personību un personu rīcību apstākļos, ko iezīmēja nejaušības, šaubas — un pilnsirdīga ziedošanās pašu latviešu valstij.

Pateicība

18. novembŗa plašās akcijas Stokholmā nebūtu bijušas iespējamas bez organizāciju un tautiešu atbalsta, tādēļ sirsnīgi pateicamies Pasaules Brīvo Latviešu Apvienībai Vašingtonā par Jāņa Rožkalna apciemojuma izkārtošanu un ceļa izdevumu segšanu, kā arī par atļauju izlietot izvilkumus no video lentēm par notikumiem Rīgā.

Tāpat pateicamies Latviešu Nacionālam Fondam par neatsveŗamo morālo atbalstu 18. novembŗa akciju sagatavošanā un izvešanā.

Ne mazāka pateicība pienākas visiem tautiešiem un organizācijām, kas ziedojuši 18. novembŗa akcijai gan Stokholmas Helsinku grupai, gan ZLCP, kā arī palīdzējuši darbus darīt.

STOKHOLMAS HELSINKU GRUPA

ZLCP POLĪTISKĀS NOZARES DARBA GRUPA

Novēlam Priecīgus Ziemas svētkus un Laimīgu Jauno gadu radiem, draugiem un paziņām. Ziedojam $50.00 Latvija Amerikā atbalstam.

Kārlis un Anete Benconi

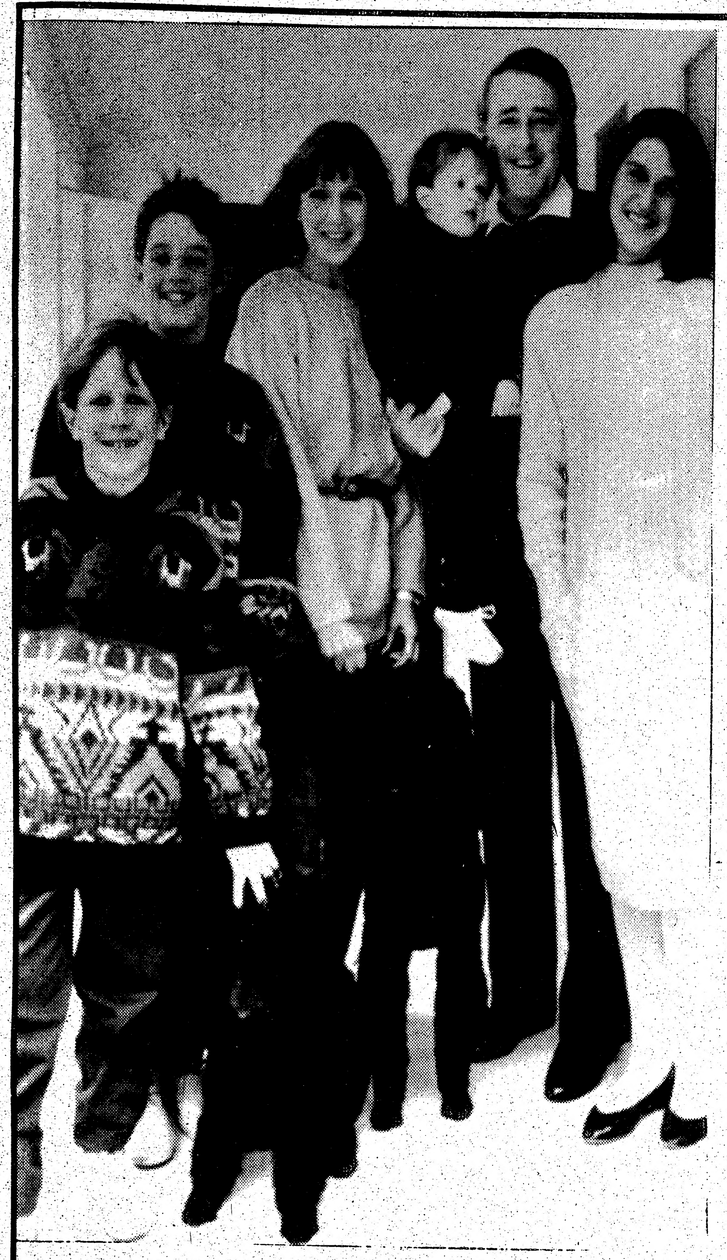

CANADA

PRIME MINISTER · PREMIER MINISTRE

Mila, our children and I wish to extend to you our warmest greetings during this festive season.

Among the nations of the world, this season has a universal meaning of sharing, peace and goodwill towards all. In Canada, this holiday is celebrated in observance of a variety of customs and traditions which reflect the contributions of all those who have made Canada their home.

This is a time to reaffirm our own ideals and values in a spirit of compassion and love. As we gather with family and friends, all of us can take a few moments to reflect on the past year and to look to the next with optimism and expectation.

May you enjoy this holiday season in peace, joy and happiness.

Brian Mulroney

OTTAWA
1987

Ontario

Minister / Ministre

Ministry of Citizenship / Ministère des Affaires civiques

Dear Friends,

As Minister of Citizenship, it gives me great pleasure to send warm season's greetings to the staff and readers of Latvija Amerika.

The holiday season is a special time as we gather to share the warmth of family reunions, eat hearty meals with our friends and neighbours and give thanks for what we have.

In Ontario, we are blessed to live in a society that gives us an opportunity to build a better life for ourselves and our families. We are fortunate to live without the daily threat of war and social strife that afflict much of the world today.

In the New Year I look forward to meeting with cultural communities from across the province. As Minister, I want to ensure that every citizen has equal access to all the benefits Ontario society has to offer.

May the New Year be filled with happiness, health and good fortune for you and yours.

Sincerely,

Gerry Phillips

Gerry Phillips
Minister

HOUSE OF COMMONS
CHAMBRE DES COMMUNES
OTTAWA, CANADA
K1A 0A6

ANDREW WITER, M.P.
PARKDALE - HIGH PARK

Ticība un pārliecība par taisnības uzvaru lai jūs pavada arī Jaunajā gadā.

Jūsu sirdsdedzi augstu vērtējot, vēlu jums spēku Jaunajā gadā.

Lūdzu pieņemt manus labākos novēlējumus.

Andrew Witer, M.P.
Parkdale-High Park

Tā tur dzīvo

Alberta Eglīša piezīmes par dzīvi okupētajā Latvijā

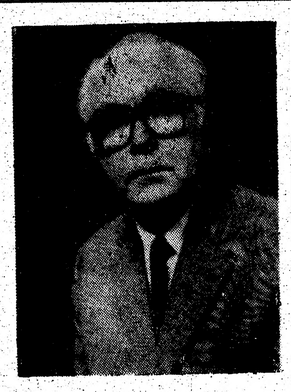

Tagadnes lielākā bēda: Afganistānus sarkanarmieši slepkavo vēl pēc septiņiem gadiem. Baltiešu pārkrievināšana nerimstas. Jauni konflikti vairojas, vecos kurina tālāk, taču tie ir temati, par kuŗiem jārunā — iespējams mazāk, jo tas varētu sakaitināt Padomju savienību. Katru citādi domājošo tūlīt pārvērš par kriminālnoziedznieku, bet savā labā tomēr prot meistarīgi izmantot rietumnieku tirgošanās kāri, kas ārkārtīgi palīdz paildzināt viņu agoniju, viņu dēļ radušās briesmas brīvībai.

Pēc Pentagonas jaunākās informācijas būt sarkanarmietim esot draņķīgākais pienākums visā pasaulē, kāda līdzīga neesot nekur citur. Dienesta laikā, kad tiek audzināts tikai naidam — kājnieku vienībās 2, flotē 3 gadi, iesauktais nav vairs persona, bet kaut kas līdzīgs automatiskai mašīnai, kuŗai nevar būt savas gribas, domas vai citas cilvēciskas vēlēšanās.

Kareivim katra darba diena (no pirmdienas līdz sestdienai) sākas plkst. 6 rītā un beidzas plkst. 21:30 vakarā. Ikvienam ierindas kareivim dienesta gados kopā pienākas tikai 10 dienas atvaļinājuma. Tāpat, lai jaunieša ilgas pēc meitenēm paliktu minimālas, visas maltītes tiek papildinātas ar attiecīgiem pilieniem un pulveŗiem. Kazarmju guļamtelpās 100 gultas, gultu kājgalī kastes apģērbiem. Dušās auksts ūdens, izņemot sestdienās, un reizi nedēļā maina zaldātiem apakšveļu. Pašam savs, kaut mazs, radio vai tālredze jo stingri aizliegta. Sarkanarmietim atļauts tikai pašam savs rokas pulkstenis. Nekādi personiski kontakti ar civiliedzīvotājiem nedrīkst notikt, un pastaigāties pilsētā kādreiz svētdienās laižot tikai grupās, bet vienu pašu — nekad. Kareivju lamāšana, spārdīšana, piekaušana esot ikdienišķa parādība, par ko neviens virsnieku aprindās neuztraucoties.

Tā sauktajā ,,Dungriņu laikā'' tikko iesauktajiem jāapkalpojot veckareivji, gan spodrinot viņu zābakus, tīrot sasmērētās uniformas un pienesot pie galda ēdienu, tēju. Neklausīšanas gadījumā atkal piekaušana. Pēc vakara pārbaudes guļamtelpā tikai sākoties īstā jaunkareivju mocīšana. Piemēram, sekojot sociālistiskā sacensība: piemēram, ,,zaļajam'' zem sava deguna pašam jāturot krūzīte, kamēr vecie zēni apstrādājot viņa degunu, līdz tas sākot asiņot. Beigās, kuŗam tovakar krūzītē vairāk asiņu, tas skaitoties uzvarētājs un tiekot uzņemts veco rindās. Nākošā vakarā visa šī orģija atkārtojoties ar zaudētājiem, un tas pārējiem esot jānoskatās. Starp citu, ik 30 sarkanarmiešu vidū mazākais 2 esot ziņotāji — vairumā neatklājami, nepanāmi. Atklāšanas gadījumos tiem draudot nosišana, vai arī viņiem neuzkrītoši un ātri ar augstākās priekšniecības ziņu kaut kur jāpazūdot.

Liepājā bijušais bākas uzraugs Jānis Adatiņš, gaidīdams komūnistu varas atgriešanos, visu vācu laiku glabājis tornī sarkano karogu, lai 1945. gadā 8. maijā to pirmais paceltu pilsētā. Drīz vien piedzērušies ,,uzvarētāji'' sākuši vietējo sieviešu izvarošanu, kuŗu izmisušos kliedzienus pēc palīdzības neapstrīdami dzirdēja arī ,,varoņu'' apsveicējs Adatiņš. Vēl vienmēr tur pēc 42 gadiem plūdmale liepājniekiem ir pieejama (atļauta) tikai dažās šaurās vietās.

Pilsētā, garnizonu neieskaitot, pašlaik apmēram 100.000 iedzīvotāju, starp tiem vairākums — krievi. Piemēram, ja vēlas sev ievilkt dzīvoklī tālruni, bet nav nekādas priekšrocību pakāpes, tad dažreiz jāgaida gadiem. Vispār, cik gausi tas notiek, liecina šāds fakts: Pagājušā gadā no 92 pieteicējiem ar priekšrocībām (kaŗa veterāni), apmierināti tikai 20. Mēs te rietumos tādu stāvokli nemaz īsti nevaram aptvert. Liepājā šā gada vasarā skaitījās kopā 24.538 telefoni un bija tikai 7.000 jauni pieteikumi.

Rīgā septembŗa sākumā 1200 dzīvokļu īrniekiem — platība lielāka nekā uz to viņiem tiesības. Pilsētas izpildu komiteja pagaidām ieteikusi līdzšinējos dzīvokļus nekavējoties mainīt, bet reizē paziņojusi, ka viņiem cels jaunas mājas ar mazākiem dzīvokļiem. Te jāpiezīmē, visā okupētajā Latvijā šinī brīdī trūkst 800.000 dzīvokļu, kaut arī tai pašā laikā imperijas ļaužu straume gaŗām Zilupei uz mūsu zemi vēl vienmēr nekļūstot mazāka. Šodien tur runāt par architektūras stilistikas jaunām iezīmēm ir vienkārši smieklīgs mēģinājums izteikties sovjetu interesēs. Cik bijis iespējams tuvāk apskatīt virskungu būvniecību Rīgā, Daugavpilī, Jelgavā, Jēkabpilī, Ventspilī, tad konstatējams viens vienīgs paskats: Smagas, pelēkas betona kastes ar apšaubāmu iekšējo iekārtojumu. Tām tikai viens uzdevums: Ātrāk un vairāk sevī uzņemt ieplūdinātos svešiniekus.

Latvijā trūkstot jumiķu, tāpat darbam nepieciešamo rīku un materiālu. Sevišķi jumtu labošana atrodoties katastrofālā stāvoklī. Pašlaik spilgtākais liecinieks tam esot Bikstu tuvumā nīkstošā Jaunpils lopkopības farma.

Rīgā nu smejas par šādu notikumu : Augšzemnieks-elksnietis ar trimdas radu palīdzību grib sev beidzot iegādāties autiņu, var tūliņ samaksāt (bet nevis valutā, rubļos). To dzirdot, pārdošanas vietā Daugavpils šosejā viņam paskaidro: ,,Pienāciet pēc desmit gadiem, tad redzēsim...'' Elksnietis, — ,,Priekšpusdienā vai pēc pusdienas, jo tūlīt pēc brokastīm pēc desmit gadiem pie mums Dzeņos (Susējas kolchoza centrā) beidzot ieradīsies rajona skārdnieks?'' ,,Nu, tad lūdzu pēcpusdienā...''

Visdrūmākā aina nupat atklājas pavisam citā novadā: Okupētajā Latvijā daudzos audzinātājos sākot izpausties neapmierinātība par audzināšanu, kuŗā partijas aģitātoriem lielāks vārds, vairāk ko teikt nekā bērnu vecākiem, skolotājiem un citām atbildīgām personībām. Rezultāts, kopš skolnieks nav vairāk audzināšanas objekts, bet audzināšanās subjekts, nu esot ļoti redzams.

Nepilgadīgo vidū gandrīz katru ceturto palaidnību izdarot meitenes. Daudzi jaunie sākot noklīst no ceļa, tos mēģinot labot sodīto jauniešu cietumos. Meli nomācot ģimenes, meli ieviešoties skolās, melos un neuzticībā audzināšana zaudējot par audzināmiem savu iespaidu. Bērnos parādoties agrāk nedzirdēta nežēlība. Piemēram, balodim nocirstas kājas, kaķis piesiets pie sliedēm, sunim aizdedzināta aste. Pusaudžu kaušanās kāpinoties līdz satraucošai pakāpei.

Aģitātoru sapulcēs jāpiedalās visiem, no militārām sporta spēlēm nedrīkst izvairīties, un visiem pēc partijas plāna jāmācās, jāzīmē, jādeklamē viens un tas pats. Visur, arī skolās, nivelē vienādā līmenī nākošos pilsoņus, jo sarkanā režīma kollektīvā atsevišķam cilvēkam nedrīkst būt pašam savas domas.

Ilustrācijai dažas Rīgas latviešu pusaudžu gudrības piezīmētas 1987. gada augustā: ,,Būt jaunam skaista būšana, ja tikai par katru nieku nesietos milicis un vecie tik daudz nerūktu. Mēs zinām gan, kas ir kaktuss, bet nezinām, kas ir zaļa zāle, jo mēs augam tikai asfaltētās ielās. Kā tu domā, kas labāks: būt muļķim vai plikpaurim? Muļķim! Kāpēc? Tāpēc, ka tas nekrīt acīs. Pusaudžu starpā ir labi un slikti apģērbtie, labi apģērbtie grib būt labāki, un slikti ģērbtie atkal vienmēr skrien pakaļ labajiem, bet tas rada tikai konfliktus. Ja šitā mode izies no nodes, tad cita mode būs atkal modē. Vispār, jaunam būt ir viegli, par to mūs pat apskauž pieaugušie, ka viņiem tā jau gaŗām...''

Preses konferencē Stokholmā Jānis Rožkalns (vidū) zviedru žurnālistiem stāstīja par glasnostj patieso seju.

Stokholmas latvieši demonstrēja pret čekista — okupētās Latvijas ,,ārlietu viceministra'' Neilanda ierašanos Zviedrijas galvaspilsētā. Uzņēmumā ar plakātiem: Pēteris Vasariņš, Rasma Cekule-Lejiņa un Gunārs Rode.

Pateicība

Sirsnīgi un mīļi pateicos visiem maniem mīļajiem draugiem, kas mani apmeklēja slimnīcā un mājā ar ziediem un labiem vēlējumiem, kā arī Pensionāru apvienības korim, valdei, dāmu komitejai, Centra reliģisko pēcpusdienu dalībniekiem, mācītājam Cālītim, Sv. Andreja draudzes dāmu komitejai un Gaujas gaidu vienībai.

Mīļš, mīļš paldies!

Paulīne Vagnere

Jānis Frišvalds arī turpmāk vadīs DV

A. Hāznere — jaunā vanadžu priekšniece

DV Centrālā valde novēl visām DV zemju, nodaļu/apvienību un kopu valdēm, ikvienam DV biedram, invalidam un aprūpējamam, kā arī visiem DV darba darītājiem, labvēļiem un atbalstītājiem, laikam atbilstošus priecīgus Ziemas svētkus un sekmīgu Jauno — 1988. gadu!

Aizvadot 1987. gadu, DV centrālā valde sirsnīgi pateicas ikvienam DV darbiniekam par viņa darbu, pūlēm un līdzekļiem, kas veltīti DV mērķu un ideju veicināšanai un īstenošanai aizvadītajā gadā.

DV goda priekšnieks Vilis Hāzners sirsnīgi sveicina visu DV saimi visā pasaulē Ziemas svētkos un novēl visiem nacionālas degsmes un cīņas spara pilnu 1988. gadu cīņai par tautu un Latviju!

*

DV centrālā valde publicējusi DV priekšnieka vēlēšanu rezultātus. Kā zināms, šogad bija divi kandidāti — līdzšinējais DV CV priekšnieks J. Frišvalds un Kanadas DV valdes priekšs. G. Brikmanis.

Pēc saņemto balsu saskaitīšanas noskaidrojās, ka par Frišvaldu nodotas 3.903 balsis, bet par G. Brikmani — 2260. Līdz ar to J. Frišvalds no jauna ievēlēts par Daugavas Vanagu organizācijas augstāko vadītāju.

Skaitļi no atsevišķām zemēm liecina par to, kā organizācijas biedri balsojuši:
Par Frišvaldu: Anglija — 1157, Arģentīna — 8, ASV — 1076, Austrālija — 586, Beļģija — 17, Brazilija — 8, Dānija — 11, Francija — 8, Holande — 17, Kanada — 319, Vācija — 474 un Zviedrija — 222.

Par Brikmani: Anglija — 223, Arģentīna — 3, ASV — 1073, Austrālija — 183, Beļģija — 2, Brazilija — 0, Dānija — 1, Francija — 11, Holande — 2, Kanada — 605, Vācija — 120 un Zviedrija — 37.

Jāatzīmē, ka no balstiesīgiem 9179 biedriem vēlēšanās piedalījušies 68 proc., 2971 biedrs atturējies, bet 41 balsošanas zīmīte atzīta par nederīgu.

Vanadžu priekšnieces vēlēšanās, līdzšinējai Austrai Liepiņai vairs nekandidējot, bija tikai viena kandidāte — A. Hāznere. Viņa ievēlēta ar 2036 balsīm vai 75 proc. no balstiesīgām vēlētājām. 880 vēlētājas atturējušās, 73 nodotās balsošanas zīmītes atzītas par nederīgām, bet viena balsotāja nodevusi „pret" zīmīti.

Apsveicam J. Frišvaldu ar panākumiem un jauno uzticības apliecinājumu. Viņa iiggadējā pieredze nodrošina pasaules lielākai latviešu nacionālai organizācijai sekmīgu darbību arī nākotnē.

Tāpat lai labākie novēlējumi pavada jaunajā darbā ievēlēto vanadžu priekšnieci A. Hāzneri.

Vanadzes laika tecējumā ir pārņēmušas kādreiz slavenā Latvijas nacionālo sieviešu korpusa daudzos uzdevumus, kalpojot latviešu tautai un valstij.

A. K.

Novēlu tautiešiem kā tēvzemē, tā svešumā gaišus Kristus piedzimšanas svētkus cerībā, ka, pastāvot Kristus vārdos, nākošais gads mūs vedīs tuvāk taisnības un brīvības uzvarai.

Dr. A. Dinbergs,
Latviešu sūtniecības Vašingtonā vadītājs

Beidzot runā par vasaras skolu nepieciešamību

Atklājot LNAK valdes sēdi Latviešu Namā, priekšsēža T. Kronberga aicināti, valdes locekļi sveica jaunizraudzīto PBLA vadītāju Dr. Linardu Luksu.

Izglītības nozares vadītājs J. Mežaks savā ziņojumā pieskārās Skolu valdē pārrunātiem lēmumiem, kurus saziņā ar LNAK padomi pieņēma Toronto, Hamiltonas un Sv. Katrīnu skolu darbinieku nesenā saietā. Pārkārtots skolu valdes sastāvs un līdzšinējo Izglītības nozares izraudzīto pārstāvju vietā valdē darbosies visu skolu izraudzītie pārstāvji. Saieta dalībnieki vienojās arī par savstarpēji ciešāku, informātīvu sadarbību un mācību programmu saskaņošanu vasaras un ziemas skolu starpā, apsvēra jaunas vasaras skolas nepieciešamību un programmu pārstrādāšanas vajadzību.

J. Mežaks plašākā pārskatā pakavējās pie Latviešu Humānitāro Zinātņu asociācijas līdzšinējās un turpmākās darbības.

Pastiprinās pasāktos Latviešu trimdas dzīves pētījumus visās zemēs. Valde atbalsta priekšlikumu pētniecības darba īstenošanai Kanadā. Šī darba ietvaros izsūtīs aptaujas un izvērtēs saņemtos datus. Apsverot vairākas iespējas trimdas dzīves dokumentācijas saglabāšanai, valde vienojās pieņemt Ontario provinces Archīva piedāvājumu pārņemt savā pārziņā LNAK dokumentus. Šo darbu kārtos J. Mežaks.

Politiskās nozares vadītājs L. Lukss informēja valdi par pēdējiem notikumiem okupētajā Latvijā, kuŗu papildināja G. Siliņa nolasītais, no Eiropas saņemtais ziņojums. Tas liecināja par disidentu un baznīcas darbinieku vajāšanām.

R. Silaraupa viesošanās laikā savāktos līdzekļus apsaimniekos PBLA saziņā ar Helsinki-86 pārstāvjiem. L.Lukss vēl ziņoja, ka LNAK Latviešu Centra birojā novietotam datoram iegādātas papildus ierīces rakstu darbu iespiešanai profesionālā līmenī. Birojā ar dažādām darba stundām dienā strādā četri darbinieki.

Kultūras nozares vad. Inta Purva ziņoja, ka 18. novembŗa aktā Universitātes aulā bijis lielāks apmeklētāju skaits, lielāki ienākumi.

LNAK rīkotās Kultūras dienas Latviešu valodas gada zīmē 1988. gadā Toronto notiks 7. februārī Latviešu Namā un 8. februārī Latviešu Centrā.

Valdes locekļi vēl informēja par Gaismas Akcijas darbību un Neatkarības kustību Latvijā.

Valdes vicepriekšsēdis G.Siliņš ziņoja par tikšanos ar valdības pārstāvjiem.

Kasieris R. Pētersons sniedza kases pārskatu. Valdes vicepriekšs. A. Budrēvics ziņoja par informātīvu tikšanos ar Melburnas un Adelaides latviešiem. Par LNAK pārstāvi Hamiltonā apstiprināja Ojāru Ieviņu.

Kā zināma veida vadlīniju valdes darbā pieņēma lēmumu, ka valdības iestādēs LNAK uzdevumā kā pārstāvji drīkst piedalīties vienīgi valdes locekļi vai viņu izvēlēti vietnieki.

-ons

Rolands Silaraups Ontario parlamentā

Ap 30 jauniešu liela grupa ar Latviešu nacionālās jaunatnes apvienības Kanadā valdes priekšsēdi Aiju Auziņu un vairākiem citiem latviešiem, kopā ar Rolandu Silaraupu, Cilvēku tiesību dienas ietvaros 10. decembrī pulcējās Sv. Andreja baznīcā, lai ar Latvijas, Kanadas un Apvienoto Nāciju karogiem ierastos Ontario parlamenta ēkā mācītāju J. Cālīša, F. Kristberga, A. Celma un J. Šmita vadībā. Tur ieradās Ontario pavalstniecības ministrs Džerijs Filips (Garry Philip). LNJAK valdes priekšsēde Aija Auziņa, klātesot archibīskapam A. Lūsim, teica uzrunu, aicinot aizstāvēt cilvēku tiesības, kas latviešiem viņu tēvzemē atņemtas. Šo cilvēku vārdā, kas paši nevar sevi aizstāvēt un runāt, jārunā mums brīvajā pasaulē. Mācītājs J. Cālītis iepazīstināja ministru ar archibīskapu A. Lūsi un cilvēku tiesību cīnītājiem. Archibīskaps nodeva ministram informāciju par pēdējiem reliģiskiem spaidiem okupētajā Latvijā un 14. jūnija, 23. augusta un 18. novembŗa nacionālajiem notikumiem. Māc. J. Cālītis iesniedza iespiestu ziņojumu par Latviju un kādi cilvēku tiesību pārkāpumi tur notiek. Pēc tam visi no apmeklētāju galerijas noklausījās parlamenta sesijā, kuŗā ministrs Filips pieminēja, ka Austrumeiropā tautas cieš no cilvēku tiesību pārkāpumiem.

Nākošā dienā, 11. decembrī, Rolands Silaraups viesojās TLTA ģimnazijā, Latviešu namā, kur audzēkņiem viņu iepazīstināja ģimnazijas direktors Pauls Legzdiņš. Šeit Silaraups īpašu runu neteica, bet atbildēja uz ģimnazistu jautājumiem, kuŗos vēlāk piedalījās arī skolotāji un viesi: agrākā ģimnazijas direktrise V. Slavieša, gleznotāji Eriks Dzenis, Agris Anšmits, Valija Mērniece, Ādolfs Kerāns u.c. Jautājumu un atbilžu periods bija dzīvs un ilga vairāk par stundu. Baltijas tautu federācijas Kanadā priekšsēdis Dr. Guntis Siliņš bija atvedis Latvijas neatkarīgā žurnāla Auseklis eksemplārus, ko ar R. Silaraupa autogramu iegādājās apmeklētāji. Dr. G. Siliņš izplatījis žurnālu arī citos latviešu saietos, ienākumus nododot grupas Helsinki-86 un Silaraupa atbalstam. Runājot par Latvijas apciemojumiem, latviešu tiesību cīnītājs norādīja, ka būtu ņemami līdz ieskaņotāji, foto aparāti, filmas, vēstures grāmatas un Bībeles. Galvenais, pārbraucējiem jāinformē šejienes latvieši par to, kas notiek Latvijā. Silaraups nebija apmierināts arī, ka dzimtenes apmeklētāji, atgriežoties savās mājvietās, visu nevajadzīgi noklusē, kaut gan viņus šeit neviens nevajā.

V.S.

TORONTO

● Valodiņas rīkotais 18. novembŗa atceres vakars „Izbraukumā uz Latviju" notika 13. nov. Latvijas karoga ienešanai un mūsu himnai sekoja skolas priekšnieka palīga Dr. A. Rubeņa uzruna bērniem par Latvijas patstāvības rašanos un 69. dzimšanas dienas nozīmi. Sekoja skolnieku uzvedums ar Rīgas tēmām: — Tirgus, Daugava, Brīvdabas mūzejs, Jūrmala, Mākslas skola, Leļļu teātris, Šokolādes fabrika Laima, Rundāles pils un Brīvības piemineklis. „Ceļojumā" par pavadoņiem darbojās vecāko klašu audzēkņi; A. Rubenis, Indra Liepiņa un P. Daugavietis. Uzvedumu illustrēja slīdīšu izrāde, piemērota notikumam, un tautas dejas. Kopīgi dziedātās tautas dziesmas noslēdza ar Daudz baltu dieniņu (Latvijai)...kad zālē ieveda Kristīnes Kirsch-Stivriņas ceptu torti Latvijas atveida formā ar iezīmētām provincēm, pilsētām, upēm, kalniem un t.t. Dziesmām mūzikālo pavadījumu sniedza A. Rubens sen. un E. Fogels. Atceres vakara norisi vadīja Māra Gulēna. Izjustus pateicības vārdus darba darītājiem un viesiem par klātbūtni teica skolas priekšnieks U. Zommers.

Oficiālai daļai sekoja vecāku sarūpēts cienasta galds „Rīgas restorānā", ar ēdieniem Latvijas neatkarības laika stilā, Lilianas Stārastas pārraudzībā.

Valodiņas Ziemas svētku sarīkojums ar pārsteigumiem notiks piektdien, 18. decembrī, plkst. 16 Latviešu centrā.

...Ons

TORONTO ZIŅAS

Toronto DV vadība un čaklās talcinieces arī šogad nodrošināja tradicionālā Ziemsvētku tirdziņa panākumus. Apmeklētāji loteriju izpirka jau pirmajā dienā. Foto V. Cinis

● DV Ziemsvētku tirdziņš 5. un 6. decembrī DV namā arī šogad bija labi apmeklēts. Bagātīga bija arī tirdziņam ziedoto mantu izloze, ko pārzināja Aina Selga ar palīdzēm. Ātri izpārdeva vanadžu ceptās piparkūkas, 200 māreciņu kopsvarā. Tāpat lielu piekrišanu guva no burkāniem izspiestā sula, ko bija izkārtojusi Gaida Velme. J. Ezergailis un H. Britāle vadīja DV grāmatnīcas galdu. Arī pie tā vienmēr pulcējās apmeklētāji, izvēloties kādu grāmatu, vai skaņu plati dāvināšanai Ziemsvētkos. Vanadzes, kā vienmēr, Astridas Jakobsones vadībā ar saimnieci Veru Bebri rūpējās par siltām pusdienām tirdziņa apmeklētājiem, izsniedzot kādas 350 porcijas. Kafijas galdu abās zālēs pārzināja Dzidra Gulbe un M. Rubene. Daiļamatniecības ražojumi un rokdarbi plašā izvēlē bija kādas divdesmit novietnēs. Tur bija A. Kormas-Kalupes firmas rotu kalumi, un keramikas darbu klāstā: Annas Zilgmes, Velgas Jansones, Emmas Dzeguzes un Zentas Grants izstrādājumi. Tekstilijās bija Ženijas Bušas, Olgas Jansones un Elzas Deklavas rokdarbi, Elzas Avotas dzijas, adījumi un audumi, V. Skudras priekšauti u.c. Ar ādas izstrādājumiem piedalījās Gunars Bušs, bet koka izstrādājumiem Tina Gatavečka. Gleznas bija izstādījusi stiklus Alfons Grants. St. Vasarājs piedāvāja bišu St. Vasarājs piedāvāja bišu dravu ražojumus, bet Sandra Kappa šokolādes izstrādājumus. Īpaša novietne bija skautiem. Tirdziņu vadīja A. Šterns un L. Ozols. DV Toronto vanadžu kopas priekšniece Astride Jakobsone pateicās visām darbiniecēm, kas sekmējušas tirdziņa labu izdošanos, novēlot priecīgus svētkus un panākumiem bagātu Jauno gadu.

● Latvijas valsts svētkiem veltītais dievkalpojums Sv. Andreja baznīcā bija kopējs visām Toronto latviešu draudzēm. Piedalījās archibīskaps A. Lūsis un visu triju Toronto luterāņu draudžu mācītāji — J. Cālītis, F. Kristbergs un A. Celms. Archibīskaps svētīja draudzi un aicināja vienoties ticībā Dievam un tēvzemei. Pēc svētīšanas vārdiem draudze nodziedāja Dievs, svētī Latviju. Dievkalpojumu ievadīja Edites Timermanes ērģeļu priekšspēle. Divas jaunietes tautas tērpos un viens jaunietis iededzināja no tēvzemes atvestās sveces. Dziedāja diriģenta A. Purva vadītais Sv. Andreja draudzes koris pāri par 30 balsu sastāvā, dziedātājām tautas tērpos. Tautas tērpi bija arī vairākām dievlūdzējām baznīcas solos. Skauti un gaidas ienāca baznīcā kopējā gājienā. Tas bija izcils, patriotisks dievkalpojums.

● Interesanta un aktuāla izvērtās reliģisko pārdomu pēcpusdiena 25. novembrī Latviešu centrā, kur māc. J. Cālītis stāstīja par Baznīcu okupētā Latvijā, turienes mācītāju cīņu pret valsts varas iejaukšanos Baznīcas dzīvē un vēršanos pret vairākiem mācītājiem, galvenokārt pieskaroties dzimtenē nodibinātai Atdzimšanas un atjaunošanas kustībai. Izrādīja arī Latvijā izgatavoto video lenti. Tur runāja mācītāji Modris Plate un Māris Ludviks un pateicās par ieaicinājumu uz teoloģijas kursiem šovasar Sidrabenē, bet nebija dota atļauja izbraukšanai uz Kanadu. Atjaunošanas kustības locekļi izjūt atbildību Dieva priekšā par vispusīgas kristīgās ticības klātieni mūsu tautas dzīvē. Valsts vara cenšas Baznīcu pakļaut savam diktātam, bet tas vairs nedrīkst turpināties. Šī vara strādā pret sirdsapziņu, jo saista ar melīgumu un nepatiesībām. Māc. J. Cālītis aprādīja, ka visi šīs grupas mācītāji ir kurzemnieki, pastāstot arī par grūtībām ar kādām jāsastopas iespiestā reliģiskā vārda izplatīšanā. Šis atdzimšanas un atjaunošanas grupas locekļi redz, ka okupētās Latvijas ev. lut. baznīcas vadība nevēlas atrisināt sasāpējušus jautājumus. Referāts izraisīja dzīvas pārrunas. Nākošā pārrunu pēcpusdienā 16. decembrī, pl. 13:00 Centra lielajā zālē — Ziemsvētku sarīkojums. Piedalās visu triju Toronto luterāņu draudžu mācītāji un pianiste Irisa Purene ar koncertprogrammu.

● Dainas koris savā saviesīgajā vakarā 7. decembrī Sv. Jāņa baznīcas telpās atzīmēja savu 38. darbības gadu, pulcinājot gandrīz visus 30 koristus un viesus. Koŗa priekšnieks J. Tērauds uzrunā norādīja, ka koris dibināts 1949. gada 6. decembrī. Pašlaik tiek iestudētas dziesmas koŗa koncertam 1988. gada 16. aprīlī. Koris iecerējis organizētu braucienu autobusā uz dziesmu svētkiem nākošvasar Indianapolē. Braucienā varēs piedalīties arī koŗa draugi. J. Tērauds ar ziediem pateicās diriģentei Astrai Ikšei-Vītolai, viņas palīdzēm Arianai Liepiņai un Rutai Lauzei, kā arī ilggadējām koristēm Melitai Lapiņai un Birutai Siliņai. Priekšnesumos koris atskaņoja vairākas tautas dziesmas un kopā ar viesiem Ziemsvētku dziesmas Arianas Liepiņas kokles pavadījumā. Koriste Rasma Pērkone nolasīja divus Gunāra Freimaņa Ziemsvētku dzejoļus.

● Sv. Andreja draudzes dāmu komitejai janvārī notiks divi sarīkojumi: 10. janvārī pirms dievkalpojuma, no pl. 9:00 — 11:00 ,,pankūku brokastis'' un 24. janvārī draudzes pēcpusdiena ar mācītāja J. Cālīša referātu. Draudzes gadskārtējais bazārs 28. februārī, pl. 15:00.

● Sakarā ar mūsu dzimtenē sākto atdzimšanas un atjaunošanās kustību pret valsts varas iejaukšanos baznīcas dzīvē un paredzot, ka spaidi pret šīs kustības ierosinātājiem pieņemsies, kas varētu beigties ar tās aktīvāko locekļu izraidīšanu, kā tas jau noticis ar Helsinki-86 grupas vairākiem dibinātājiem, Sv. Andreja draudze Toronto jau domājusi par pirmajiem praktiskajiem palīdzības soļiem. Draudzes priekšnieks A. Kalns draudzes decembŗa Ziņās aicinājis savas draudzes locekļus padomāt par dzīvokļa sagādi mācītājam Mārim Ludvikam un viņa ģimenei, kas ,,atstās Latviju tuvākā laikā, ieradīsies Vīnē, un no turienes būs jākārto ceļš tālāk uz Kanadu''. Mācītāja ģimenē ir pieci locekļi: tēvs, māte Silvija un trīs bērni — 12 g.v. Elizabete, 10 g.v. Kristians un 7 g.v. Henriete, kuŗiem būtu vajadzīgs dzīvoklis ar 2 vai 3 guļamistabām publiska transporta tuvumā. Mācītājam M. Ludvikam, kā to ziņo draudzes priekšnieks, piešķirtas arī mācītāja darba iespējas viņa draudzē. Dzīvoklis būtu vēlams ar februāŗa mēnesi. Draudzes padomes uzdevumā dzīvokļa lietu kārtos padomes locekle Valda Zobena, kuŗai nododama arī visa informācija. Viņas adrese: **52 Nesbitt Dr., Toronto, Ont. M4G 2G3,** tālr. 922—4991.

● Toronto latviešu katoļu vienības valdes, revīzijas komisijas un dāmu komitejas pilnvaru laiks izbeidzas nākošā gada februārī. Vienības pilnsapulce notiks 14. februārī, pl. 14:00, tūliņ pēc dievkalpojuma, turpat Lietuviešu baznīcas zālē, 1021 College St., pārvēlot visas trīs institūcijas.

● Bīskapa Jāzepa Rancāna fonda valde piešķīrusi apbalvojumus prāvestam Stanislavam Gaidelim Austrālijā par rakstiem žurnālos un grāmatās, kā arī par darbu oikūmeniskā kustība un dievkalpojumos un Vladislavam Krauklim Zviedrijā par darbu iespiestā vārda laukā, saliekot žurnālu Gaisma 12 gadus. Fonda valde nolēmusi nolikt Bīskapa Jāzepa Rancāna piemiņas plāksni Brāļu kapos Katskiļos.

● Sv. Jāņa draudzes pēcpusdienā 5. decembrī baznīcas zālē archailoģijas profesors J. Zariņš no ASV referēja par archailoģiju un Bībeli. Referents apskatīja pirmās trīs nodaļas Bībelē, it īpaši stāstu par Paradīzes dārzu, kas atradies pie Persijas, Tigras un Eifartas upju ielejā, un tā laika vēsturi un tradicijas. Prof. J. Zariņš, kas māca Misuri valsts universitātē Springfildā, savu stāstījumu ilustrēja ar slīdīšu izrādi. Referāts bija sniegts interesantā veidā un apmeklētāji to noklausījās ar lielu uzmanību. Šo pēcpusdienu vadīja mācītājs F. Kristbergs, viņš iepazīstināja ar lektoru un nobeigumā pasniedza archibīskapa A. Lūša dzejas grāmatu. Dāmu komiteja ar priekšnieci L. Jansoni bija gādājušas par kafijas galdu.

● Sv. Jāņa draudze mācītāja F. Kristberga vadībā izrakstījusi pāri par 100 Ziemsvētku apsveikumu kartītes Latvijā dzīvojošiem mācītājiem un viņu draudzēm, tā solidarizējoties ar Baznīcu dzimtenē.

● Pēc 34 gadu darbošanās savā speciālitātē, Toronto pazīstamā zobārse Dr. Inese Ziediņa ar šī gada 15. janvāri izbeidz praksi un aiziet atpūtā. Savā paziņojumā viņa pateicas pacientiem par uzticību, sūta Ziemsvētku un Jaungada apsveikumu, rekomandējot arī trīs latviešu zobārstes, kur viņas līdzšinējie pacienti varētu griezties pēc mediciniskas palīdzības.

● Austrumu draudzē iesvētes mācības sāksies 17. janvārī un turpināsies katru svētdienu. Iesvētāmie aicināti apmeklēt arī dievkalpojumus. Iesvētībai aicināts pieteikt arī jauniešus, kuŗu vecāki pie draudzēm nepieder.

Pateicība

Sirsnīgs paldies visiem maniem draugiem un paziņām, kas mani atcerējās manā 93. dzimšanas dienā. Līdz ar šo vēlu Jums visiem Gaišus svētkus un labu Jauno gadu.

Elizabete Dauvarte

Vizēt vizi, Ziemas svētki,
Kam tie gaiši nevizētu,
Visu nakti sveces dega
Sidrabiņa lukturos.
(T. dz.)

DV Toronto nodaļas

EGLĪTES VAKARS

SESTDIEN, 19. decembrī, plkst. 19.00

DV NAMĀ, 125 BROADVIEW AVE, TORONTO.

Svētbrīdis: Mācītājs Jānis Šmits.
Dzejas un dziesmas: māc. J. Šmita jaunaudze.
Ziemas svētku vecītis * Pilna bufete

DĀVANAS (PAŠAPDĀVINĀŠANĀS — DĀVAŅAS AP $5.-)

Ieeja: $12.-, ieskaitot siltas vakariņas.

AICINA DV TORONTO NODAĻAS VALDE

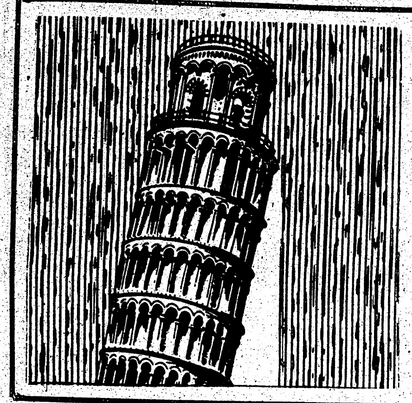

Arnis Akmentiņš

Citronziedu zemes gūstekņi

(13. turpinājums)

Kad noskaidrojās, ka visi piecdesmit esam tādi, kam rokās asinsgrupas tetovējumi, tad starp gūstekņiem netrūka pesimistu, kas apgalvoja, ka kādā vientulīgā vietā droši vien visi tiksim nošauti, jo sargu izturēšanās bija nelaipna un draudīga. Ne mirkli nenovērsdami mašīnpistoļu stobrus, viņi uz mums glūnēja kā ļauni meža zvēri.

Pa vientulīgiem lauku ceļiem braucām aizvien tālāk zemes iekšienē. Apkārtne nelikās sevišķi bieži apdzīvota. Tikai ar lielām atstarpēm starp klinšainiem pakalniem un kroplu tuksnešu koku puduriem, izkaltušu dārzu un atmatā atstātu lauku vidū redzēja zemas un nabadzīgas zemnieku mājas, celtas no pelēkiem akmeņiem.

Visā šai apgabalā valdīja liels sausuma posts.

Aino varonīgi cīnījās ar sāpēm plecā un skumjām, kas viņu māca par to, ka bija ticis šķirts no sava vecākā brāļa. Šķita, ka brīžiem gaišmataino igauņu zēnu mocīja arī temperatūra un drudzis. Ar pavisam karstu roku viņš pieskārās manam elkonim un, valdīdams asaras un zobu klabēšanu, jautāja:

— Vai tu arī domā, ka mēs tiksim nošauti?

Nezinu, vai mani smiekli tai brīdī skanēja dabiski, bet es iesmējos un teicu, lai nerunā ģeķības.

— Ja šie dzeltenie ķipari mūs patiesi vēlētos likvidēt, tad nevadātu apkārt pa pus pasauli!

Bet vācieši, kas bija cīnījušies Afrikā, mūsu pavadoņiem daudz neuzticējās un paslepus organizēja trieciena vadu, kura vīriem patiesu briesmu brīdī vajadzēja sargus atbruņot. Mēs ar Aino nolēmām turēties kopā. — Lai nāk kas nākdams!

Nervu saspīlējums rima, kad tuvojāmies biežāk apdzīvotām vietām un nojautām, ka aziātiem nav nekas ļauns padomā. Rādījās, ka viņi no mums baidījās vairāk nekā mēs no viņiem.

No šīs puses skatoties, Italija šķita pelēka un neinteresanta, jo krāšņus dabas skatus te nekur neredzēja. Civīliedzīvotāji pret mums izturējās vienaldzīgi un, ciemiem un pilsētiņām cauri braucot, nemaz nepievērsa uzmanību. Daudzās vietās ielu un laukumu malās redzēja lielās kaudzēs sakrautus iegarenus, lāsaini zaļganus ķirbjus. Pie baltas baznīcas, kur auga kupli lapu koki un tecēja plats apūdeņošanas kanālis, mūsu transporta kolonna apstājās. Sargi atlaidās garšļaukus ēnā, bet abas smagās mašīnas atstāja saulē un mums neļāva izkāpt. No rīta iebaudījuši sāļo konservu gaļu un sausos biskvītus, mēs jutām niknas slāpes, bet nebija iespējams pasmelt ūdeni, kas čaloja turpat tuvumā. Dažus gūstekņus māca arī vēl citas steidzamākas vajadzības, bet mūsu bruņotie pavadoņi izlikās kurli un mēmi un gandrīz histēriski mums draudēja ar saviem automatiskajiem ieročiem. Daži no viņiem pirka arī iegarenos ķirbjus, ar nazi pāršķēla gareniski pušu, sagrieza biezās šķēlēs un ēda šos sulīgos augļus, kas vidū bija tumši sarkani ar melnām sēklām. Mēs ar Aino tādus redzējām pirmo reizi savā mūžā. Vācieši, kuri šo pusi labāk pazina, mums paskaidroja, ka tās esot ūdens melones. Pēc pusstundas ieradās sardzes maiņa, un ceļojums turpinājās.

— Ja šie filipīņi vai japāņi nav īsti kristīgi cilvēki un negrib saprast, ka mēs neesam lopi, tad nudien pēdējais laiks viņus nokristīt, — nosprieda daži melnās formās tērpti SS tankisti, un pašā mašīnas aizmugurē kājās nostājušies, sāka atbrīvoties no pūšļos sakrātā šķidruma. Vējš dzelteno šķidrumu šķieda aziātiem sejās, un viņi sāka spalgi svilpt un savā valodā kliegt, lai šoferis pietur. Apstājās arī autobuss, kas sekoja kolonnas aizmugurē, un viss šķībaču bars saskrēja mums apkārt. Tagad izrādījās, ka sardzes komandieris leitnants, kas bija tāds pats melngalvains šmūdzis kā visi pārējie, nu saprata gan angļu valodu. Sargi negribēja piekāpties un draudēja ar ieročiem. Bet vācieši pavisam vēsi solījās laist bikses zemē un turpmākā ceļā pret braucējiem piekaļamā vāģī lietot vēl smagāku artileriju, ja neapstāsies un vismaz piecas minūtes neļaus visiem gūstekņiem pastaigāties pa kādu zaļu ceļmalas pļavu.

Šādi draudi līdzēja. Mums atļāva uz brīdi izkāpt.

Pēc braukšanas visu dienu krustu šķērsu pa visādiem lauku ceļiem pievakarē tuvojāmies kādai ļoti lielai pilsētai. Redzējām platas, labi asfaltētas avenijas, kuŗu malās rindās auga smuidras vēdekļu palmas. Tālāk aiz piecu un sešu stāvu namu kvartāliem plaša laukuma vidū stāvēja Koliseja mūŗi un foruma kolonnas.

Nu sapratām, ka esam atvesti Romā. Gūstekņu transports beidzot iebrauca dzelzceļa stacijā un apstājās blakus diviem preču vagoniem, kuŗi atradās uz kādām nomaļām blakus sliedēm. Mums pavēlēja pārvietoties šajos vagonos. Kad visi bijām iekāpuši, tad durvis aizbīdīja ciet un no ārpuses aizbultēja un aizslēdza. Sargs iekāpa bremzes būdā un pa dēļu sienā izlaustu caurumu mūs novēroja.

Velti gaidījām, ka šos vagonus piekabinās kādam vilciena sastāvam. Mēs te bijām atvesti un ieslodzīti, lai aizvadītu nakti.

Lai ērtāk iekārtotos naktsguļai, vācieši vispirms ar asu tuvcīņas dunča asmeni uzmanīgi paplašināja spraugu starp diviem grīdas dēļiem, tur iesprauda no tukšas konservu skārdenes izliektu trekteri, un mēs visi pēc kārtas varējām šo izgudrojumu lietot labierīcību vietā.

Kaut kur tieši blakus sliedēm no vairākiem krāniem plīkšķēdams lija ūdens. Bet mēs pēc saulē un vējā aizvadītas dienas cietām skarbas slāpes, jo sargi izrīkojās tā, lai neviens no mums nekur nedabūtu ne lāsi veldzes. No viena vagona kakta garoja asa un nepatīkama smaka. Tādēļ gaiss kļuva smacīgs un karsts, jo abi nelielie logi pie griestiem bija aiznagloti ar dzeloņstieplēm apvītiem dēļiem.

Kad pienāca vakariņu laiks, ungāri iededzināja mazu tauku plošku, kādas kara laikos lietoja frontē bunkuru apgaismošanai. Bet šādos apstākļos tikai retais juta izsalkumu. Saldie amerikāņu biskvīti mums šķita rūgti.

Daži vācieši sāka dziedāt sentimentālas kara laika dziesmas: Heimat, deine Sterne un Es geht alles vorüber, bet drīz apklusa, jo uz jumta nodimdēja vairāki smagi rībieni. Kāds svieda akmeņus. Bailīgākie gūstekņi uztraucās, ka vagoni var tikt aplieti ar benzīnu un aizdedzināti, bet citi viņus izsmēja un drošināja, ka šķībacainie „Amerikas mongoļi'' taču mūs apsargā un noteikti aizstāvēs.

Kaut kur tālumā skanēja deju mūzika. Šņāca lokomotīves, un kā zvanu spēle nošķindēja buferi, garajiem vilcienu sastāviem apstājoties. Elpošanu apgrūtināja manāms skābekļa trūkums. Gulētāji cieši cits citam blakus uz cietās dēļu grīdas mirka paši savos sviedros. Aino nemierīgi valstījās no vieniem sāniem uz otriem un karsoņa murgos runāja igauniski, bet nākamajā rītā pamodās manāmi atžirdzis un priecīgs rādīja, ka dziļā deguma brūce kreisās rokas padusē pa nakti bija stipri asiņojusi, nokritis melnais krevelis, un līdz ar to izdzisusi tetovējuma zīme. Tagad no rētas, vēl aizvien stipri iekaisušas, sūcās bāls limfas šķidrums.

Kad sargi Romā pēc šķietami jautri pavadītas nakts atkal atvēra vagonu durvis un pavēlēja pārvietoties smagajās mašīnās, pāris spītniekiem un pārdrošniekiem, izmantojot citu gūstekņu tīšo tūļāšanos un drūzmēšanos, palaimējās piepildīt vairākus katliņus ar vēsu un dzidru ūdeni, kas tecēja turpat perona sānu malā blakus sliedēm no vaļā atstātiem ūdens krāniem. Tā mums visiem iznāca pa malkam slāpju remdināšanai.

(Turpinājums sekos)

SENĀS BALSIS

No dainu pūra

TĒVZEMEI — SADZĪVEI—PADOMAM

Sakārtojuši K. un N. Puriņi

61.

Aiz upītes zaļa zāle,
Sarkanais āboliņš;
Kaut varētu pāri tapt,
Dusinātu kumeliņu.
41727 Rāvas Lp.

Aiz kalniņa zaļa birze
Sudrabiņa ķēdītēm;
Tur ēd dienu, tur ēd nakti
Bandenieka kumeliņi.
29596 Lutriņu Kld.

Pīguļnīki gudri v'eiri,
Naguļ ceļa maleņā,
Pi kriumeņa, pi mežeņa
Zaļejā uobulā.
30169 Rz. apr.

Zaļa zaļa rudzzālīte
Viņāpus Daugaviņas;
Kaut varējis pāri tikt,
Tur barotu kumeliņu.
32727 Tirzas Md.

Kumeliņis kalnus raud,
Vai es kalnus audzināju?
Dieviņš kalnus audzināja,
Es audzinu kumeliņus.
31777 Krotes Lp.

*

Līdz es tapu pie žodziņa
Tūlīn mana ēna bija;
Līdz sastapu bāleliņu,
Tūliņ jauka valodiņa.
3508 Aizputes Azp.

Ak tu manu bāleliņu,
Tavu jauku valodiņu!
Dzirdu tevi runājam,
Trūkstos, miegu gulējusi.
3468 Rembates Rg.

Es brālīša kumeliņu
Uz raibīti ēdināju;
Par raibīti nebēdāju,
Ražens brāļa kumeliņš.
3484 V.K.Z.

Kam maņ taida ļaudaviņa,
Kai muna i muomuliņa;
Uobuliņa skaistumiņu,
Kai bitītes vīglumiņu.
37653 Dažādi ies.

I derēt piederēja
Div' māsiņas bāliņos:
Viena līdzi druviņā,
Otra nesa launadziņu.
37829 Krustpils D.

*

Padomam vien turēju
Savu vecu māmuliņu;
Lai darīju ko darīju,
Tai prasīju padomiņu.
3221 Suntažu Rg.

Bitīt, tavu dējumiņu
Baznīcā dedzināj,
Meitiņ, tavu tikumiņu
Tuvu tālu daudzināj'.
39447 Sidgundas Rg.

Ar gūdiņu dzīdit, meitas,
Ar gūdiņu runojit;
Ar gūdiņu nosojit
Sovu zeiļu vaiņuceņu.
39364 Bērzgales Rz.

Nes, māsiņa, ar godiņu,
I mazo vainadziņu;
I lielais nepieder,
Bez godiņa valkājot.
6582 Lielvārdes Rg.

Bagāts tēvs laisku meitu
Sidrabā kaldināja;
Paņems mani tikušo,
I bez zelta sudrabiņa.
39442 Tirzas Md.

Sarīkojumu Kalendārs

20. decembrī no pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā par labu stipendiju fondam. Paziņos mākslas darbu laimestus.

31. decembrī Latviešu Namā jaungada sagaidīšana.

7. janvārī pl. 14 Latviešu Namā pensionāru saiets. Svētbrīdis. Koris.

10. janvārī no pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā. Pl. 15.00 vid. zālē māc. A. Celma referāts par Čaka grām. Mūžības skartie.

10. janvārī (svētdien) pl. 14.00 Toronto TLTA Latvisko zināšanu seminārā Arnolda Sildega referāts — Trešā dēla profils. Semināru vadīs Dzintars Mežulis.

16. janvārī pl. 18.00 un

17. janvārī pl. 15.00 TLB drāmas kopas izrāde Omartija kundze — Latviešu Namā.

16. janvārī pl. 19.30 Latviešu Namā TLMM kluba Zaķu balle. Zakuļa deju mūzika.

17. janvārī no pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā. Pl. 14.00 vid. zālē sveču gaismā prof. Dr. E. Žubeckis stāstīs par Kanadas vīniem un to nogaršošanu.

12. martā Latviešu Centrā vīru koŗa Viesturs koncerts.

16. aprīlī Dainas koŗa koncerts Latviešu Namā.

DAUGAVAS VANAGI

19. decembrī pl. 19 DV namā Ziemas svētku eglītas sarīkojums.

31. decembrī pl. 20 DV namā Jaungada sagaidīšana.

LONDONA

31. decembrī pl. 19 Jaungada sagaidīšana Easter Star Temple telpās, 800 Fanshawe Road East, Londonā.

TORONTO LATVIEŠU KONCERTAPVIENĪBAS 29. SEZONAS 1987/1988. GADA KONCERTI

1988.g. 19. janvārī (otrdien) Latviešu Kamermūzikās koncerts: J. Vītola Stīgu kvartets, T. Ķeniņa Kvartets nr. 2 un J. Mediņa Kvintets klavierēm un stīgām. Izpildītāji: Paul Meyer un Mark Skazinetsky — vijoles, Arturs Jansons — altvijole, David Hetherington — čells un Arianna Goldiņa — klavieres.

1988. gada 5. aprīlī (otrdien) **Pauls Berkolds**, baritons. Pēteris Zariņš pie klavierēm.

Visi koncerti notiks Jane Mallett teātrī, St. Lawrence Centre, 27 Front Street East, un sāksies precīzi pl. 20.00.

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

Latvijas Kara skolas dibināšanas 68. gada svētku sarīkojumā polonēzi vadīja J. Bērziņš (attēla labajā pusē). 1.r. no kr.: LNAK valdes priekšs. T. Kronbergs, virspulkvedis A. Silgailis un Virsnieku apv. priekšs. E. Ozoliņš ar dzīvesbiedrēm.

Foto J. Ligers

Māc. E. Lange — jubilārs

1987. gada 28. decembrī māc. E. Langem piepildīsies 80 mūža gadi.

Kopš 1986.g. 1. septembŗa māc. E. Lange aizgājis pelnītā atpūtā, taču veselus 34 gadus viņš bija Otavas ev. lut. Miera draudzes mācītājs, skolotājs draudzes skolā, garīgais rosinātājs un vadītājs.

Māc. Edgars Andrejs Lange dzimis 1907.g. 28. decembrī Liepupes muižā, Valmieras apriņķī, Latvijā. Mācījies Vecmuižas, Tūjas un Liepupes pamatskolās. 1928. gada pavasarī beidzis Valsts Limbažu ģimnaziju un rudenī sācis studēt teoloģiju Latvijas universitātē teoloģijas fakultātē, kuŗu beidzis 1933.g. 19. maijā.

1933.g. vasarā bijis kandidāts pie māc. J. Lapiņa Liepupē. 1933.g. 1. septembrī ievēlēts par mācītāju Straupes draudzē, un pēc ordinācijas 1933.g. 31. oktobrī 11 gadus bijis šīs draudzes mācītājs.

1944.g. septembrī kopā ar ģimeni un saviešiem devies trimdas gaitās, vispirms uz Kurzemi, tad Vāciju — uz Leipcigu, tālāk uz Meklenburgu, kur pavadīta 1944.g. ziema. Krieviem tuvojoties, 1945. g. aprīlī bijis atkal jābēg uz rietumiem. 1945.g. vasara pavadīta Hamburgas tuvumā. Sācis turēt dievkalpojumus Pikebergā un Elmshornā. Rudenī sācis dzīvot Vēdeles (Wedel pie Hamburgas) nometnē, kur nodibinājis draudzi un skolu. Apkalpojis arī Elmshornas latviešus un strādājis par ticības mācības skolotāju tās pamat- un vidusskolā. Vēdeles nometni likvidējot, pārcelts uz Libeku.

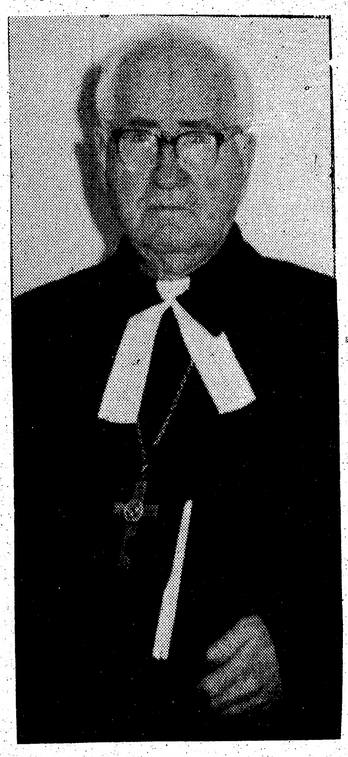

1951.ģ. novembŗa beigās izceļojis uz Kanadu. Vienu gadu bijis palīgs Halifaksas Augšāmcelšanās draudzes mācītājam D. Konradam (Conrad).

1952.g. 2. decembrī ieradies Otavā un kļuvis par Otavas ev. lut. Miera draudzes mācītāju, šai draudzei nokalpodams līdz aiziešanai pensijā.

28 gadus aprūpējis arī Sault Ste. Marie latviešu draudzi un 10 gadus vācu Mārtiņa Lutera draudzi.

Otavā 25 gadus bijis latviešu skolas pārzinis, bez tam vēl 5 gadus (t.i. veselus 30) mācījis ticības mācību.

Māc. E. Lange ir vairāku ticības mācības grāmatu un baznīcas vēstures grāmatu autors. Jau trimdas laikā Vācijā, Vēdeles nometnē, sarakstījis ticības mācības grāmatas pamatskolas klasēm, ko izdevis rotātora technikā. Vēlāk iespieda „Bērnu draugu", ticības mācību 2.—6. klasei, Baznīcas vēsturi, Latvijas baznīcas vēsturi un vispārējo reliģiju vēsturi ģimnazijas 1. klasei.

Bijis LNAK padomes loceklis un LELBAs Kanadas apgabala pārvaldes loceklis.

Par ilgu gadu darbu skolā un grāmatu sarakstīšanu saņēmis Kr. Barona prēmiju un LNAK Atzinības rakstu.

Savai Otavas ev. lut. Miera draudzei māc. E. Lange visus 34 gadus pašaizliedzīgi kalpojis, būdams īsts Dieva vārda sludinātājs un latvju patriots. Ar savu silto sirdi, draudzību un lēno dabu viņš ieguvis draudzes locekļu uzticību un mīlestību, kas izpaudās jau agrāk rīkotajās atceres un jubilejas reizēs, kā arī viņam aizejot atpūtā. Viņa darbs bijis Dieva svētīts. Viņa sludinātais vārds nāca no dziļi ticīgas sirds un deva stiprinājumu. Savos dziļi pārdomātajos spredikos viņš mūs aicināja staigāt Kristus evaņģelija gaismā, ar savu ētisko stāju būdams saviem draudzes locekļiem par paraugu.

Pēc ilgiem gadiem piepildījās māc. E. Langes sapnis — draudze ieguva savu baznīcu.

Vairāk nekā pirms divi gadiem māc. E. Langem bija jāzaudē dzīvesbiedre, kuŗa viņam bija palīgs un balsts viņa lielajā darbā. Bet viņu iepriecina dēls un meita ar ģimenēm, kuŗās aug trīs mazmeitas.

Māc. E. Lange ir spirgts un možs garā un arī savā atpūtas laikā nodarbojas ar rakstīšanu. Sagaidīsim no viņa atkal jaunas apceres un grāmatas!

Lai gan māc. E. Lange nu kalpo draudzei vairs tikai atsevišķos gadījumos, draudze viņu nav aizmirsusi un piemin ar mīlestību, siltumu un pateicību.

Kad kalna virsotne aizsniegta, skaists ir skats uz apkārtni. Tā tas ir arī ar Dieva svētītu mūžu! — Ir jauka sajūta pēc labi padarīta darba. Paldies!

Sveicam māc. Edg. Langi *80 gadu jubilejā* un pateicamies par viņa lielo devumu!

No sirds vēlam viņam veselību un Dieva žēlastības pilnus svētītus un jaukus turpmākos atpūtas gadus! **Ch. Lūks**

TORONTO

● Tuvu pie 500 apmeklētāju, kājās piecēlušies, godināja 8. decembrī Latviešu Centra zālē ienākošo Rolandu Šilaraupu. Tad jaunais latviešu patriots, Dr. Linarda Luksa iepazīstināts, brīvā saistošā stāstījumā pārstaigāja Helsinki '86 grupas ierosinātos notikumus Latvijā 14. jūnijā, 23. augustā un 18. novembrī. Viņā klausoties, katrs varēja pārliecināties par latviešu valodas prasmi Latvijas jaunajā paaudzē, patriotismu un zināšanām savas tautas patiesā vēsturē. Rolands, cita starpā, savā stāstījumā lūdza trimdas tautiešu materiālo atbalstu Helsinki '86 grupas darbam. Šim nolūkam ir atvērts konts Latviešu kredītsabiedrībā. Viņa stāstījumu papildināja Video filmas uzņēmumi. Rolands Silaraups savu personīgo piedzīvojumu un tuvāko līdzstrādnieku atstāstījumu nobeidza ar apliecinājumu, ka Latvijā, sakarā ar pēdējiem notikumiem, ir notikusi paaudžu savstarpēja saliedēšanās.

Novēlam Priecīgus Ziemas svētkus un Laimīgu Jauno gadu draugiem, radiem un paziņām
Atpērkoties no kartīšu sūtīšanas, ziedojam Latvijas Brīvības Fondam $100.00.

Alberts un Venta Lucs

Novēlam Priecīgus Ziemassvētkus un Laimīgu Jauno gadu draugiem un paziņām, ziedojot LNAK.

Astra un Valentīns Innis

Agneses Krūmiņas
GLEZNU UN ZĪMĒJUMU IZSTĀDI
atklās
trešdien, 1988.g. 6. janvārī no pl. 18—21
Toronto universitātes Hart House, Justina Barnicki galerijā
Izstāde atvērta līdz 4. februārim — otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pl. 11—22, piektdienās un sestdienās no pl. 11—18, svētdienās no pl. 14—17.
VISI LAIPNI AICINĀTI

RAIBĀ NEDĒĻA

Maršals Achromejevs Pentagonā konstatēja, ka amerikāņiem nav nekādu aplamu ilūziju par Kremļa nodomiem.

DETANTES LAULĪBAS GULTA PALIKA TUKŠA

Noslēdzot tā Kunga 1987. gada notikumu chroniku, mums jāpakavējas pie raibās amerikāņu un krievu politiskās revijas šā mēneša sākumā Vašingtonā, kam ar vislielāko interesi sekoja visa pasaule.

Gorbačovs savu piedzīvojušo režisoru bij. sūtņa Vašingtonā Dobrīņina un bij. sūtņa Vašingtonā — tagadējā Kremļa propagandas šefa Jākovļeva vadīts, savu lomu veica gandrīz tikpat profesionāli kā veiklākie amerikāņu politiķi vēlēšanu kampaņas laikā.

Viņa uzdevumu vieglāku centās padarīt amerikāņu liberālā prese un televīzija, iztēlojot katru Gorbačova frazi vai rokas kustību par zīmi, ka ciemā atbraukušais komūnistu partijas ģenerālsekretārs ir patiesībā tāds pats kā demokratijā vēlēts valsts prezidents.

Tie nespēja saskatīt to, ka aiz rietumnieku drānās ietērptā vīra slēpjas rūdīts komūnists, kas bībeles vietā pat gultā lasa Ļeņina kopotos rakstus.

Gorbačovs ne ar vienu vārdu nedeklarēja atteikšanos no Ļeņina doktrīnas par komūnisma triumfu visā pasaulē un kapitālisma valstu neizbēgamo bojāeju.

Mēs varam atviegloti uzelpot par to, ka prezidents Rēgens neiekrita Gorbačova politiskās lamatās — jaunā Maskavas un Vašingtonas detantes laulības gultā.

Parakstītais atbruņošanās nolīgums, ja to amerikāņu likumdevēji ratificēs, skaŗ tikai abu lielvaru atomarsenālu samazināšanu niecīgā apmērā — 4 vai 5 proc.

Piespiest Rēgenu atteikties no SDI jeb Zvaigžņu kaŗa atvairīšanas stratēģijas Gorbačovam neizdevās.

Kad amerikāņu un krievu bruņoto spēku pārstāvji sēdās pie viena galda Pentagonā, admirālis Kove (Cove) un Pad. savienības ģenerālstāba priekšnieks maršals Achromejevs tālāk par simbolisku sarokošanos netika. Durvis uz tālākām sarunām ir gan palikušas atvērtas, bet jāšaubās, vai nākamā gada vasaras sākumā, kad Rēgens dosies uz Maskavu, varēs parakstīt līgumu par stratēģisko atomieroču samazināšanu. Atgriežoties Maskavā, Gorbačovs televīzijas raidījumā gan atzina, ka attiekšmes ar amerikāņiem esot nedaudz uzlabojušās, bet radikālām pozitīvām pārmaiņām vēl joprojām ceļā stāvot amerikāņu stūrgalvīgā turēšanās pie Zvaigžņu kaŗa atvairīšanas stratēģijas nepieciešamības.

Ir labi, ka prezidents Rēgens ieraudzīja ragus un sātana imperijas zīmi Gorbačova pierē, kad abi lielvalstu vadoņi pieskārās cilvēka tiesību jautājumam. Gorbačovs dusmās piesarka un ar pūlēm savaldījies iemeta Rēgenam sejā tikai vienu teikumu: „Tā ir mūsu pašu iekšējā lieta." Pēc tam viņš piebilda, ka būtu labi, ja arī amerikāņi padomātu par saviem bezpajumtniekiem un neatrisinātām indiāņu un nēģeŗu problēmām. Tāpat elles ugunis dzirkstīja Gorbačova šaurajās acīs, kad Rēgens ieminējās par Pad. savienības bruņoto spēku izvākšanu no Afganistānas. Ļeņiniskā didaktikā Gorbačovs norādīja, ka sarkanarmija no turienes jau sen būtu aizgājusi, ja amerikāņu, pakistāniešu un citas valdības noziedzīgi neatbalstītu afganistāņu bandītus.

Vai pieminēt to, ka Vašingtonas politiskā revijā sava loma bija arī Gorbačova otrai pusei — Raisai, ko radikālie žīdu protestanti dēvē par sarkano kņazieni. Dārgās Parīzes tualetes nespēja apslēpt to, ka aiz tām slēpjas skolota plintniece, kuŗa žurnālistiem gan apgalvoja, ka esot tikai sava vīra sieva, mājasmāte, kuŗai Maskavā pie sienas karājoties Ph.D. diploms.

Nansija Rēgena, kas pazīstama ar savu aso mēli, šoreiz bija pirmā lēdija vārda labākā nozīmē. Raisas pārcenšanos un netaktisko uzvešanos drīz vien pamanīja arī redzīgās amerikāņu žurnālistu acis.

Pārpratumu novēŗšanai varētu piezīmēt, ka Raisa bija gan visur līdz pašam Gorbačovam, bet parakstītam atbruņošanās nolīgumam viņai neļāva pievienot savu parakstu.

Zīmīgi, ka, Gorbačovam atgriežoties Maskavā, Raisa ar saviem Amerikā piepildītiem čemodāniem nebija redzama ne komūnistu preses uzņēmumos, ne televīzijā, nedz, protams, arī politbiroja sagaidītāju vidū.

Atceļā no Vašingtonas Gorbačovs apstājās Austrumberlīnē, kur no Kremļa vasaļvalstīm bija sasaukti visi Varšavas pakta vadoņi. Lidlaukā Gorbačovu sagaidīja Austrumvācijas kvislings Honekers un bučoja tālo ciemiņu trīs reizes, lai pasaule redzētu, ka austrumvācieši vēl arvien ir paklausīgi Kremlim.

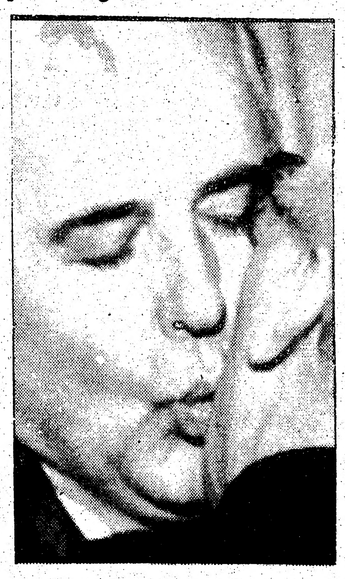

Austrumberlīnē Gorbačovu ar liesmainu buču sveica Kremļa prokonsuls Honekers.

Kad Gorbačovs bija aizbraucis, Vašingtona itin ātri atžirga no illūzorās detantes žvinguļa. Savā vēstījumā amerikāņu tautai prezidents Rēgens atkal pierādīja, ka viņš ir vīrs savā vietā. ASV drošība, brīvība un tautas griba nebūs debatējama nekad un nekur.

Gallupa sabiedriskās domas pētīšanas institūts konstatējis, ka pēc Vašingtonas politiskās rēvijas Rēgena popularitāte tautā sasniegusi augstāko pakāpi — 76 proc. Tanī pašā laikā nav nekāds noslēpums, ka Gorbačovs pašā Pad. savienībā cīnās ar pieaugošu opoziciju, ne tikai politbirojā, bet arī intellektuāļu aprindās, kā arī strādniekos un zemniekos.

Pēc Gorbačova apspriedēm Vašingtonā ārlietu ministrs Šulcs tūlīt devās uz Eiropu, lai tur informētu amerikāņu sabiedrotos NATO aliansē ne tikai par notikušajām apspriedēm, bet arī par lielvaru attieksmju izveidošanos tuvākā nākotnē. Eiropieši bez iebildumiem akceptēja Rēgena rīcību, vēl jo vairāk tādēļ, ka NATO vadībā tuvākās dienās nāks Rietumvācijas deleģētais pārstāvis.

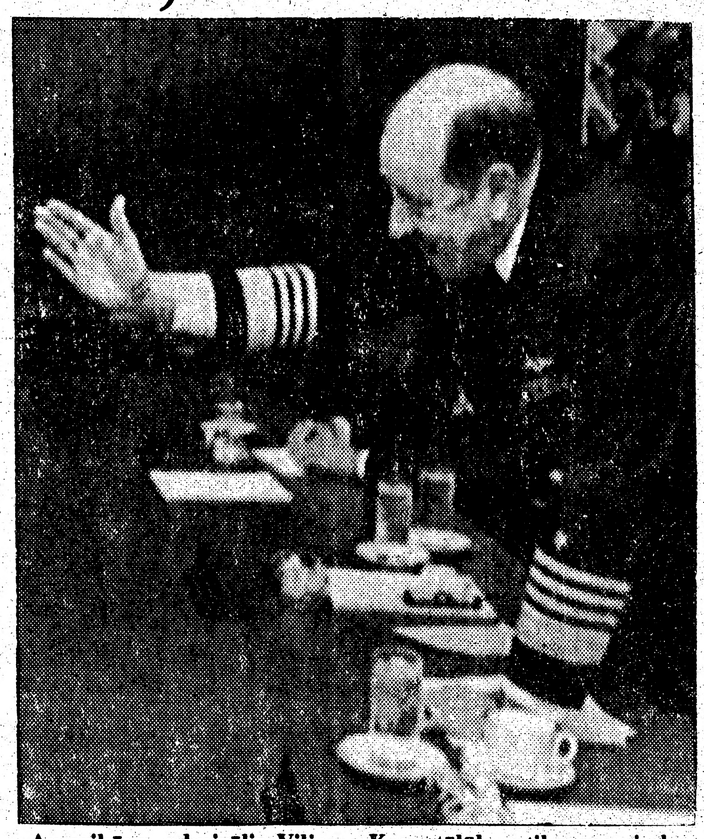

Amerikāņu admirālis Viljams Kove tālāk netika par simbolisku rokas izstiepšanu.

Agri vai vēlu kā amerikāņiem, tā arī Vecā kontinenta politiķiem būs Kremlim jāatgādina, ka 40 gadus pēc 2. Pasaules kaŗa beigām sarkanarmijas divīzijas vēl joprojām atrodas Austrumvācijā, Polijā, Čechoslovakijā un citur.

VAI PĀRSTEIGŠANĀS AR MIERA PRĒMIJU?

Stokholmā šā gada Nobela miera prēmiju saņēma Kostorikas prezidents Oskars Arias par plāna radīšanu paliekamam mieram Centrālamerikā. Te, protams, uzmanības centrā ir pilsoņu kaŗa izbeigšana Nikaragā.

Jaunais Nobela miera prēmijas laureāts vēl nebija atgriezies savās mājās, kad Nikaragas aizsardzības ministrs Ortega paziņoja, ka ar Pad. savienības palīdzību Nikaraga tuvākos gados savus bruņotos spēkus palielināšot līdz 600 tūkstoš vīru lielam sastāvam. „Mēs redzēsim, ko tad teiks gringo (amerikāņi)", viņš piebilda. Tanī pašā laikā sandinistu paredzētās sarunas ar kontrā pārstāvjiem pēkšņi atsauca. Līdz ar to viss Oskara Arias miera plāns pagaidām ir uzlikts uz ledus. Te jāatceras, ka Nobela miera prēmiju savā laikā saņēma arī Kisingers par ASV militāro kapitulāciju Vietnamā.

SADURSMES IZRAĒLAS OKUPĒTAJĀ TERRITORIJĀ

Šīs nedēļas sākumā amerikāņu ārlietu viceministrs Vidējo austrumu lietās asos vārdos nosodīja Izraēlas politiku okupētajā Rietumkrasta territorijā un Gāzas telpā. Šīs territorijas nonāca Izraēlas kontrolē pēc 1967.g. kaŗa, pakļaujot savai varai tur dzīvojošos palestīniešus.

Kad Jeruzalemē pie varas nāca labā spārna Likud valdība, Izraēla sāka okupētās territorijas kolonizēt. Protams, tam pretojās palestīnieši, bet tagad kontroversālais politiķis Šarons demonstrātīvi savu mitekli iekārtojis Jeruzalemes arabu kvartāla sirdī. Pašreizējās konfrontācijas iemesls ir vairāku palestīniešu jaunekļu nogalināšana, kas radīja sašutuma vilni palestīniešos okupētajās territorijās, bet Izraēlas valdība sava kaŗaspēka lomu arabu demonstrāciju apspiešanā neierobežoja. Izmisuma demonstrācijās uz Izraēlas kaŗavīriem ar akmeņiem uzbruka pat 10 g. veci palestīniešu zēni.

Izraēlas okupētajā territorijā turpinās izmisīgo palestīniešu demonstrācijas.

Būs Kultūras un dokumentācijas centrs

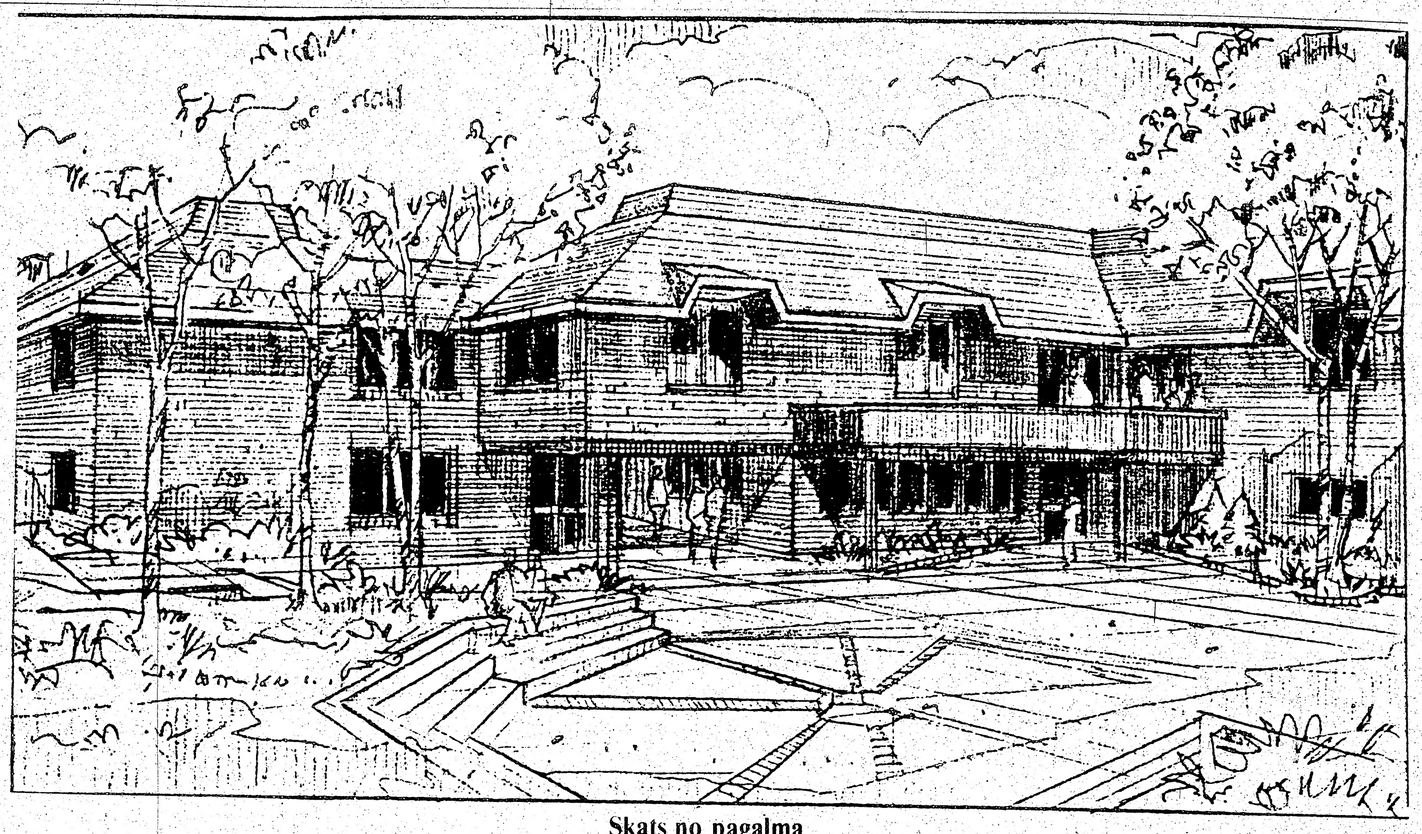

Skats no pagalma

Pamatojoties uz š.g. ALAs kongresā pieņemto rezolūciju paplašināt Latviešu Studiju Centra bibliotēku arī par Kultūras un dokumentācijas centru, plānošanas komisija Dr. V. Muižnieka un ALAs priekšsēža A. Lamberga vadībā paveica nepieciešamos priekšdarbus, aprēķinot nepieciešamo minimālo platību šo vajadzību apmierināšanai.

Plānošanas komisija bija sasaukusi īpašu sanāksmi, kurā ALAs priekšsēdis A. Lambergs norādīja, ka mūsu darbībai trimdā jākalpo latvietības stiprināšanai.

DV ASV priekšn. A. Spārniņš atgādināja, ka aizgājušie seši gadi liecina par LSC lielo nozīmi un nepieciešamību. Viņš solīja DV atbalstu LSC paplašināšanai un dokumentācijas centra radīšanai.

Bibliotēku speciālists prof. Dr. Kārlis Ozoliņš nolasīja īsu referātu par latviešu kultūras vērtību saglabāšanu. Ne tikai literārie darbi, bet arī gleznas, medaļas, lentes un ģeografiskās kartes jāsaglabā. No koka gatavotais papīrs kļūst brūns pēc 30 gadiem, un pēc tam sāk sakrist. Jau tagad Vācijā DP laikā izdotās grāmatas kļūst brūnas un sabruks pēc 5 līdz 10 gadiem, tāpēc tās jāsaglabā mikrofilmās. Jaunie izdevumi bibliotēku vajadzībām ir jāpērk, nevar tikai gaidīt uz dāvanām, kas var arī neienākt.

LELBAs pārvaldes priekšnieks prāv. V. Vārsbergs norādīja, ka LELBAi ir baznīcas archīvs, ko sakopojis māc. E. Ķiploks un kas arī pagaidām glabājas māc. Ķiploka mājā. Šim archīvam ir jāatrod paliekama vieta jaunajā dokumentācijas centrā.

LSC studentu pārstāve Astrīde Ezergaile uzsvēra bibliotēkas nozīmi, norādot, ka, paplašinājumu izdarot, būtu vēlama arī vakarēšanas telpa.

Par mākslas krātuvi runāja Latvju Mākslas redaktors Arnolds Sildegs. Latviešu Institūtā šis jautājums jau sen cilāts. Ir nepieciešama latviešu gleznu krātuve, kur gleznas būtu uz bīdāmiem rāmjiem, lai tās varētu ērti parādīt interesentiem un arī mūsu nākamajām paaudzēm. Gleznu krātuvei jābūt ar temperatūras un mitruma kontroli.

Par latviešu mūzikas krātuvi runāja tās pašreizējais vācējs Jānis Avotiņš.

LSC bibliotēkāre Maira Bundža referēja par LSC bibliotēkas un ALAs apgāda vajadzībām, ja pēdējo pārceltu uz šejieni. LSC bibliotēkā pašlaik ir jau 18.000 sējumu, un jauni nāk klāt. Ir jābūt mikrofilmu lasītājam. Būtu vēlams paplašināt bibliotēku par 6000 kvadrātpēdām. M. Bundža ilustrēja savu stāstījumu ar paskaidrojumiem uz ekrāna.

Kā visu to veikt, cik tas maksās un kur ņemt līdzekļus, to iztirzāja panelis Dr. Ģirta Kaugara vadībā.

A. Lambergs norādīja, ka ALAs kongresā nolemts, ka šī būs ASV mēroga krātuve, tāpēc jārada ASV mērogā bezpeļņas organizācija uz paju pamata. ALA ieguldīs jaunajā Izglītības, kultūras un dokumentācijas centrā pašreizējā Latviešu Studiju Centra izmaksu 500.000 dol. pret simts pajām (katra organizāciju paja 5.000 dol.), iegūstot arī piecus locekļus jaunajā vienpadsmit locekļu pārvaldē. Arī privātpersonu mūža biedra maksa par vienu balsi būtu 5.000 dol., bet gadskārtējā biedru nauda būtu 250 dol., kamēr sasniedz 5.000 dol.

Līdzekļus vācot, vajadzēs griezties pie turīgajiem latviešiem. Pēc amerikāņu parauga kādu iestādījumu nosauc ziedotāja vārdā, ja ziedojums sedz vismaz pusi no izmaksas. Piemēram, jaunā centra bibliotēku varētu nosaukt ziedotāja vārdā par 100.000 dol. ziedojumu, mākslas krātuvi ziedotāja vārdā par 50.000 dol. ziedojumu, un tamlīdzīgi.

A. Spārniņš pieteica DV ASV par mūža biedru ar 5.000 dol. paju.

Dr. V. Muižnieks ierosināja par jaunās organizācijas goda dalībnieci (Honorary Charter Member) Rietummičigenas universitāti (RMU), kas dažādos veidos atbalstījusi latviešu studijas kopš 1966. gada.

Par LSC plānoto paplašinājumu referēja architekts Aivars Vinters (LSC ēkas autors), illustrējot uz ekrāna, kā paplašinājumi veidotos divos stāvos, ievērojot LSC līdzšinējo stilu un jumtu. Tūlītējai lietošanai pilnīgi nobeigt paredzēts 4500 kvadrātpēdas, bez tam 4000 kv.p. būtu zem jumta, pagaidām kā noliktavas u. tml., ko varēs izbūvēt turpmākos gados, vajadzībām pieaugot, bet kas jāieplāno jau tagad.

Paredzams, ka pēc statūtu pieņemšanas sāksies aktīva dalībnieku iesaistīšanās.

A. Lambergs pieteica arī pats savu mūža dalībnieka ziedojumu 5.000 dol., kā arī 500 dol. gadā uz nākamiem 5 gadiem Kultūras un dokumentācijas centra uzturēšanas vajadzībām, tā pasvītrojot, ka šis kultūras centrs ir ne tikai jāuzbūvē, bet arī jāuztur, kam būs vajadzīgi krietni līdzekļi.

A.D.

AUSTRĀLIJA

Gaišā un draudzīgā noskaņā 3. oktobŗa vakarā Austrālijā DV Džīlongas nodaļas vanadžu kopa atzīmēja savu 25 gadu darbību. Jau 2. oktobrī ar utobusu no Adelaides Džīlongā ieradās vanadžu vadītāja Austrālijā Īrija Matisone. Vanadzes viņu sagaidīja ar ziediem. Sirsnīgas pārrunas risinājās pie kopas vadītājas Edītes Kampānes klātā vakariņu galda un vēlāk viesmīlīgajā Mellēnu ģimenes mājā. 3. oktobrī atbrauca Melburnas ciemiņi un Balaratas viesi. I. Šūbertes greznotā svētku zāle bija ļaužu pilna. Pašas jubilāres pie saviem vienveida tērpiem nēsāja baltus ziedus. Visskaistākais rotājums tomēr likās 96 gadus vecās, arvien vēl možās, vanadzes Annas Butavas sirmā galva.

Karogu parādi vadīja nodaļas valdes priekšsēdis J. Mellēns noskaņu piešķīra arī kopas vadītājas E. Kampānes uzruna un 8 baltu svecīšu aizdedzināšana. Noliekusies pie katras uguntiņas, viņa nosauca mūžībā aizgājušo vārdus. Dziedāja DV Džīlongas vanagu un vanadžu dziesmu ansamblis, klavieŗu pavadījumu spēlējot Ērikai Ābelei. Nodaļas valdes priekšsēdis J. Mellēns savā uzrunā atcerējās vanadžu kopas darbības sākuma laiku un 10 dibinātājas. Pašreizējais kopas locekļu skaits ir 28. Katra no viņām saņēma nodaļas dāvāto baltu neļķes ziedu. Īrija Matisone savā svētku runā izcēla Džīlongas vanadžu darbības vispusību, lielo atsaucību katra ierosinājuma īstenošanā un pienākumu veikšanā. Viņa nobeidza savu runu ar Tonijas Krūkas dzejoļa rindām:

„Vanagspārni, zvaigznes zeltā,
Sauc un atgādina mums:
Brīvība reiz saulē celtā,
Latvija — svēts mantojums."

Pēc kopēji nodziedātās dziesmas „Svēts mantojums" nodaļas valdes priekšsēdis un vanadžu vadītāja Austrālijā pasniedza nodaļas atzinības rakstus S. Stonkai un V. Slavinskai, DV AV atzinības rakstus L. Jauģietei un A. Vanadziņai, bet DV CV atzinības rakstu un DV nozīmi zeltā saņēma E. Kampāne. Sanāksmes dalībnieki vienojās Latvijas valsts himnā Dievs, svētī Latviju.

Bija daudz apsveikumu, dāvanu un ziedu. Koncerta daļā dziedāja DV Melburnas nodaļas vīru koris Kursa diriģenta B. Birznieka vadībā. Gaumīgu un bagātīgu vakariņu galdu bija saposušas pašas jubilāres. Deju mūziku spēlēja balaratieša G. Šulca orķestris. Pēc dzimšanas dienas kliņģeru nogaršošanas sākās loterija un bazārs.

A.A.

ŅUJORKA

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes Ņudžersijas novada 18. novembŗa dievkalpojumā jaunās šī novada baznīcas celšanai saziedoti 1200 dol. Līdz ar to šim mērķim ir saziedoti apmēram 160.000 dol. Garokalnu ģimene bija noziedojusi 500 dol. tiem jauniešiem, kas bija iemūrēti cementā un piedalījās šī projekta izvešanā 18. novembŗa demonstrācijā pie Padomju savienības sūtniecības Vašingtonā. Bez tam vēl trīs ģimenes šīm vajadzībām ziedoja kopā 200 dol.

MAPLE LEAF TRAVEL
Piedāvā lidojumus
PACKAGE TOURS
Lūdzu zvanait Inesei Grodnis
653-4351
655 St. Clair Ave W.

Ērgļu ligzdas medus
30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs
EGLĒNES

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ LABI VĒDINĀTAS TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM
Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

Toronto ziņas

● Pēc Sv. Andreja draudzes 6. decembrī mācītāja J. Cālīša vadītā dievkalpojuma sekoja draudzes dāmu komitejas pēcpusdiena, veltīta ārmisijas darbam. Draudzes mācītājs informēja par mūsu baznīcas ārmisijas darbu Indijā un aicināja to arī turpmāk atbalstīt ar ziedojumiem. Ziedojumu savākšana šim mērķim devusi 600 dolaru. Dāmu komitejas priekšniece B. Kūla pateicās par devumu un izskaidroja ,,krustbērnu'' programmu. Sv. Andreja draudzes dāmu komiteja jau vairākus gadus rīko īpašu ziedojumu vākšanu savas draudzes locekļu vidū ,,krustbērnu'' programmas īstenošanai, katram atbalstītājam ziedojot mēnesī zināmu summu, ko tad nosūta uz Indiju. Līdz šim šādā veidā katru mēnesi bijis iespējams nosūtīt 113 dolaru. Šie ziedojumi palīdz uzlabot bērnu uzturu, iegādāt mācību grāmatas, kā arī apmācīt atraitnes, bērnu mātes, dažādos amatos, kas atvieglotu ģimenes uzturēšanu. Draudzes mācītājs šinī pēcpusdienā vadīja arī Ziemsvētku dziesmu dziedāšanu, pie klavierēm pavadot Editei Timermanei.

● Sv. Andreja draudzes 4. Adventa svētdienas dievkalpojums 20. decembrī, pl. 15:00 — Ziemsvētki vārdos un dziesmās. Dziedās draudzes koris.

● Toronto Austrumu draudzes Ziemsvētku eglītes sarīkojums sestdien, 19. decembrī, pl. 15:00 baznīcas zālē ar svētbrīdi, Ziemsvētku dziesmām, bērnu priekšnesumiem un dāmu komitejas cienastu. Var ņemt līdz arī draugus, tā veicinot šo sarīkojumu.

● ,,Pie jūras dzīve mana,'' tā sauksies jautrais vakars 23. janvārī Latviešu centrā par labu Centra atbalstam. Piedalās vīru koris Viesturs un kamerkoris Dzirksts Vizmas Maksiņas vadībā. Ieejas kartes saņemamas pie koristiem un Centra birojā.

● Archibīskaps A. Lūsis Jorkas latviešu kapos iesvētījis piemineklī mācītājam Arturam Briedim, klātesot aizgājēja dzivesbiedrei, piederīgajiem un draugiem. Māc. A. Briedis ilgus gadus vadīja Toronto latviešu Austrumu draudzi, bet pēc aiziešanas pensijā turpināja apkalpot Bramptonas latviešu draudzi.

● Nesagaidījis savus 65 dzīves gadus, pēc dažu mēnešu slimošanas 30. novembrī no dzīves aizsaukts viens no DV Novusa kluba dibinātājiem, kluba biedrzinis un kasieris Harijs Vaits. Viņš šos amatus veicis līdz savai aiziešanai. Nelaikis pārstāvējis visas latviešu novusa vienību sacīkstes. Harijs Vaits bija dzimis 1923. gada 23. aprīlī. Kā leģionārs cīņās ievainots un pārcietis gūstu. Pēc izceļošanas 1947. gadā uz Kanadu Līguma laiku nostrādājis raktuvēs, pēc tam būvniecībā Toronto, bet lielāko Kanadas laiku vairāk nekā 20 gadus, Ontario alkoholisko dzērienu pārvaldē (LCBO).

Nelaiķi 3. decembrī no Rosara bēru nama pārpelnošanai izvadīja mācītājs Ivars Gaide, pie šķirsta, klātu ar Latvijas karogu, stāvot DV godasardzei. No DV Toronto nodaļas atvadvārdus teica K. Štelmanis, bet no Novusa kluba H. Jakobsons. Aizgājējam paliek sieva Norīna, 6 meitas, 2 dēli un 10 mazbērni. Dzimtenē paliek māsa ar ģimeni.

● Mūžībā aizgājušo DV Toronto nodaļas biedru godināšanas pēcpusdienu nodaļas namā 29. novembrī atklāja valdes priekšsēdis Z. Akots. Pirms vairākiem gadiem zvaigžņu pulkiem piepulcinātie DV organizācijas biedri — A. Tirzītis, J. Rapša un A. Rupšenieks novēlēja savu mantojumu Toronto nodaļai, pie kam pēdējais vēlējās, lai nodaļa izkārto turpmākos gados mirušo biedru ikgadēju piemiņu. Izpildot viņa vēlēšanos un pieminot šos trīs, kuŗi ar savu devumu stiprināja nodaļas materiālo pusi, kā arī vēl pieminot pēdējā gadā mūžībā aizgājušos 9 nodaļas biedrus, Z. Akots uzaicināja mirušos pieminēt — klusuma brīdī.

Sekoja Ausekļa Pērkona atceres saieta runa, kuŗā viņš pieskārās tai latviešu karavīru daļai, kas pasaules plašumos izkaisīti, cīnījās kaujās, bet nepārnāca mājās.

Pie vanadžu sarūpētā cienasta galda saieta turpinājumā vēl skanēja A. Pērkona un H. Miķelsona vadītas kopdziesmas.

Elza Alka-Gaigala

Ziemas svētku gaidās

Nāc, svētā Gaisma —
mīļais Kristus bērns!
Šai tumsas klātā grēku pasaulē!
— Bez Tevis miera nav,
— mums pazudušiem...
— Tik Tava lielā mīlestība, žēlastība
— var cerību un prieku nogurušās
sirdīs liet.
— Mums tālāk iet...
Tu gaisma mūžīgā!
Tu mūsu saule, prieks!
— Tu, ceļa zvaigzne, mīlestības liecinieks.
— Lai dziesmas skan!
— Un atkal sveces mirdz...

Guntars un Marta Brikmaņi, atpērkoties no svētku kartīšu sūtīšanas, ziedo laikr. Latvija Amerikā 100 dol.

Minsteres Latviešu Ģimnazijas
labvēļiem
gaišus, siltus Ziemas svētkus —
svētīgu, latvisku Jauno gadu!
MLĢ saime

Tālis Brauns — 12. kl.

Priecīgus Ziemsvētkus un Laimīgu Jauno gadu radiem, draugiem un paziņām vēl

Ella un Augusts Andersoni
Milvokos

Atpērkoties no Ziemsvētku apsveikumu kartītēm radiem, draugiem un pazīstamiem, ziedojam Latvijas Brīvības Fondam $50.00.

Eduards un Anna Salnāji

BAZNĪCU ZIŅAS

SV. JĀŅA DRAUDZE

Draudzes kancelejа atvērta otrdienas, trešdienas un ceturtdienas no pl. 10 līdz 17, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave. Mācītaja I.I. Kristberga runas stundas otrdienas no pl. 10—13, trešdienas no pl. 18—21, ceturtdienas no pl. 10—13. Mac. I.I. Kristberga adrese: 12 Worthington Cresc., Toronto, Ont. M6S 3P6, tālr. maja 769-6950.

20. decembrī, 4.Adventa svētdienā, mūzikas dievkalpojums: Kristus piedzimšana Bībelē un dziesmā. Dziedās: Svētdienas sk. bērni, Jauniešu grupa, iesvētes klase, Sv. Jāņa dr. vokālais ansamblis.

24. decembrī pl. 16 pirmais Kristus piedzimšanas svētku priekšvakara dievkalpojums. Dziedās Sv. Jāņa dr. vokālais ansamblis, diriģente B. Alka.

Pl. 18 otrs dievkalpojums. Spēlēs bračists Arturs Jansons.

Abos dievkalpojumos ērģeles spēlēs A. Rundāne.

25. decembrī pl. 11 Kristus piedzimšanas svētku dievkalpojums.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jārvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ont. M4G 1V5. Māc. J. Cālīša runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10—12 un no 18—19. Citā laikā, iepriekš sazinoties.

20. decembrī pl. 15 4.Advents svētdienas dievkalpojums. Ziemsvētki vārdos un dziesmās. Dzied koris.

24. decembrī pl. 18 svētvakara dievkalpojums. Koris.

25. decembrī pl. 10.30 Kristus piedzimšanas svētki. Plkst. 13.30 dievkalpojums angļu valodā.

27. decembrī pl. 11 dievkalpojums.

31. decembrī pl. 19 Vecgada dievkalpojums ar dievgaldu.

1988.g. 3. janvārī pl. 15 Jaungada dievkalpojums. Dzied koris.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont. M1K 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā 361 Danforth Ave.

19. decembrī (sestdien) pl. 15 draudzes eglīte un priekšnesumi.

20. decembrī dievkalpojums nenotiks.

24. decembrī pl. 18.00 Svētā vakara dievkalpojums. Tit. 2:1—14; Lūkas 2:1—20.

27. decembrī dievkalpojums nenotiks.

31. decembrī Vecgada vakara dievkalpojums ar dievgaldu. Rom. 8:31—39; Mat. 4:18—25.

3. janvārī dievkalpojums nenotiks.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. J. Šmits, 30 McDairmid Rd., Scarborough, Ontario, M1S 1Z6, tālr. 299-3780.

Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes: Temple Baptist Church, 14 Dewhurst Blvd. (1 bloku uz rietumiem no Donlands pazemes stacijas).

Dievkalpojumi svētdienās pl. 14. Bībeles un lūgšanas sanāksmes trešdienās pl. 19.

Gaismas telefons ticības stiprināšanai 299-8545 darbojas nepārtraukti 24 stundas dienā. Vēsts latviešu valodā tiek ieskaņota divreiz nedēļā.

20. decembrī (svētdien) pl. 14 Ziemsvētku dievkalpojums ar priekšnesumiem.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins — 11290 Pine Valley Dr., Woodbridge, Ont., L4L 1A6, telef. 832-3264.

Dievkalpojumi notiek katra mēneša otrā svētdienā pl. 13.00 Lietuviešu baznīcā, 1021 College St., Toronto.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā, 156 Main Street, North Brampton, Ont. Māc. A. Dūmiņš, P.O. Box 655, Port Colborne, Ont. L3K 5X8, tālr. (416)-834-6081.

20. decembrī pl. 13.30 Ziemsvētku dievkalpojums.

NIAGARAS DRAUDZE

Draudzes priekšnieks Andrejs Šteinbachs, 6308 Drummond Rd., Niagara Falls, tel. 354-1258.

HAMILTONAS DRAUDZE

Mācītājs Ivars Gaide, Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave South. Biroja telefons 527-5810, māja Toronto 1-656-4489. Mācītāja runas stundas (iepriekš telefoniski sazinoties): otrdienās no pl. 10—12, trešdienās no pl. 17—19 un ceturtdienās no pl. 17—19.

20. decembrī pl. 16 kora Ziemsvētku koncerts svecīšu gaismā. Solisti. Dziesmu lapiņas.

24. decembrī (ceturtdien) pl. 16 un pl. 18 Kristus dzimšanas svētku dievkalpojumi. Koris, solisti. Dz. lapiņas.

25. decembrī (piektdien) pl. 10 Ziemsvētku dievkalpojums angļu valodā; pl. 11 Kristus dzimšanas dienas dievkalpojums māc. A. Dūmiņa vadībā. Mūzikālā daļa. Dziesmu lapiņas.

27. decembrī dievkalpojuma nebūs.

31. decembrī (ceturtdien) pl. 18 Vecgada vakara dievkalpojums ar dievgaldu. Dziesmu grāmatas.

3. janvārī pl. 11 draudzes dievkalpojums. Svētdienas skola. Bībeles klase.

SV. KATRĪNU DRAUDZE

Mācītājs Jānis Prauliņš, 301 Queenston, St. Catharines, Ont., L2P 2X5, tel. 685-3190.

Dievkalpojumi notiek katra mēneša 3. svētdienā, pl. 15.00 Kristus lut. baznīcā, 140 Russell Ave, St.Catharines.

24. decembrī plkst. 16.30 Ziemsvētku vakara dievkalpojums. Dziesmu lapiņas.

LONDONAS DRAUDZE

Londonas latviešu ev. lut. draudzes mācītājs Jānis Prauliņš, 301 Queenston St., St. Catharines, Ont. L2P 2X5, tel. 685-3190.

Dievkalpojumi notiek katra mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 13.30 Trīsvienības baznīcā, 746 Colburne ielā, Londonā. Draudzes priekšn. R. Epneris, 59 Langarth E., London, Ont., tel. 438-4560.

MONTREALAS LATVIEŠU DRAUDZE

Dievkalpojumi notiek Jāņa (igauņu) ev. lut. baznīcā 4345 Marcil Ave. Mācītājs Gunārs Hūns, 8262 Place Chanceaux, Montreal, Que. H1K 1M7, tel. 352-1204. Mācītājs runājams katrā laikā, bet ieteicams iepriekš sazināties pa tālruni.

Dievkalpojumi, ja nav citādi norādīts, notiek katru svētdienu pl.13.30 baznīcā.

OTAVAS DRAUDZE

Mācītāja Sarma Eglīte, 40 Driveway, Apt. 708, Ottawa, Ont. K2P 2C9, tālr. (613) 234-6764. Otavas latviešu ev. lut. draudze — 83 Main ielā.

20. decembrī pl. 16 4.Adventa svētdienas dievkalpojums un draudzes un skolas eglīte. Dziesmu lapiņas. Māc. E. Langes 80 g. jubilejas atzīmēšana.

24. decembrī pl. 18 Kristus piedzimšanas dievkalpojums. Dziesmu lap.

25. decembrī pl. 10 Ziemsvētku rīta dievkalpojums. Dziesmu grām.

27. decembrī pl. 11 dievkalpojums. Dziesmu lapiņas.

31. decembrī pl. 18 Vecgada vakara dievkalpojums ar dievgaldu. Dz. lap.

KLAUSĀTIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac. 100 Huntley St., Toronto, no pirmd. — piektd. pl. 10.30 no rīta, svētd. Bafalo TV 29. stac. pl. 21: 700 Club — Bufalo TV 29. stac. no pirmd. — piektd. pl. 10 no rīta, svētdienās pl. 22.

TV stac. 47 no pirmd. — piektd. pl. 9 no rīta.

Jo jums šodien Pestītājs dzimis Dāvida pilsētā, kas ir Kristus, tas Kungs. (Lk. 2:11).

Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, 30 McDairmid Rd., Scarboro, Ont. M1S 1Z6.

Rakstnieku dienas Austrālijā

Šī gada 16. oktobŗa vakarā Adelaidē, rakstnieku dienas sākot, īsu uzrunu teica rīcības komitejas priekšs. Kornelijs Dronis, bet tās atklāja LAAJ Kult. F. valdes priekšsēdis prof. Dr. J. Priedkalns, uzsveŗot kultūras nozīmi arī mūsu nacionālā darba laukā. No Adelaides organizāciju apvienības sveica valdes priekšsēdis I. Lūsis. Rakstveida sveicieni bija no LPB Austrālijas kopas vadītājas E. Kreišmanes, LARAs valdes priekšsēža Dr. K. Zvejnieka un rakstnieka Aivara Ruņģa.

Atklāšanas vakarā mūzikālos priekšnesumus sniedza baritons Aldis Sils. Sekoja Irēnas Ozoliņas (Adelaide) referāts par Richardu Zariņu, Latvijas mākslas akadēmijas profesoru, Latvijas valsts papīru spiestuves direktoru, grafiķi un mūsu etnisko rakstu vācēju, tāpat Latvijas ģerboņa autoru. Referātu papildināja diapozitīvi. Bija izstādīti arī profesora 33 oriģināldarbi I. Ozoliņas sakārtojumā. No prozas darbiem dzirdējām rakstnieces Elzas Ābeles (Adelaide) stāstu Piedzīvojums vilcienā (lasīja I. Ozoliņa). Kanberiete Māra Kalmane reprezentējās ar dzeju. No viņas poemu cikla par puķēm dzirdējām Sniegpulkstenīti. Velta Saulīte (no Morvelas) lasīja fragmentu no sava topošā romāna Rūtiņu Matilde, pastāstot par Matildes un viņas kaimiņu nedienām ar niķīgo govi Slauni.

Vakars beidzās ar dalībnieku diskusijām ALB telpās par rakstnieka un vēsturnieka Ulža Ģērmaņa jauno romānu Pakāpies tornī. Pats autors bija atsūtījis 20 min. gaŗu uzrunu skaņu lentē.

17. oktobŗa rīta cēliens Tālavā sākās ar Īrijas Matisones (Adelaide) referātu Varoņu tema latviešu literātūrā. Referente runāja par varonību savas tautas labā, par piemēriem dodot 60 īsus citātus un nosaucot vēl 30 citu autoru darbus. Viņa raksturoja varoni par cilvēku ar lielu pienākuma apziņu, augsti attīstītu pašlepnumu, taisnības izjūtu, drosmi, lielu patriotismu un pareizu cīņas stratēģiju.

Autoru parādē stāstu Augšāmcelšanās biķeris lasīja Arnolds Zariņš (no Tasmānijas). Karmenas Kurzemnieces (Melburna) 3 dzejoļus nolasīja M. Biezaite, un Richarda Krauļa (Melburna) romāna Atriebējs fragmentu lasīja M. Bumbieris. Arnis Skujiņš (Ņūkāsla) lasīja izvilkumu no noveles Zilā saite. Ar īsu prozas lasījumu par kādu telefona sarunu klausītājus uzjautrināja Velta Saulīte (Morvela). Māra Kalniete (Melburna) lasīja savu detektīva garā veidoto stāstu Pudele sārkanvīna.

Pēcpusdienas daļu sāka Aleksandrs Zariņš (Sidneja) un Margarita Biezaite (Adelaide) ar stāstījumu un fragmentu īsasījumiem par A.S.V. rakstniekiem. Valdemārs Mežaks (Adelaide) piedalījās ar īsu un saistošu prozas stāstījumu no bērnības dienām. Māra Kalmane (Kanbera) lasīja ievadu no sava plašā romāna par bēgles atgriešanos dzimtenē 1946. gadā Humors ar ,,dzelonīšiem'' sprēgāt sprēgāja Elgas Lejas (Sidneja) dzejā. Ar parasto veiksmi klausītājus uzjautrināja Erna Lēmane (Melburna), nolasot feļetona veida darbu Evaņģelijs un eleģija. Sekoja Margaritas Biezaites (Adelaide) lasījumi no grāmatas Atslēdzinas paskaidrojošās vārdnīcas par tautasdziesmu leksiku kristības.

ALB telpās pāri pusnaktij ilga Dr Kārļa Ābeles (Melburna) vadītais seminārs par stingras formas dzeju un brīvo dzeju. To papildināja Jāņa Medeņa dzeju ritmu skanējumi. 18. oktobŗa rītā LPB biedru sanāksmi vadīja Austrālijas kopas viceprieksšēdis Adelaidē Dr. K. Dronis.

Pēcpusdienā ALTAs aktieŗi H. Valteres režijā izrādīja Ainas Vāveres (Adelaide) nesen sarakstīto lugu Ko dzirdēji, ko redzēji. Luga ir par šolaiku problēmām kādā mazākā pilsētā, kur latviešu grupa nolemj rīkot daiļamatniecības izstādi. Bija daudz folkloras iestarpinājumu. Pēc izrādes Apkūlības pēc Sidnejas paŗauga vadīja Elga Leja.

19. oktobŗa rītā RD dalībnieki devās izbraukumā gar Adelaides jūrmalu un vairākas stundas uzkavējās Dzintaros. Loti interesanta un plaša bija M. Biezaites sakārtotā rakstnieka Jāņa Sārmas arhīva un Austrālijas latviešu RD vēstures izstāde.

Daudz bija strādājis un gādājis 27. RD rīcības komitejas priekšsēdis un programmas grāmatiņas sakārtotājs K. Dronis, kasieris V. Mežaks, teātŗu lietu kārtotāja H. Valtere, tāpat M. Biezaite un I. Ozoliņa. Rīcības komitejā vēl bija sekretāre I. Rumpe, RD reklamētāja I. Matisone, saimnieces B. Irbe un L. Prauliņa. Adelaidiete (LPB Anglijas kopas biedre) Lonija Kukura programmas grāmatiņā bija ievietojusi plašu rakstu par adelaidiešu darbību Latviešu preses biedrības Austrālijas kopā no sākuma laikiem.

I.M.

Sagaidīsim Jauno gadu

Latviešu Namā

491 College ielā, Toronto,

ceturtdien, 31. decembrī.

Plkst. 19.00 kokteilis.
Plkst. 20.00 siltas vakariņas.

Girgensona mūzika līdz plkst. 2.00 rītā.
Šampānietis * Atspirdzinājumu bufete * Loterija
Krāšņi dekorētas telpas.

Piedalīšanās 25.00 dol. no personas.

PIETEIKŠANAS LĪDZ 28. DECEMBRIM PIE:

S. ZAĶA KUNDZES — talr. 293-2513
un A. DUBROVSKA KUNDZES — talr. 922-2931.

VISUS LAIPNI AICINA
NAMA VALDE UN
DĀMU KOMITEJA

Jaunās dziedātājas koncertā

Patīkamu pēcpusdienu pavadīja tie mūzikas mīļotāji, kuŗi 22. novembrī ieradās Latviešu namā. Viņiem bija dota iespēja dzirdēt soprānu Lauru Zariņu kopā ar pianistu Pēteri Zariņu.

Koncertā atskaņoto komponistu klāsts bija ļoti plašs gan daiļrades laika, gan stila ziņā. Iesākot uzstāšanos ar Mocartu, tālāk ievadot klausītājus romantisma pasaulē, atskaņojot Grīgu, Šubertu, Šopenu un iepazīstinot ar dažām skaistām lappusēm no franču impresionistu Debisī, Forē, Masnē daiļrades, noslēgumā kā mūzikāls deserts tika pasniegtas divas dziesmas no komponista A. Šturma vokālā cikla (,,Mēness kokle'' un ,,Mirklis ārpus laika'') un divas E. Freimanes vokālās miniatūras (,,Vaksholmas rudens'' un ,,Aizejot'').

Kaut gan zināms laiks jau pavadīts, studējot vokālo mākslu Toronto un Nujorkā, jaunās dziedātājas mūzikālais ceļš vēl pašā sākumā. Izpildījuma atzīstamākie momenti ir patīkams balss tembrs, dabīgs mūzikālās frāzes veidojums un delikāts neforsēts priekšnesums.

Nozīmīga loma koncerta gaitā pekrita (gan pārnestā, gan tiešā nozīmē) pianistam Pēterim Zariņam, kuŗš uzstājās arī kā solists.

Gribētu novēlēt jaunajai mākslinieciei, kuŗa savu kāju uzlikusi uz grūtās mūziķa takas, nenogurt, skolojot un attīstot savu balsi un mūzikālo personību.

Irisa Purene

Akadēmiski izglītoto latviešu saimei Kanadā šinī gadā pievienojušās reizē Vinipegas universitāti beigušās Anna Vulfa (uzņēmumā pa labi) ar viņas jaunāko meitu Irēnu Vulfu, mātei BA gradu iegūstot vēsturē un vācu valodā, bet meitai administrātīvās studijās.

Daudzo apsveicēju vidū bijuši pat kanadiešu valdības locekļi, jo gadījumi, kad māte un meita reizē beidz universitāti, ir diezgan reti.

Latviešu tieksmei pēc izglītības sekojuši arī Vulfu ģimenes vecākie bērni — Vilnim ir bakalaura grads filozofijā un Inesei fiziskajā audzināšanā.

Anna Vulfa pieder pie studenšu korp. Aurora saimes.

V. T.

City of Toronto

TORONTO PILSĒTAS
Atkritumu savākšanas plāns

Piektdiena, 1987.g. 25. decembris un
Piektdiena, 1988.g. 1. janvāris

ir noteiktas par svinamdienām.

Kārtējās ceturtdienas (24. decembŗa) vietā atkritumus aizvāks trešdien, 23. decembrī.

Kārtējās piektdienas (25. decembŗa) vietā atkritumus aizvāks ceturtdien, 24. decembrī.

Trešdien, 23. decembrī, un trešdien, 30. decembrī, **neaizvāks** ne smagos priekšmetus, ne laikrakstus.

Smagos priekšmetus un laikrakstus kārtēji savāks trešdien, 1988.gada 6. janvārī.

Kārtējā atkritumu aizvākšana notiks pirmdien, 28. decembrī un otrdien, 29. decembrī.

Ceturtdienas, 31. decembŗa, dienas atkritumu aizvākšana notiks trešdien, 30. decembrī.

Piektdienas, 1988.g. 1. janvāŗa, dienas atkritumu aizvākšana notiks ceturtdien, 31. decembrī.

Ceturtdienas, 31. decembŗa, nakts atkritumu aizvākšana notiks trešdienas naktī, 30. decembrī.

Normāla nakts atkritumu aizvākšana notiks piektdienas naktī, 1988.g. 1. janvārī.

Mēs novērtēsim jūsu sadarbību, izliekot atkritumus savākšanai noteiktā dienā.

Atgādinājums: Toronto ir 17 savāktuves stikla un skārdeņu pārstrādāšanai. Septembŗa mēnesī ir savāktas 364 tonnas laikrakstu, 52 tonnas stikla un 11 tonnas skārdeņu. Tuvākai informācijai zvanait: **392-7742.**

LŪDZU, NELIECIET SAPLĪSUŠUS STIKLUS VAI CITUS ASUS PRIEKŠMETUS PLASTIKAS MAISOS.

R. M. Bremner, P. Eng., F.I.C.E.,
Commissioner of Public Works.

TORONTO ZIŅAS

● Savus personīgos piedzīvojumus, divreizējos apmeklējumos Afganistanas partizānu rindās, stāstīja Atis Lejiņš Toronto Latviešu Centrā. Stāstījums galvenokārt sastāvēja no raksturojumiem par cīņu pret okupantiem. Ir zināms, ka sarkanarmijā iesauc ik gadus 8000 latviešus (25.000 baltiešu) un tie nonāk lielāko tiesu Afganistānā. Pagājušos kaŗa gados neskaitami karotāji ir atgriezušies Latvijā ar salauztu veselību un bojātiem locekļiem un kaut gados vēl jauni, tomēr pilnvērtīgai dzīvei nederīgi. Daudzi, kas atgriezās, bija ietērpti ,,svina mēteļos'' — tos sagaidīja mātes asaras un tēva rūpēs sagrauztais vaigs. Tautu draudzīgas sadzīves propagandas vietā, komūnisms patiesībā darbojas atsevišķu tautu apspiešanai un iznīcināšanai. No 15 miljoniem Afganistanas iedzīvotājiem 5 miljoni atrodas bēgļu gaitās ārpus savas zemes. Latviešu pienākums brīvajā pasaulē, ir ar publikācijām nostāties pret Latvijas okupantu varmācību — iesaukto latviešu sūtīšanu brīvas tautas terorizēšanai Afganistānā — tāda ir tautas nostāja okupētajā Latvijā.

● Labi apmeklētā Pensionāru saietā, Latviešu namā 10. decembrī, uzstājās koncertpianiste Irisa Purene un jaunie dziedoņi Astra un Konrāds Ozols. Irisa Purene atskaņoja 2 solo gabalus, ieskaitot Jāzepa Vītola Valsi Kaprise. Publika uzņēma pēcpusdienas dziesmoti mūzikālo programmu ļoti atsaucīgi, neskopojoties ar aplausiem un ziediem. Norisi pieteica sarīkojumu daļas vadītāja B. Komarovska. Kā parasts, viesi pie rūpīgi klātiem galdiem kavējās pārrunās, baudot savienības dāmu sarūpēto cienastu.

● Mācītājs J. Cālītis salaulājis Kārli Juri Androviču un Terri Lynn Stebbin.

Priecīgus Ziemsvētkus un laimīgu Jauno gadu novēl:

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD

467 SHERBROURNE ST. TORONTO M4X 1K5

Novēlam priecīgus Ziemsvētkus un panākumiem bagātu jauno gadu

Tel. 924-1408

Rūpiga un smalkjūtiga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana

Priecīgus Ziemas svētkus un laimīgu Jauno gadu Kristus Dārza labvēliem un ziedotājiem vēlē

KRISTUS DĀRZA VALDE UN ADMINISTRĀCIJA

Sirsnīgi sveicinām radus, draugus un paziņas Ziemas svētkos un novēlam veselības un ticības pilnu Jauno gadu.

Ziedojums Patiesības fondam.

Elza un Vilis Hāzneri

Latvijas Brīvības Fonds ir Latvijas dzīvības fonds

Ziemsvētku un Jaunā gada apsveikuma kartīšu vietā iemaksājuši Latvijas Brīvības fondam:

V. Rundāns	$100.00
V. un A. Briedis	$ 30.00
O. un I. Zariņi	$ 25.00
G. un N. Tannis	$ 80.00
Austra Treiguts	$ 30.00
P. Zwirbulis	$ 30.00
A. un E. Pētersoni	$ 50.00

Nelaikes Almas Zwirbuļa kundzes piemiņai noziedots Latvijas Brīvības Fondam: K. un J. Tannis $50.00 un A. Plūte un Zariņu ģimene $50.00.

Ziedojumus lūdz rakstīt uz Latvijas Brīvības Fonda Ltd. vārda un čeku sūtīt: **Dr. A.M. Šteins, 10 Moonstone Byway, Unit 162, Willowdale, Ont. M2H 3J3, tel. 498-7600.**

Degsim sveci egles zarā,
Svētvakars pār zemi nāk,
Lai senču tikumos un garā
Sirds svētku jūsmā pukstēt sāk.

Jaukus svētkus, sekmīgu — veselīgu 1988. gadu vēlam draugiem, paziņām tuvu un tālumā!

Valija, Vilis Skuja
Toronto

Priecīgus Ziemsvētkus un laimīgu 1988. gadu novēl radiem, draugiem un paziņām

Tamāra un Jānis Gailītis Hamiltonā, Kanadā, un Jānis Dubinskis Kristus Dārzā, Kanadā.

Atpērkoties no Ziemsvētku apsveikumiem, ziedojam laikrakstam Latvija Amerikā $100.-

Priecīgus Ziemas svētkus un raženu Jauno gadu visiem novēl

Toronto Latviešu Pensionāru apvienība

484 QUEEN ST. W.

HROONEEM'S BAKERY LTD.

SPADINA

BATHURST

484 Queen St. W.
Toronto, Ontario M5V 2B2
366-1205 366-3619

LAKESHORE BLVD.

GARDINER EXPRESS

Maiznīca un delikatešu veikals

Novēlam Toronto latviešiem priecīgus Ziemsvētkus un laimīgu 1988. gadu.

Priecīgus Ziemas svētkus un sekmēm bagātu 1988. gadu novēlam visiem tautiešiem tuvumā un tālumā

BROADVIEW DELICATESSEN

141 Danforth Ave., Toronto, Ont.
Tel.: (416) 465-9905

Ausma un Jānis Miķelsoni

HAMILTONA

● Mācītājs I. Gaide 30. novembrī izvadīja pēdējā gaitā no J.B. Marlat bēru nama uz Woodland kapiem 26. novembrī mirušo Hermani Tēraudu. Viņš dzimis 1890. g. 9. novembrī Krimuldas pagastā kā lauksaimnieka dēls. Bijis ļoti rosīgs pagasta sabiedriskā dzīvē. Piedalījies ikvienā pagasta saimnieciskā pasākumā — kooperātīvā, krājaizdevu sabiedrībā, piensaimniekusabiedrībā u.c.

Bēgļu gaitās devies uz Vāciju. Sākoties tālākai izceļošanai, pārcēlies uz Angliju, bet 1952. g. ieceļojis Kanadā. Kādu laiku dzīvoja Brantfordā, pēc tam līdz mūža vakaram Hamiltonā.

Ilgu laiku darbojies HLB valdē. Bijis liels grāmatu draugs. Savu lielo vecumu sasniedzis ar veselīgu dzīves veidu — pat līdz 95 gadu vecumam gājis katru dienu peldēties YMCAs peldētavā.

Bēru namā pulcējās kupls pavadītāju skaits — aizgājēja 4 bērni, 8 mazbērni un 5 maz-mazbērni. Ērģeļu mūziku spēlēja komp. Imants Sakss. Kapos no aizgājējas atvadījās HLB priekšnieks V. Ozols.

J.G.

TORONTO ZIŅAS

● Ikviens latvisko svētku tradiciju cienītājs būs laipni gaidīts Sv. Barnabas baznīcas sarīkojumu telpās, kur sestdien, 19. decembrī, plkst. 15.00 notiks Austrumu draudzes Ziemsvētku eglītes sarīkojums dāmu komitejas izkārtojumā. Svētbrīdim sekos jauniešu priekšnesumi ar mūziku, dzeju, sacerējumu lasījumiem un dziesmām — H. Miķelsona vadībā.

Būs apdāvināšana bērniem un Ziemsvētku vecītis.

AMBER PRINTERS AND PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

SAVIENOTĀS VALSTIS

Ņujorkas redakcijas vadītājs V. Irbe,
6D Millholland Drive, Fishkill, N.Y. 12524, U.S.A.
tālr. 1-914-838-2411.

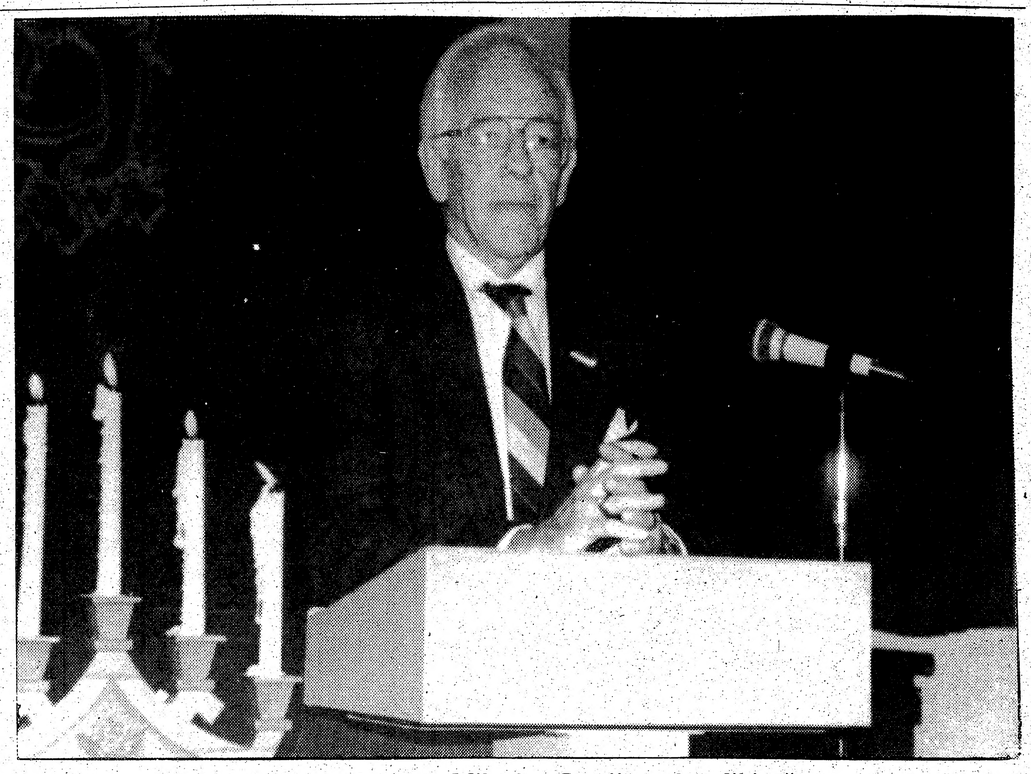

Gunārs Meierovics teica svētku runu Milvokos Latvijas valsts dibināšanas atcerē.
Foto V. Jaunkalnietis

ŅUJORKA

● Lietuviešu informācijas centrs Bruklinā ziņo, ka divi lietuvieši piedalījušies Latvijas neatkarības gada dienā 18. novembrī Rīgā, bet par to viņiem jāpiedzīvo vajāšanas. Militārais komisārs Kapsukā, Lietuvā 20. novembrī paziņojis 29 gadu vecajam Petram Gražulim, ka tam 27. novembrī jāierodas militārās apmācībās. Gražulim vajadzēja ierasties uz apmācībām 18. novembrī, bet viņš devies uz Rīgu, lai noliktu ziedus pie Latvijas Brīvības pieminekļa. Arī Petra brālis, vīkars Antons Gražulis aicināts ierasties 18. novembrī pie militārā komisāra uz fizisko pārbaudi. Šo 35 gadu veco priesteri arī iesauks militārās apmācībās drīz. Arī Petrs Cidzikas devies 18. novembrī uz Rīgu, un 20. novembrī viņu iztaujāja čeka. Viņš bija viens no tiem, kas 23. augustā organizēja demonstrāciju Viļņā.

Dalija Tamutite, 30 gadu veca no Klaipēdas, atlaista no darba par piedalīšanos 23. augusta demonstrācijā Viļņā. Viņa atlaista 10. septembrī no darba Klaipēdas Tirdzniecības komitejā. Viņa ir mūzikas skolotāja, bet nevar darboties savā profesijā, jo atzinusi sevi par katolieti. Klaipēdas komūnistu avīze 18. septembrī apvainojusi Daliju par to, ka tā mācījusies angliski, tikusies ar ārzemju korespondentiem un pieteikusies emigrēt uz Kanadu. Viņa mēģina izceļot desmit gadus, bet nekad viņai nav izsniegta viza.

Par lietuviešu sirdsapziņas cietumnieku Bali Gajausku iestājušies 108 ASV kongresa locekļi. Gajauskas ieslodzījumā pavadījis 35 gadus, vispirms pie vāciešiem, tagad pie padomju varas. Pašreiz viņš izcieš 15 gadu sodu par pretpadomju literatūras izplatīšanu. Viņš ir arī pārtulkojis Solženicina Gulaga archipelagu lietuviski un pratis izsūtīt no soda nometnēm politiskus darbus.

● Vanadžu kopas rīkotajā Ziemas svētku tirdziņā 5. un 6. decembrī DV namā bija labi panākumi. Tirdziņā bija dabūjamas piparkūkas, rupjā maize, medus, āboli, svētku kartiņas, grāmatas un latviskas rotas lietas. Jau pirmajā tirgus dienā lielāko daļu no mantām izpārdeva. Otrajā dienā vēl bija atlikušas rotas lietas un piparkūkas, kas bija glabātas otrās dienas apmeklētājiem. Tāpat otrajā dienā vēl dabūja keramiku, ādas un koka izstrādājumus, kalendārus un skaņu plates. Pagrabiņā vanadzes bija rīkojušas tautisko ēdienu galdu, boli un kafiju. Varēja arī priecāties par apmeklētāju skaitu.

● Ņujorkas latviešu kocertapvienības mēģinājums piesaistīt jaunus abonentus un atsākt darbību devis panākumus. Pavisam pieteikušies 67 abonenti, kas ir divas reizes vairāk nekā pēdējā darbības gadā pirms pāris gadiem. Koncertapvienības pirmajā koncertā 29. novembrī apmeklētāju skaits tuvojās simtam.

● Ņujorkas latviešu koŗa Adventes koncertā 6. decembrī Jonkeru baznīcā apmeklētāju skaits tuvojās trešam simtam. Koncertu ievadīja un to noslēdza draudzes dziesmas ar īsu garīgu ievadu. Koris nodziedāja kataloniešu tautas dziesmu, ko bija atdzejojusi kādreizējās Ņujorkas draudzes skolas skolniece un skolotāja Dzidra Rodiņa-Liepiņa. Sekoja Andreja Liziņa komponētais pirmatskaņojums Piedzima Pestītājs . Ilze Kancāne, soprāns, un Silvija Padega, soprāns, nodziedāja pa vienai V. Vištelja dziesmai, kam sekoja abu solistu kopēji dziedāts Vivaldi darbs. Bez tam Silvija Padega spēlēja vijoles solo. Noslēgumā lielāks Mārtiņa Aldiņa pirmatskaņojums Ziemsvētku kantāte četrās daļās. Bez koŗa tur piedalījās soprāns Silvija Augstroze, baritons Pauls Berkolds, Merija Landolfi ar flautu, Marša Hellere ar oboju, Silvija Padega ar vijoli un Ingrida Stīle pie klavierēm. Diriģents Andrejs Jansons. Šo sarīkojumu materiāli atbalstīja Ņujorkas štata mākslas padome. Pēc koncerta lejas zālē Ņujorkas latviešu draudzes Ziemeļu novada dāmu komitejas cienasts, kur vēlīniem nācējiem bija pagrūti atrast vietu pie galdiem daudzo apmeklētāju dēļ. Vk

BAFALO

● Valsts svētku atceres dievkalpojums arī šogad notika tieši 18. novembrī North Park luteraņu baznīcā. Nevērojot tumšo, auksto rudens vakaru, tas pulcēja vēl līdz šim nepiedzīvotu apmeklētāju skaitu. To kuplināja 13. g. v. Ingas Malējas vijoles solo ar Brigitu Dobeli-Alku pie klavierēm. Draudzes gans mācītājs Jānis Prauliņš runāja par Latvijas skaistajām un grūtajām dienām, ko pārdzīvojusi un šodien atkal pārdzīvo mūsu tauta. DV apvienība rīkoja svinības 20. novembŗa vakarā Internacionalā Institūtā. Vakaru atklāja DV apvienības priekšnieks Vidis Malējs ar īsu uzrunu, pastāstot par jaunākiem notikumiem Rīgā, un vakara dalībniekus vēlāk iepazīstinot ar vakara referenti Dr. Izoldi Zīversu-Preisu. Degošām svecēm un ziediem rotātā zālē Latvijas karogu svinīgi ienesa skolnieki. Par Latviju kritušos varoņus un mocekļus pieminēja ar klusuma brīdi — dziedot Dievs, svētī Latviju. Dr. Preisa — vēsturiskā skatījumā iepazīstināja vakara dalībniekus ar Ata Kronvalda dzīvi un darbu jau pirms Atmodas laikmeta, kad pirmie mūsu izglītotie latvieši sapņoja par mūsu tautas brīvību. Programmas otrā daļā bija dziedoņu Ženijas (mecosoprāns) un Alberta Vītola (baritons) koncerts ar pianistu Jāni Beloglāzovu pie klavierēm. Bija arī Ingas Malējas vijoles solo. Dziedoņi uzstājās ar duetiem un solo dziesmām — latviešu komponistu darbiem un tautasdziesmu aranžējumiem. Kā vakara referente, tā arī koncerta programmas izpildītāji saņēma skaistus ziedus un aplausus. Pēc tam visi pakavējās pie vanadžu klātā galda. Vakars bija labi apmeklēts. Kr.

MILVOKI

● Latviešu novietne Milvoku tautības svētkos izpelnījās internacionālā institūta atzinības rakstu. Novietni vadīja A. Vējiņa. Apmeklētāji pievērsa uzmanību Z. Rožkalnes keramikas priekšmetu izgatavošanas demonstrējumiem.

„Pasaules tirgū" ar saviem izstrādājumiem piedalījās daiļamatnieki. Pārdošanā bija rotas lietas, audumi, keramika un ādas izstrādājumi. Daiļamatnieku novietni vadīja M. Tocupa.

Par latvisko ēdienu galdu gādāja Milvoku Sv. Trīsvienības draudzes dāmu komitejas priekšnieces Z. Lazdiņas vadībā. Viņai palīdzēja vairāki desmiti draudzes locekļu.

DV tautas deju kopa Metieniņš I. Rudzītes un I. Kalves vadībā dejoja vairākkārtves vadībā dejoja vairākkārt kā galvenajā uzvedumā, tā arī „vecā Pabsta parkā". Dejoja arī mazais Metieniņš S. Krūmiņas vadībā.

Tautību svētki risinājās trīs dienas un latviešu grupu vadīja ilggadīgais latviešu pārstāvis P. Tocups. V.J.

DETROITA

● Ceturtdien, 31. decembrī, pulkst. 20:30 Sv. Pāvila draudzes sabiedriskajās telpās Detroitas Daugavas Vanagu apvienība rīko tradicionālo Jaungada sagaidīšanu. Piemēroti dekorēta zāle, latviska deju mūzika, aukstais un kafijas galds. Ieeja 8. dol. no personas, stud. un pensionāriem 6. dol.

● Pēc dievkalpojuma 20. decembrī Sv. Pāvila ev. lut. draudzē atzīmēs māc. V. Līventāla ordinācijas 40. gadskārtu. Piedalīšanās 8 dol. no personas, skolniekiem un studējošiem 4 dol., bērniem līdz 6 g. ieeja brīva.

● 3. janvārī pulkst. 12:30 (pēc dievkalpojuma) Sv. Pāvila draudzes sabiedriskās telpās notiks Detroitas Daugavas Vanagu apvienības rīkotais Eglītes sarīkojums un Ziemsvētku kauju atcere, Loterija; ņemami līdz groziņi un sainīši savstarpējai apdāvināšanai apm. 3 dol. vērtībā. AD

KLĪVLANDE

● DV apvienības valde 1. oktobŗa sēdē apstiprināja ieņēmumu un izdevumu pārskatus Lāčplēšu atceres un DV apvienības gada svētku sarīkojumiem. Sastādīja 1988. gada sarīkojumu kalendāru, gada sākumā paredzot divas teātŗa izrādes: 12. un 13. martā vietējās apvienības teātŗa kopa izrādīs Anšlava Eglīša komēdiju piecās ainās Lūdzu ienāciet, Sir! 11. aprīlī Kanadas DV teātris viesosies ar U. Siliņa lugu Kad pārnāksi, bāleliņ ?

Jaunā gada sagaidīšanas sarīkojums vietējās apvienības izkārtojumā notiks 31. decembrī pulkst. 20:30 Apvienotās draudzes sarīkojumu zālē. Iepriekšējā pieteikšanās pie Oļģerta Kubuliņa.

Ziemsvētkos vanadzes apmeklēs ap 100 personu, pasniedzot cepumus un ziedus. Naudas veltes piešķīra 12 personām, kopā 660 dol.

T. Barbina veco laužu mītni, kuŗā mājo latvieši, vanadzes apciemos 17. decembrī, noturot svētbrīdi un nododot veltes.

Jaunietiem Jānim Šulcam apvienības valde piešķīra Pateicības rakstu par viņa aktīvitāti nacionālpolītiskā darbā. J. Ū.

ROČESTRA

● Ročestras ev. lut. Krusta draudzes Latvijas valsts neatkarības atceres dievkalpojums 14. novembrī bija pulcinājis sevišķi lielu dievlūdzēju skaitu. Līdz ar draudzes mācītāju I. Gaidi piedalījās arī Toronto Sv. Jāņa draudz māc. F.T. Kristbergs, savā spredikī norādot, ka mēs, latvieši, šinī reizē pulcējamies, lai apliecinātu kopīgi savu ticību brīvai Latvijai un tautas pastāvēšanai. Māc. I. Gaide un dr. priekšn. O. Sniedze pasniedza Latvijas ev. lut. baznīcas virsvaldes un archibīskapa atzimības rakstus Irenai Rozenbergai un Rasmai Aistrautai par uzticīgu un pašaizliedzīgu darbu draudzē.

Sarīkojuma daļu atklāja dr. priekšn. O. Sniedze ar īsu uzrunu. Dr. Z. Bērzups ziņoja, ka ALA zelta mūžabiedros iestājušies Inara, Sandra, Eriks Bērzupi un Augusts un Velta Belsoni, saņemot nozīmes zeltā. Iestājoties LBF, atzinības rakstu saņēma Skaidrīte Kušķe. DV priekš. A. Izaks nodeva DV mūža kartes Elzai Plēpei un Jurim Siliņam.

Svētku koncertā dziedāja Toronto Sv. Jāņa lut. latviešu draudzes ansamlis diriģentes Brigitas Alkas vadībā. Ērģeļu pavadījumus veica Anita Rundāne. Dzidrās un labi saliedētās balsis ieguva lielu publikas atsaucību. It sevišķi publiku aizkustināja pēdējā daļa ar latviešu komponistu darbiem. Koncertu kuplināja A. Rundāne ar ērģeļu solo.

Svētki beidzās lielā sadraudzībā pie draudzes dāmu komiteas skaisti klātiem kafijas galdiem. R.A.

ČIKAGA

● Čikagas Sv. Jāņa un Sv. Pāvila ev. lut. draudžu kopējs dievkalpojums ar dievgaldu notika 1. novembrī Vuddeilē. Dievkalpojumu vadīja un svētrunu teica māc. A. Liepkalns, Svētos rakstus lasīja iesvētes jaunieši Andārte Marta Streipa un Andrejs Eriņš.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $6.00

125 Broadview Ave.
Tel 465-5225

Svētdienās iepriekš sazinoties pa tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
sākot ar 1987. gada 29. jūniju
Pirmdienās no pl. 14.00 līdz 21.00.
Otrdienās no pl. 14.00 līdz 22.00.
Trešdienās slēgts.
Ceturtdienās no pl. 14.00 līdz 22.00.
Piektdienās no pl. 12.00 līdz 23.00.

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
● Izjusti personīgi pakalpojumi
● Pastāvīga kapella
M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. 489-8811, 489-8002

DR. ROBERTS U. VAGNERS, O.D.
OPTOMETRIST
3439 YONGE STREET
TORONTO, ONTARIO M4N 2N1
TELEPHONE
(416) 485-5233

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
(416) 863-1166
287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenžu nozar
Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto.
Tel. 535-6252.

Vecākais latviešu puķu veikals
Venus
ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM
Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONT. M6R 2L6
Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

Grāmatas dāvanām

V. Pāvuls — Neptūna kalps	$28.50
A. Silgailis — Latvian Legion	$25.00
Kanadas vanadzes — Latvian cooking	$12.00
L. Ozolkalne — Kur tu esi	$19.00
Latviešu karavīru dziesmas ar notīm	12.50
L. Gulbe — Varbūt — es esmu mežs, dzejas	$12.00
Jānis Daliņš	$16.00
Latvju Enciklopēdija 2	$52.00
Laiks, telpa, ļaudis IV daļa	40.00
Garīgs apskats II	$15.00
88 Latviešu Tautas dejas un Apdares	$27.50
Mūzikālie pavadījumi 88 dejām	$12.00
I. Gubiņa — Uz akmeņa stāvēdams	$18.00
A. Alksnis — Panaceja un viņas mācekļi	$18.00
A. Eglītis — Svešais cirvis cērt un cērt	$ 9.00
A. Kraujiete — Spoguli, spoguli, atklājies, dzejas	$14.00
E. Grīslis — Dieva paspārnē	$25.00
Dear God I wanted to live	$11.00
G. Janovskis — Ļaudis pie jūras	$25.00
E. Aistars — Šoreiz ar īsto	$20.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom	$16.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos, atm	$24.00
E. Grīslis — Uz ērgļa spārniem	$19.00
T. Krūka — Rīgas Ieviņa — Jaunatnes romāns	$12.00
M. Zichmanis — Brāļi Zēbergi	$14.00
V. Jankevica — No Ārlavas līdz Nujorkai	$17.00
Dainu izlase — Ozols	$12.00
Dainu izlase — Liepa un pārējie koki	12.00
Dainu izlase — Trīs Skuju Koki un Bērzs	$12.00
T.L.B. — Paaudzes paaudzēm, rakstu krājums	$15.00
Latvija — sienas kartes	$12.50
U. Ģērmanis — Pakāpies tornī	$25.00
O. Perro — Latvijas vēstures veidotāji	$20.00
O. Perro — Holmas cietoksnis (trešais izd.)	$20.00
O. Perro — Neuzvarēto Traģēdija	$20.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.

DV Grāmatnīca, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.
Pirmdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl. 17.00
Otrdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl 19.00
No treš. līdz piektd., iesk., no pl.12.00 līdz pl. 18.00
sestdienās no pl. 9.00 līdz pl. 13.00.

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.
Darba laiks: no otrdienas līdz piektdienai no pl.15.00-20.00
sestdienās no pl. 10.00 līdz pl. 15.00.
svētdienās no pl. 12.00 līdz pl. 15.00

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
6150 Yonge Street
(Goulding Ave stūrī, dienvidos no Steeles)
Willowdale, Ont.
221 — 1159

Kārļa Suntaža būvdarbi,
Metro lic. B 2494
Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas.
Zvanīt 751-6829.

IERĪKO, LABO UN MAINA
plumbing, eļļas, gāzes un elektr. apkures, silta ūdens tankus, skursteņu oderes (liners), tīra krāsnis un ūdens tankus.
ROLAND KULLIK
(416) 275—1280.

Laikraksta
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

Lielākais latviešu veikals Toronto
BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave, tel. (416) 465-9905
Piedāvā: ● lielā izvēlē eiropiešu gaumē gatavotus gaļas izstrādājumus,
● žāvētus tītarus, zivis,
● pašu ceptu rupjmaizi, pīrāgus, ķimeņmaizītes, smalkmaizītes, jubileju kliņģerus u.c. gardumus.
● klāj viesību galdus.
Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni

SARMĪTE BULTE, BA, LLB
ADVOKĀTE—NOTĀRE
Thompson Building — pretīm City Hall —
65 Queen St. W., suite 1105
Toronto, Ont. M5H 2M5. Tel. (416) 860-0082

ZIEDI UN DĀVANAS
GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
5165 Yonge St., Willowdale, Ont. M2N 5P5
(Veikals atrodas pie North York Center — Yonge & Park Home krustojumā)
733-4515 733-4516
ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
Piegāde Toronto, priekšpilsētās un visā pasaulē.
Akceptējam galvenās kreditkartes.
Auto novietošana veikala ēkas aizmugurē.
Pārdodam atsevišķus Latvija Amerikā numurus.
Inta Gugāns-Tauriņš
Veikals atvērts:
No pirmdienas līdz ceturtdienai no pl. 9—6 vakarā,
piektdienās no pl. 9—8 vakarā, sestdienās no pl. 9—5 pēcp.

RM NSM

ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD

Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Tel. 924-1408

RŪPĪGA UN SMALKJUTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

Leonija Ozolkalne

KUR TU ESI?

Autore mums ir ļoti labi pazīstama ar grāmatu Ugunī. Tāpat arī šoreiz ļoti raitā valodā aizved lasītāju kaŗa un pēckaŗa bēgļu gaitās, rādot vecākās un vidējās paaudzes cīņu par brīvu Latviju.

Laba dāvana visiem grāmatu cienītājiem.
Cena $19.00.

PIEPRASAIT SAVAM GRĀMATU PIEGĀDĀTĀJAM

Alcan Building Products Authorized Dealer — ALCAN

Māju īpašnieki!
ietaupait ar **ALCAN SIDING**

Sazinaities ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem gatavo un ierīko

534-2926

Thermo Windows

- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGUS
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES

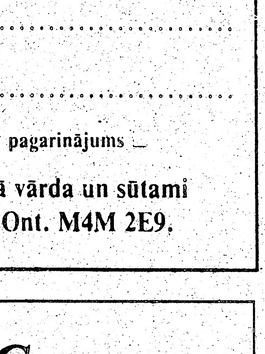

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS

Īpašnieks Artūrs Mime
229 DUNDAS ST. W., TORONTO, M6R 1X6

LATVIJA AMERIKĀ

Atjaunojiet abonementu un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.

Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz

_ vienu gadu — Kanadā $46.00, ASV $46.00
_ 6 mēnešiem " $24.00 " $24.00
_ 3 mēnešiem " $14.00 " $14.00

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jauns abonents _ pagarinājums _

Čeki rakstāmi uz Latvija Amerikā vārda un sūtami 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9.

RATAS OPTIC

Igauņu uzņēmums.

219 Danforth Ave,
Toronto, Ont. M4K 1N2
465-62 51
465-8648

Atvērts pirmd. - piektd. 10—18
sestdienās 10—15

- Gatavojam pēc acu ārsta paraksta brilles un visāda veida kontaktu lēcas.
- Rāmji lielā izvēlē.
- Izkārtojam acu pārbaudes.
- Latviešiem 10% atlaide, ieskaitot brilles uz Latviju.

KLĪVLANDE

● Latvijas valsts dibināšanas atceri 14. novembrī rīkoja Latviešu biedrība. To ievadīja ar karogu ienešanu un māc. A. Ūša lūgšanu. Biedrības priekšnieks K. Avens uzrunā atgādināja pēdējā laika nacionālpolitiskos notikumus dzimtenē un trimdā. Patriotisku svētku runu sacīja PBLA valdes priekšsēdis Olģerts Pavlovskis.

Sekoja Klīvlandes pilsētas valdes un baltiešu pārstāvju apsveikumi, PBLA pateicības rakstu pasniegšana dalībniekiem, kas šogad pievienojušies Brīvības Fondam, nozīmju pasniegšana ALA zelta mūža biedriem; nolasīja arī paziņojumu, ka PBLA Tautas balva šogad piešķirta Helsinki-86 grupai Latvijā. Apbalvojumus vēl saņēma H. un V. Klingberģi par izciliem nopelniem jaunatnes audzināšanā, sevišķi skautu un gaidu organizācijā, kā arī J. Jurjāns par ilgo un pašaizliedzīgo darbu Latviešu tautas deju apvienībā.

Biedrības priekšnieks K. Avens aicināja akta dalībniekus izteikt pateicību Olģertam Pavlovskim par pašaizliedzīgo darbu, veicot PBLA valdes priekšsēdētāja amatu. Pilnā zāle apmeklētāju izteica pateicību Pavlovskim ar ilgiem aplausiem.

Koncerta daļā piedalījās soprāns Aija Jirgensone, pianists Vilnis Ciemiņš un Klīvlandes Latviešu biedrības koris diriģenta Andŗa Ūdra vadībā.

● 18. novembŗa vakarā Apvienotās ev. lut. draudzes dievnamā bija latviešu draudžu kopējs dievkalpojums, veltīts Latvijas valsts dibināšanas atcerei, kuŗā piedalījās mons. A. Goldikovskis, māc. L. Grendze, māc. A. Ūsis, ērģelnieki E. Kalniņa,D. Ūsis un dziedātāju trio Z. Kēlere, A. Pirktiņa un Z. Tērauda.

J. Ū.

Valentīna Pāvula

NEPTŪNA KALPS

ir vienīgā grāmata mūsu literātūrā, kuŗā autors apraksta savu darbu — zemūdens dzīlēs nogrimušo kuģu un citu bagātību meklēšanā, kā arī daudzās citās bīstamās dēkās.

Jauns pienesums latviešu literātūrā līdz šim neaprakstītos ūdenslīdēja piedzīvojumos.

Rakstnieks Anšlavs Eglītis Valentīna Pāvula stāstījumu vērtē šā: „Neparasts, interesants, īpatnēji svaigā valodā uzrakstīts darbs. Saista nepārtraukti lasītāja uzmanību...”

Grāmatai 488 lpp. Mākslinieka Ērika Dzeņa vāka zīmējums.

Laba dāvana visiem grāmatu cienītājiem.
Cena $28.50.
Pieprasait savam grāmatu piegādātājam.

VALUDE
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un gaumes
Runā vāciski

Old Mill Tailors

Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
PIE BLOOR, VIENU BLOKU RIETUMOS NO JANE

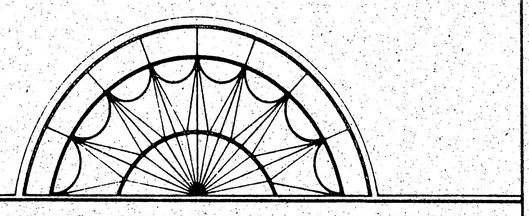

DARRELL KENT REAL ESTATE LTD.

Jau 9 gadus
latviešu pārstāvis

JĀNIS KORBS
Sales Representative

Birojā: 534-6381
Mājās: 461-9359

902 Bathurst Street Toronto, M5R 3G3

HAMILTONA

Jānis Gailītis, 12 Green Meadow Rd., Hamilton, Ont. tel. 383-7717 vēl pieņem Latvija Amerikā abonēšanas maksas, sludinājumus, adreses maiņas, kā arī sūdzības par pasta darbību.

IZNĀKUSI

ELMĀRA ZAKUĻA
TREŠĀ STEREO KASETE
(60 minūtes)
ATPŪTAI UN DEJAI.

Dabūjama latviešu grāmatnīcās.

Īpaša izpārdošana un liela izvēle
„LIETUVIEŠU ZELTAM“ — DZINTARAM

Colonnade Gold Jewellery
Upper Colonnade
131 Bloor St.W.,
tel. 922-8431

Izdaru krāsošanas darbus

Nocenošana bez maksas.
Zvanīt no pl. 10—23
tālr. 924-7095

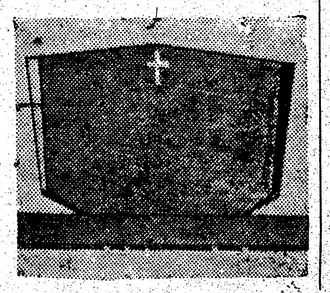

PIEMINEKĻI

487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets.
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS

novēl Latviešu Nacionālā Apvienība Kanadā

Priecigus Ziemas svētkus un sekmigu Jauno 1988. gadu visiem tautiešiem

novē! **DAUGAVAS VANAGU CENTRĀLĀ VALDE**

SVEICAM VISUS TAUTIEŠUS ZIEMAS SVĒTKOS UN NOVĒLAM SEKMĪGU JAUNO GADU!

DV KANADAS VALDE

Gaišus un priecīgus Ziemas svētkus un raženu Jauno gadu

visiem vanagiem un vanadzēm, DV mērķu sekmētājiem, talciniekiem un labvēļiem

vēlē

DV Toronto nodaļa

Priecīgus Ziemsvētkus un laimīgu Jauno gadu novēl visiem tautiešiem tuvu un tālumā

Daugavas Vanagu grāmatnīca

DV GRĀMATNĪCA, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121.

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA - SALONS, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.

Laikraksta lasītājiem, līdzstrādniekiem un atbalstītājiem

PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS

novēl Latvija Amerikā redakcija un apgāds

Par Gunāru Astru

(Turpinājums no 2. lp.)

Rīgā 14. jūnijā demonstrācijā sāka vākt parakstus, prasot atbrīvot Gunāru Astru. Vēlāk izveidojās atsevišķa Gunāra Astras atbrīvošanas komiteja. Tajā ietelp Valts Tītavs, Ilga Pūpola, Vitolds Boikovs, Tamāra Švedskaja, Gunta Sniedze. Ilga Pūpola ir vecāka gada gājuma, bija spīdzināta jau Staļina laikos čekā un Chruščova laikos tiesāta par mēģinājumu pāriet kopā ar savu vīru Arni-Jēkabu (tagad jau mirušu) Somijas robežu, abiem nosaldējot kājas un kļūstot invalidiem. Valts Tītavs ir jaunākās paaudzes pārstāvis. Vitolds Boikovs arī ir bijušais politieslodzītais, pavadījis vairākus gadus Mordovijas soda nometnēs par tā saucamo pretpadomju un nacionālistisku darbību. Gunta Sniedze ir latviešu radošās inteliģences pārstāve, leļļu teātŗa aktrise. Visi godīgie latvieši prasa: *atbrīvojiet Gunāru Astru!*

Vēlam Latviešu Dzelzkrusta ordeņa kavalieŗiem visā pasaulē gaišus Ziemas svētkus un laimīgu Jauno gadu.

Latviešu Dzelzkrusta Kavalieŗu Savienības valde

Novēlam visiem draugiem un paziņām Gaišu Ziemas svētku prieku un sekmēm bagātu 1988. gadu — labklājību, veselību un Dieva svētību

Atpērkoties no apsveikuma kartīšu sūtīšanas, ziedojam DV Aprūpes palīdzības darbam $125.00.

Marija un Imants Kauss

Novēlam Priecīgus Ziemassvētkus un Laimīgu Jauno gadu radiem un draugiem, ziedojot Daugavas Vanagiem $50.00.

Ādolfs un Silvija Kromani

Ziedonis un Peters režīma kalpi

Kaut gan jau zināms, kā notika pirmās trīs demonstrācijas Latvijā, interese bija neizmērojama, tiekoties ar vienu no šo demonstrāciju organizētājiem — Rolandu Silaraupu. To liecināja pārpildītā Trimdas draudzes zāle, cilvēki bija atbraukuši pat no blakus pavalstīm, ieradušies bija arī tādi, kas sadarbojas ar t.s. kultūras sakaru komiteju un tās sūtītiem emisāriem. Publika piecēlās, kad ALTS priekšn. Vilnis Bērziņš zālē ieveda brīvības cīnītāju Rolandu Silaraupu. — Tik jauns gados, vēl zēna vaibsti sejā, bet jau tik smagi cietis cietumos un beidzot izsūtīts no tēvzemes svešumā bez līdzekļiem. Tas bija viens no bargākiem sodiem — izraidīt no tēvzemes, ko viņš mīlēja. Daudziem Silaraupa parādīšanās uz skatuves bija gandrīz kā brīnums, ka padomju melos un draudos var izaugt cīnītājs un pie tam bezbailīgs. Viņu varam salīdzināt ar agro brīvības pavasara cīruli, kas zvana brīvības zvanu latvju tautai. Daudzi šejienieši bija citādās domās — dzejnieki, mākslinieki esot tie, kas Latvijā turot augstu brīvības lāpu. Viņi ir dziļi maldījušies. Tie stāv režīma pusē, ko liecina arī pēdējie Rīgas notikumi. Helsinki-86 domas nesēji ir visi tuvi draugi un bieži šīs draudzības radušās čekas pagrabos, viņi cīnās un gaida arī mūsu atbalstu.

Silaraups augsti vērtē ASV atbalstu Latvijai, jo bez tās tādas demonstrācijas Latvijā nevarētu notikt, jo visi vadītāji būtu fiziski iznīcināti. Viņš ar atzinību pieminēja mūsu centrālās organizācijas un viņu darbinieku Ojāru Kalniņu. Viņš kritizēja tos latviešu tūristus, kas brauc uz Latviju ciemos, bet nekā nedara cīnītāju labā. „Kāpēc vispār viņi brauc, ja negrib palīdzēt tautai?'' viņš vaicāja. Ir tūristu grupas, kas redzējušas demonstrācijas Rīgā, bet atgriezušās atteikušās informēt presi, kas noticis Rīgā. Šie cilvēki bija ar mieru pakļaut briesmām tos 5000, kas piedalījās demonstrācijā. Neaizmirstiet, tauta ir sakustējusies, piecēlusies no vairāk nekā 40 gadu mokām. No rietumiem brīvības cīnītāji saņem minimālu palīdzību, tai vajadzētu būt daudz lielākai. Kultūra nav slikta lieta, bet ja šeit nenodarbosimies par politiku, tad gals ir Latvijai paredzēts. Brīvību var izcīnīt nevis klusējot, bet aktīvi darbojoties. Velti gaidīt uz kaut kādu demokratizēšanās procesu Latvijā, jo to apgāž pēdējās ziņas, ka demonstranti Rīgā un Liepājā ir sisti, pratināti un visādi pazemoti. Tas ir māns, kas tiek pausts amerikāņu presē, par kaut kādu liberizācijas procesu, Latvijā no tā nekā nejūt.

Runājot par dzejnieku Imantu Ziedoni, Silaraups teica, ka viņš ir tomēr nožēlojams padomju kalps, tāpat dzejnieks Peters. Ziedonis uzņēmies Kultūras Fonda priekšnieka amatu un grib vākt naudu arī no trimdiniekiem, mānīdamies aiz fonda izkārtnes. Tad iešķīlās konfrontācija. Sabiedrībā pazīstamā Dr. Ilga Dinberga izsaucās: „Es jums neticu!'' Klausītāji bija tā elektrizēti un pārsteigti par šādu iebildi, ka atskanēja svilpieni un „bū'' saucieni. Tā bija īsta demokratijas izpausme, ko lieto Kapitulā un sabiedriskās organizācijās, kad persona sāk kaut ko apšaubīt var izteikt aplamas lietas. Tāds pats līdējs ir dzejnieks Pēters, kas dzīvo vienreizēji konfortablos apstākļos, bet kad jāapraksta 23. aug. demonstrācija Rīgā, tad viņš demonstrantus nosauc par huļiganiem. „Tagad redzams, kas nostājas tautas pusē un kas ir padomju kalps — nodevējs.'', teica Silaraups. Sekoja daudz publikas jautājumu, un visus tos Silaraups apmierina ar trāpīgām atbildēm.

Dažus vārdus teica arī ALA pr-ks Aristīds Lambergs. Baiļu vara ir salauzta, lai iestātos par savas tautas tiesībām. Mūsu darbs trimdā vainagojas. ASV Senāta un Kongresa rezolūcijā par 18. novembri Rīgā saniknoja komūnistus tādā mērā, ka tie pat rīkoja pretamerikāņu demonstrāciju Rīgā. Es aicinu ikvienu no jums atbalstīt tautu Latvijā un šo pienākumu paturēt arī uz priekšu kā personisku atbildību. Mums jābūt nesalaužamai ticībai, ka brīvības rīts nāks, bet visiem jāpalīdz Latvijas neatkarības kustībai, jo tā viņiem vajadzīga.''

Osvalds Akmentiņš

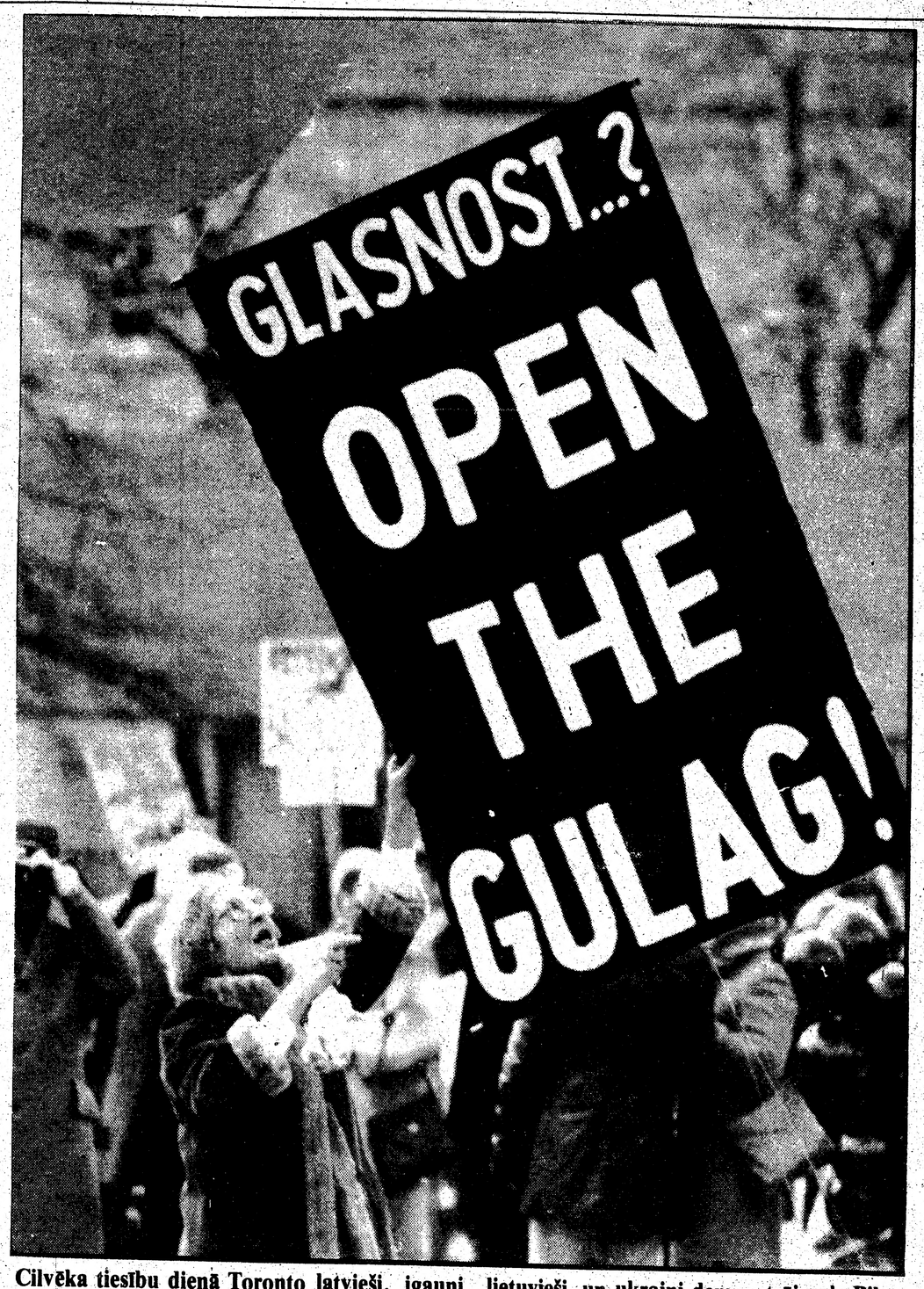

Cilvēka tiesību dienā Toronto latvieši, igauņi, lietuvieši un ukraiņi demonstrēja pie Pilsētas valdes nama. Runāja arī R. Silaraups.

J. Utināna godināšana

Čikagas vanadžu kopas sarīkojumā 20. novembŗa vakarā Latviešu namā atzīmēja DV organizācijas rosīgā un izcilā darbinieka Jāzepa Utināna 80 mūža gadus.

Svinības ievadīja ar māc. A. Liepkalna lūgšanu. Pēc tam apvienības priekšn. A. Bārda sveica jubilāru un kuplo viesu pulku. Sekoja DV ASV prickšn. A. Spārniņa apsveikums. Viņš uzsvēra Jāzepa Utināna lielo sniegumu DV organizācijai. Viņš vēl arvien dzīvi seko DV organizācijas darbam un mērķiem, atbalsta to ar padomiem un materiāli, cik tas viņa spēkos. Utināna sirds un dvēsele piedēr savai tēvzemei, bet jo sevišķi DV organizācijai. A. Spārniņš pasniedza aploksni no DV ASV zemes valdes. Jubilāru sveikt bija ieradušies kaimiņi R. Prūsis un J. Vilciņš no Milvoku DV apvienības. Abi kaimiņu apvienības pārstāvji veltīja sirsnīgus pateicības vārdus jubilāram, un J. Vilciņš pasniedza aploksni.

Māc. A. Liepkalns, sveicot gavīlnieku, atcerējās gūsta laiku Cēdelgēmā un, visu labāko vēlot, pasniedza viņam grāmatu. Čikagas Ziņu redaktors A. Raidonis savā un korporācijas Lacuania vārdā, sveicot krāsu brāli, teica: Dienas rit lēni, bet gadi steidzas ātri. Vanadžu kopas priekšn. S. Pavēle gavīlnieku sveica ar ziediem un pasniedza jubilejas kliņģeri, DV ASV vanadžu p-ce S. Priedulāja sveica ar ziedīem. Nobeigumā gavilnieks sirsnīgi pateicās visiem apsveicējiem un Dievam par žēlastību, ka Viņš ļāvis dzīvot, izsakoties — esmu priecīgs būt šovakar kopā ar jums.

A. Zaube

NETICAMI, BET PATIESI

No okupētās Latvijas laikrakstu slejām

Pagājušā bargā ziema sagādāja daudz Rīgas iedzīvotājiem nopietnas raizes un ciešanas attiecīgo iestāžu nolaidības dēļ. Šogad Rīgas komūnālās saimniecības ziņojumā ir uzsvērts, ka galvaspilsētas iedzīvotājiem nav jāraizējas par nākamās ziemas aukstumu. Pierādījumam ir minēts, cik katlu māju nodots ekspluatācijai un cik daudz ir saremontētu siltumvadu un mezglu, bet izdarītā pārbaude, kā raksta Cīņa, rāda gluži citu ainu. Lokomotīves ielā, 48. nr. namā „technisku iemeslu dēļ'' vairākas reizes uz dažām nedēļām un pat mēnešiem bija pārtraukta silta ūdens piegāde, kas nav atjaunota vēl tagad. Līdzīgs stāvoklis pastāv arī Valdeķu ielas 11. nr. namā un citur.

Saskaņā ar publicētām oficiālām ziņām Rīgā ir saremontēti un ziemai sagatavoti gandrīz 98 proc. namu. Tas nozīmē, ka pāri palikusi tikai niecīga daļiņa, kas nevarētu sagādāt nekādas sevišķas bažas.

Cīņa tomēr apgalvo, ka šis augstais rādītājs ir pārāk uzpūsts, jo daudzkas vēl nav padarīts. Ne visur ir sakārtotas siltumvadu trases, namos nav salabotas un iestiklotas durvis un logi. Daudzstāvu namos ieeju durvīm nav pielīktas atsperes, nav salaboti jumti.

Marksa ielas un citu iecirkņu iedzīvotāju sūdzības dzīvokļu ekspluatācijas rajonā, dzīvokļu saimniecības ražošanas pārvaldei un beidzot Maskavas rajona izpildkomitejai palika neievērotas. Bet kad sūdzības par bojātiem jumtiem un namu durvīm sanāca arī no citiem iecirkņiem, tad paskaidroja: „Tie ir sīkumi, un kad uznāks sals, tad iemītnieki paši visu izdarīs, lai saglabātu siltumu.''(!?)

Tamlīdzīga gudrība tika pausta arī pagājušā gadā, bet kad uznāca stiprais sals, tad bija par vēlu meklēt vajadzīgus materiālus un amatniekus. Daudzos namos kāpņu telpās aizsala radiātori, pārtrūka siltuma piegāde un dzīvokļos aizsala ūdensvadi.

Cīņa ziņo, ka šogad paveiktie remonti nesola drošību, jo daudzos iecirkņos bojātās vadu caurules nenomainīja, bet „salāpīja''.

Vēl vairāk rūpju tiem, kuŗu dzīvokļus apsilda ar krāsnīm. Grūti dabūt kurināmo materiālu. Trūkst zāģu, un kurināmo materiālu noliktavas ir patukšas. Čuguna un podiņu krāsnis ir pilnīgi nolietojušās. Dzīvokļu saimniecības organizācijas pieteikto krāsns remontu saraksts kļūst arvien gaŗāks, jo remontam trūkst materiālu un šī amata pratēju. Vainu un atbildību par visu to, kā parasti, mēdz uzvelt darbu uzņēmējiem un amatniekiem, nemaz neņemot vērā, ka bez materiālu piegādes, par ko atbildīga ir komūnālās saimniecības ministrija, nav iespējami vissteidzamākie remonti. Neticami, bet patiesi.

I. Blaževics

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

Jānis Klīdzējs

DĒLAM ŽĒL VALODAS

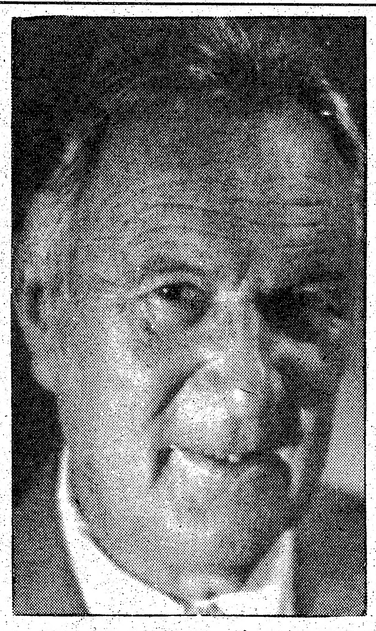

Esam saradušies no Amerikas malu malām šoreiz pie Miķeļa Dubara. Citām reizēm šīs saskriešanas, kā mēs šīs gadskārtējās tikšanās ar jaunības un studiju draugiem bijām iesākuši, bija notikušas pie viena vai otra no mums septiņiem citās lielās zemes malās. Šoreiz kārta skriet pie Miķeļa. Viņš ar sievu Vici, diviem dēliem un trīs meitām bija atradis mājvietu Amerikas pavalstī, kur aug bērzi un rudzi. Miķelis mēdza par savu mājvietu tā kā padižoties: „Manai dvēselei vajadzēja kaut cik nevien tādu apkārtni, kas būtu uz to pusi kā mūsu Latvijā." Pie viņa mājas trīsdesmit četros gados uzauguši septiņi bērzi, īsti milzeņi, balti savā baltumā un skanīgo lapu zaļumā. Visiem septiņiem Dubariem pa savam bērzam. Šī ir pirmā vasara, kad arī Miķelis ir ticis sirmo matu brīvkunga savvaļā un uz šīs notikšanas atzīmēšanu viņš ir mūs aicinājis ar tādām kā jauneklīgi sajūsmīgām vēstulēm. Šādas draugu saskriešanas bija sākušās jau Rīgā, kad ar tādām pašām studentu krāsu cepurēm pakaušos steidzīgi dzinamies Brīvības, Miķeļa, Raiņa, Meirovica, Aspāzijas bulvāriem no Universitātes, tā iesauktās, Vecās Ēkas uz Ķīmijas klausītavām pie Kanāļa, uz Agronomu un Mežkopju būšanām Kronvalda bulvārī vai arī uz Botanikas un Zooloģijas laboratorijām Baznīcas ielā. Šīs gadskārtējās satikšanās arī svešumā mums kļuvušas par pilnākas dzīvošanas daļu mūsos visos. Katrreiz ir tā it kā atkal pa pilnam dzirdētu mūsu jaunības soļus un balsis cauri un aiz piecdesmit gadiem. Mūsu jaunība ziedēja reizē ar mūsu Latvijas jaunību. Toreiz Rīga bija tikai mūsu pašu. Tās ielas bija skanīgas ar brīvu un laimīgu ļaužu balsīm. Rīga toreiz bija gaiša un smaržoja nevien ar Aleksandra Čaka ormaņiem, bet arī ar liepu un kastaņu košo zaļumu un ziedēšanu. Varbūt mūs velk uz šīm saskriešanām tā nebeidzamā, smeldzīgā ilgošanās tā kopā atmiņu gājienā pastaigāt pa mūsu pašu Rīgu un visiem mūsu Latvijas tālumiem.

No tiem vēl dzīvi palikušajiem, kas varam tā saskriet, esam septiņi—Miķelis, Aleksis, Henriks, Domiks, Juris, Stasis un es. Mūsu Henriks, kam vienmēr ir bijusi tā vislīkākā un skanīgākā mēle un kuŗš arī šeit ir ticis ievēlēts savas pilsētiņas padomē, ātri apmērījis mūs visus sešus ar jau gatavā smieklā lecošām, gaiši zilajām acīm, tādā kā trenēta politiķa balsī sāk savu runiņu:

„Tāpat kā kuŗai katrai citai lielai un svarīgai sanāksmei, arī šai ir vajadzīga mērķa deklarācija. Ar Miķeļa atļauju es tāpēc pasludinu, ka mēs esam te sadzinušies no dažādiem pasaules aizmirstības kaktiem, lai šeit, Miķeļa un Vices viesmīlības gaismā aplūrētu un pamanītu—kuŗam no mums kopš pēdējās tikšanās tas gudrais pakausis kļuvis plikāks un sācis spīdēt pats no savas gudrības pulierētā gluduma... Vai ir kāda balss pretī? Nav? Pieņemts!"

Sagurguļo tādi lēnīgi smiekli un ir patīkami, ka mūsu Magister Cantandi,—šī līkā mēle—Henriks tāpat kā vienmēr bija pratis, arī pēc gadu gadiem nav piemirsis šādu mūsu saskriešanu iesākt ar mēles padancināšanu un velna padzīšanu. Lai arī tas viss ir Henrika pajokošanās, mūsu visu acis tādā kā nevainīgā pētniecībā pagriežas no viena uz otru un apslīd galvu virsas: sak', varbūt tev, draugs, tas pensionāru mēness sācis spīdēt gaišāk nekā man pašam. tad, it kā ne no šā, ne no tā mūsu pirksti pēc laiciņa aptaustas ap pašu pakaušiem, sak', drošs paliek drošs. Pamanījis mūsu acu un pirkstu staigāšanu, iedzimtais un arī profesionālais cilvēku uzvedības vērotājs un mērītājs Domiks, aci piemiedzis, pusmiekla balsī tā kā nodeklamē:

„Jau pieauguši jaunekliši esam, brīvkungu tituļus nesam. Tas mēnestiņš, tas spožais mēnestiņš matos, teiksim... ir tāda kā gatavības apliecība, ka cilvēks beidzot sasniedzis īsto pieaugšanu un pilno prātu. Tas pilnais prāts reizēm šķiebjoties uz bērnišķības pusi, citureiz vēršoties tādā kā cietā cementā, bet pilnības sajūtu tā īpašniekam dodot. Ar pakaušu aptaustīšanu vien pie tās pilnības un otrreiz pieaugušo zēnu jušanas netiekam. Būsit, tā saucamajā, sabiedrībā pamanījuši, ka tie, kas pie šīs pilnības jau tikuši, rīkojas ar latvisku sparu—"

Nezkā šoreiz smiekli nenāk. Esam pieraduši pie tā, ka mūsu zinātniskais Domiks savam mēles galam šad un tad piestiprina asas adatiņas. Tad mēs nevaram zināt droši—kādos mērķos šis durs. Varbūt tie būsim mēs paši?

Mūsu Aleksis, kas ir studēts vēsturnieks, vienmēr ir vairāk domājis nekā runājis. Smaidīgi paskatas Domikā:

„Profesor, tu izskaties loti drošs par visu to, ko tu domā un saki. Paklanos! Lai tiktu pie tāda cementa pakausī, kādu tu te gaisā ar tādu kā gudro pirkstu pagleznoji, vajag visu mūžu pavadīt pa universitātēm, vai nē? Un ko tu esi nopelnījis? Tikai tādu arabu pusmēnesi savos matos. Zini, ko vēl—ar tavas zinātnes adatām visus tos no sevis pašiem un savas tautas atirušos vairs atpakaļ nepiešūsi vis. Un mums, to visu redzot, atlikušo mūža daļu gribas paganīties pa dzīves zaļajām pļavām, bez sūkstēšanās un vaidēšanas. Un tu vari likt savas zinātniskās adatas savā vecajā piezīmju grāmatiņā. Netērē laiku."

Vienmēr sevī drošais un par savām patiesībām tā kā pārliecinātais Domiks izskatas tā kā satrūcies. Mazāk Alekša teiktais, bet vairāk gan paša Domika satrūkšanās mums sagādā izklaides prieku: sak', nekur tālu arī tie gudrie profesori nav tikuši, un mēs smejamies. Visskaļāk mājas tēvs Miķelis. Smejas, asaras slaucīdams, un piebilst:

„Abiem—Domikam un Aleksim, vienmēr patīk tā kā runāt un uztraukties par visu ko. Nez' kādām tur—atiršanām! Tad šie sadod viens otram. Sasviež plusu pret mīnusu — iznāk apaļa nulle. Mieram par godu."

Domiks paskatas, tā kā pārsteigts, Miķelī:

„To, ko dzīvē redzam, gluži par nulli nevajadzētu pārvērst."

Tad viņš pagriežas pret Aleksi: „Skaties, kāds tu... velns... Aleks," Domiks norūc. „Tev pašam mēle pilna ar adatām. Dažām pat indīte galā. Varbūt vēsturiskā. Tu esi labi uzglabājies garā un augumā. Tavs cekuls tikpat biezs kā toreiz Rīgā, kad tu, klusais Aleks, raki tās dziļās saknes. Atceries? Tev bija trīs brūtes reizē, visas kā bildītes no modes. Irēne, Zuze un tā tumšmatainā Ninka, kad mums, tiem citiem nabagiem, vēl nebija ne pa vienai. Tāpēc tu kļuvi dekorēts, ka tās trīs tev reizē..."

Domiks ir atspēlējies trāpīgi. Mēs smejamies atkal, uz atmiņu spārniem Rīgā aizlidodami. Aleksis bija toreiz ticis tādā mīlīgā ķezā. Greizsirdīgā Ninka bija sazinājusi Alekša Irēnu un Zuzi. Visas trīs Aleksi noķērušas Studentu virtuvē un—pasargā Dievs!—Ninka uzgāzusi Aleksim visu šā zupas bļodu. Romantiskais varonis meties no Studentu virtuves ārā, visapkārt nodekorēts ar baltiem un līkiem makaroniem. Pēc tam gadu un vēl ilgāk Aleksis bija mūsu smieklu appuškotais Kazanova.

Aleksis nobrauc ar plato delnu no pieres līdz zoda lejai, tā kā atmiņu makaronus noslaucīdams, un atmet ar roku:

„Tanī jaunības lirum-lerumā — ko tik tādu nesabrūvē..." Tad, paklusējis un tā kā sapņaini tālumā skatīdamies, pasmejas arī pats: „Ja es būtu atkal tikpat jauns un atpakaļ mūsu toreiz jautrajā Rīgā, tā vien liekas, ka labprāt darītu to pašu."

Paskatāmies Aleksī tā kā lāga neticēdami. Juris, savos gandrīz jau baltajos matos visus piecus pirkstus iestumdams, nodzied:

„Saldais grēks kā rūkdams vērsis nāk grēcinieku kārdināt!"

Jauno dienu pieminēšana mūsu Rīgā smieklus un pazirgošanos ir pieklusinājusi. Viens un otrs no mums saka pa vārdam par savu dzimto stūri, skolu, skolotājiem un kas tik ienāk prātā. Domās un balsīs mēs paspējam būt Rēzeknē, Ludzā, Šķilbānos, Jelgavā, Aizputē, Aglonā, Nītaurē, Ondrupīnē, Sakstagalā, Varakļānos, Gaigalavā, Tukumā, Ogrē, Nautrānos un atkal Rīgā. Mūsu domas un runas, pieminot vietas Latvijā, skrien tik ātri, viena otru pārlēkdamas. Mūs nes lielo atmiņu plūdi.

Stasis pavelk manu elkoni: „Tam tur jaunajam puisim mūsu skaļā runāšana par tām visām būšanām, kad mēs bijām viņa gados, liekas, ir iepatikusies. Skaties, skaties — cik vērīgi šis klausās. Būs kāds no Miķeļa dēliem. Izskatās pēc paša."

Tagad pamanu arī es, ka atvērtajās durvīs, atspiedies pret stenderi, mūsos visos tā kā ziņkārīgi paskatās gaŗa auguma jauneklis. Kā visiem viņa vienaudžiem, šim modes ūsas zem deguna. Reizēm viņš paŝķiebj galvu tā, it kā lai viņa auss nepazaudētu nekā no tā, kas te ap mūsu galdu tā kā vārīties vārās. Mājastēvs Miķelis, to pamanījis, pamāj ar galvu uz jaunā vīrieša pusi:

„Tas ir mans vecākais dēls Arlens." Tad saka dēlam jau angliski: „Arlik, atnes mums kasti alus. Ir pagrabā, saldētājā."

Mēs visi tā kā pēkšņi pārsteigti paskatāmies viens otrā. Tāds latviešiem neparasts vārds — Arlens. Un mūsu Miķelis ar savu dēlu runā angliski. Vai arī Miķeļa mājās, ar tiem latviešu bērziem visapkārt, tik ātri un pa pilnam iekāpusi Amerika? Vēl savādāks tas, ka pats Miķelis ir rakstījis pa rakstam un pateicis pa tīri glītai runiņai svētkos par tautiskā mantojuma saglabāšanu svešumā.

Arlens ar lielu alus kasti ir atpakaļ. Miķelis saka atkal angliski: „Dēls, Arlik, nāc un iepazīsties ar maniem draugiem... no vecās Eiropas laikiem..."

Jaunais cilvēks iet ap galdu visapkārt, no viena pie otra un sniedz savu, tādu kā kautrīgu roku mums katram. Tad, tāpat klusēdams, galvu noliecis, iziet no istabas. Miķeļa dēla Arlena rokas pasniegšana tā klusējot mūs visus ir uzreiz iesviedusi tādā kā mēmā akā. Neviens vairs it kā nezina, ko teikt vai vaicāt. Tāds pats satraukts klusums ir uzbrucis arī Miķelim. Viņš vairākas reizes paskatās uz durvīm, pa kuŗām tikko izgājis viņa dēls. Tad ar nervozu roku pārvelk pār muti, it kā raudzīdams no tās noslaucīt nemiera vārdus, kas tā kā taustītos zem viņa lūpām. Paskatās grīdā, tad pats savās delnās un nopūšas. Ar sparu pasviedis galvu uz augšu, sāk bērt steidzīgus vārdus:

„Dzeriet... dzeriet aliņu... Tagad labs, vēss..."

Iedzeŗam aliņu, bet tas pats klusums, kas apsēdies blakus visiem, negrib un negrib iet projām. Tas Miķeli satrauc vēl vairāk. Gausi vārdus meklēdams, viņš sāk paskaidrot, tā kā sava dēla vietā atvainodamies:

„Bērni šinī zemē augdami, negrib ne domāt, ne runāt tā kā mēs... Nekādas latviešu būšanas šiem nevajag... Grib un grib būt tādi paši kā visi citi visapkārt. Nekā nepadarīsi — tāda tā dzīvošana trimdā ir un būs... Ņemiet aliņu, kamēr vēss... Ko jūs tā..."

Dominiks, ko kopš laiku galiem esam iesaukuši par Domiku, ir ilgus gadus nostrādājis lielā universitātē par socioloģijas profesoru. Vēl pirms brīža viņš pasmējās un velnu dzina, tagad sēž sevī ierāvies. Skumīgi paslauka acenes, paskatās Miķelī un mūsos visos no jauna it kā bez vārdiem nezko pavaicāt gribēdams. Atmet ar roku.

„Nu jā... Nu jā... Trimda vainīga. Tā ir tā vainīgā? Daži pētījumi rāda, ka trimda pārvērš vājpienā vispirms tos, kas savas dvēseles un identitātes ir aizsūtījuši vienaldzības trimdā paši. Trimda vai emigrācija, saucat to kā gribat, ir tāds stāvoklis, kuŗā iegrūzts vai labprātīgi ieradies cilvēks jau pieaugušos gados, būtībā tiek pārcelts no viņam normālās, ilgi pierastās apkārtnes, tiek tā kā iegrūzts svešā dzīves veidā, arī ļaudīs, kas dzīvo citādā domu un jūtu zonā. Tāds ir atgriezts no pagātnes un pa īstam nesavienots ar nākotni. Viņam tā kā bailes no visa, reizēm arī no sevis paša. Grib tā kā slēpties un kaunēties no savas pagātnes. Un tā šis ir un paliek tā kā gaisā parauts un tur atstāts. Daudzi tur arī karājas sava mūža atlikušo daļu. Bieži vien sāk stāstīt sev pašam: „Sak, labāk man nebūt tam, kas es esmu —"

Mūžīgais optimists, mūsu Henriks, noguldz savā kaklā. Zīme, ka šam atkal niez zem lūpas.

„Domik, ar to tu gribi teikt, ka mēs tādi kā zem gaisa balona piekārtie ekskursanti pa pasaules mākoņiem? Un tik -um-pa-pā-ral-la-lā!"

(Turpinājums sekos)

Irma Grebzde

Pazudušais tēvs

Ziemassvētku stāsts

—,,Šodiena būs tāda pati kā vakardiena... Rītdiena arī kā vakardiena un — šodiena... Nekas nebūs citādi. Ar tramvaju līdz tirgum. Atvērsi durvis un dažādu smaku sajaukums tevi aprīs. — Vakar, šodien un rīt.''

Toms nobraucīja mitrās rokas gar svārku malām un iespieda galvu mazajā lodziņā. Snieg—. Ko tas līdz! Zem baltuma ir piķīgs melnums. Tur—ārā, un te—paša krūtīs. Nekā no šīs sajūtas tikt vaļā. Tā būs ar Tomu visu šo nedēļu, kā jau piecus gadus bija, kopš— Nujā—kopš...

Pieci gadi paskrēja kā rudens vējā sagrabējušas sausas koka lapas. Sabira uz jums, sajuka ar dubļiem. Tādi, jā, tādi bija Toma ,,brīvības'' gadi. Kā tad! To taču viņš gribēja! Būt brīvs! No vecās koka mājiņas, kur pa stūriem lūrēja iekšā vējš. No pelēkās vienmuļās dzīves, no ģimenes... Taču galvenais bija , būt brīvam no ģimenes, jeb pienākumiem. Lauma nemaz nebija slikta sieva. Strādīga, kārtīga un nesūdzējās. Trīs bērni—. Trīs! Tie nu atnāca nesaukti. Vai! Pat tagad netikās atcerēties tās mūžīgās rūpes un nemieru. Slapji deguni un dibeni, strīdi, bļāvieni, slimības.

,,Tā jau tas ir—,'' sacīja Lauma. Tiesa, viņa nekad nesūdzējās. Gāja, vārīja, mazgāja, kopa, slaucīja un—naktīs četras stundas kaut kur tūrīja telpas. Viņu, acīmredzot, šāda dzīve nost nespieda. Tomam bija citādi. Viņš sevi vienmēr bija salīdzinājis ar brīvu putnu.—Skrien kurp gribi! Ieskrien debesu zilumā, nolaidies egles zarā, paknābājies ziedu pļavā. Tā bija Toma jaunība. Bet viņš, dumjais, ieskrēja sprostā! Tik vienkārši, tik viegli! Esot iemīlējies Laumā. Un Lauma drusku tūlīt aplauza brīvā putna spārnus. Vajadzētu precēties—tā nevar... Nevar? Citi varēja—. Viņš, Toms, bija muļķis. Divdesmit divi gadi—galva cilpā. Vīrs un drīz tēvs. Ar to tas viss sākās... Ar to.

Laumas vecāku atstātā koka mājiņa toreiz bija gluži glīta ar baltām logu apmalēm, puķu dobēm durvju priekšā. Skaisti! Ar pirmo bērnu jau ienāca smaga pārmaiņa. Bērns brēca. Lauma viņu nosauca par Dainīti. Un Dainīte dažkārt dainoja cauru nakti. Jau tad Toms sāka sajust savas nebrīvības slogu. Kamēr par to domāja bija jau klāt Ints. Viņu dēls. Nu viss dubultojās. Troksnis, bērnu drēbju smaka, Laumas rūpes un—izdevumi. Toms vairs neatļāvās pēc darba aiziet ar draugiem iedzert glāzi alus. Tādām lietām vairs nebija ne laika, ne naudas.

Dainītei vajadzēja zābaciņus, Intiņam ko citu. Viņi abi auga, rāpās Toma klēpī un Laumai neatlika brīvs brīdis pačubināt vīru. Nu viņi abi čubināja bērnus! Nekāda jaukuma tur gan nebija. Kaut arī iztika ar naudu, bet — brīvības nebija. Putns bija iekritis purvā. Spārni aplipuši ar dubļu druskām—. Kā vairs skriesi tālēs, ja esi pilns ar smagumu? Lauma gan sapņoja: ,,Redzēsi, Tomiņ, mazie paaugsies, paceļosim. Nopirksim lielāku mašīnu. Būs jaukuma gana. Tikai—drusku jāpaciešas. ,,Tā?'' Toms nopūtās—,,Vai šitā ir dzīve? Jāpaciešas?! Jādzīvo tagad! Tagad!''

Viņi vēl pacietās—. Gadu pēc gada. Koka mājiņa nosirmoja. Dainīte jau gāja skolā. Tāda nopietna meitenīte. Piere saraukta lielā domāšanā. Bērns izskatījās rūpju pilns. Nekā viņā nebija no putna brīvības. Tas Tomu kaitināja. Ints arī vairs nerāpās tēvam klēpī. Tā, caur pieri, dažkārt nolūkojās Tomā.

,,Es gribu slidas—'' zēns teica.

,,Pašlaik nevar. Jāpaciešas,'' Lauma steidzās mazo nomierināt.

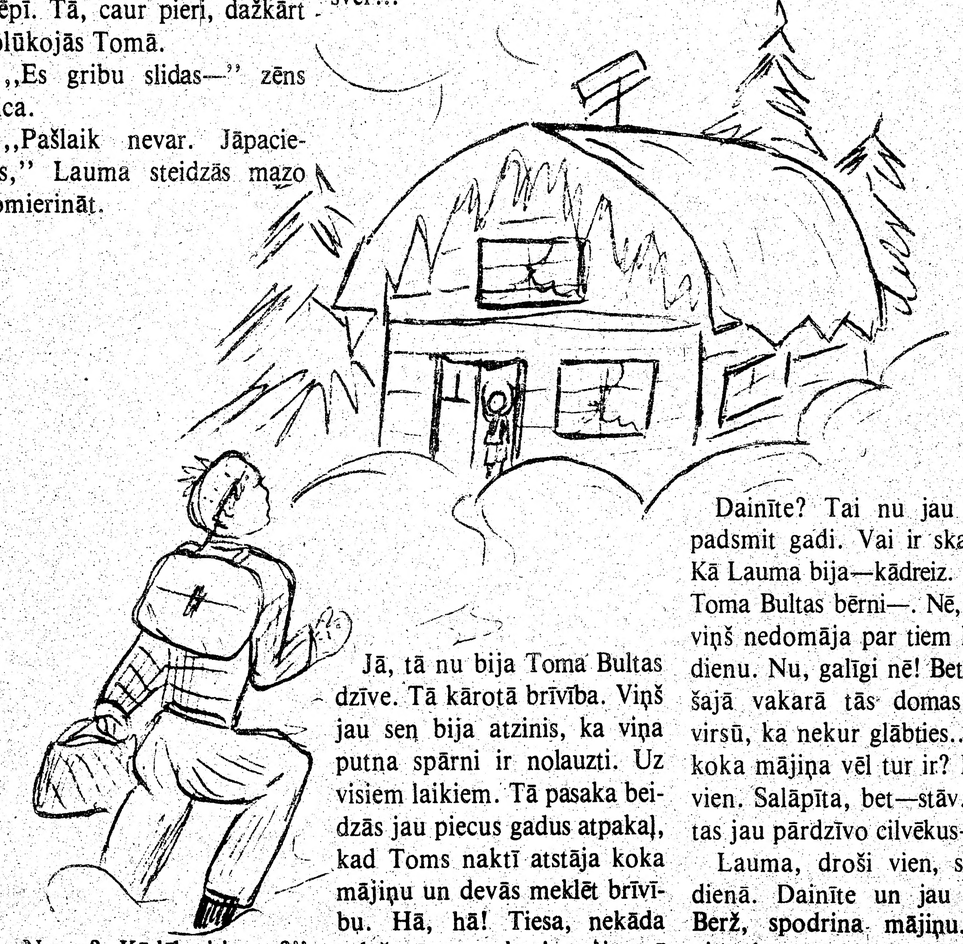

,,Nevar? Kādēļ citi var?'' —Lūk, zēnam tikai septiņi gadi un viņš jau metās vecākiem virsū—. Toms sajuta ģimenes žņaugus savelkamies ap sevi.

Slidas! Kādēļ citi var?...

Nu, citiem bija bagāti vecāki. Izglītoti. Labi pelnīja. Toms tikai atslēdznieks, ja tā to varētu saukt. Nez, kā pa latviski? Mašīnu labotājs? Sāka jau tā valoda aizmirsties. Toms un Lauma latviešu sabiedrībā vairs maz rādījās. Tur visiem deguni gaisā. Savā starpā gan vēl abi sarunājās tādu sajauktu valodu. Viens vārds latviski, otrs angliski. Dainīte tāpat—šo to. Un drīz aizmirsa to pašu. Bet—bija visā gadā viens vakars, kad viss bija citādi. Citādi? Kā? To Toms nemaz neprastu izskaidrot. Tas bija Ziemassvētku vakars koka mājiņā. Tad it kā pati diena pārvērtās, it kā apvilka kažociņu uz balto, mīksto pusi. Lauma tā bija augusi—svētku vakaru svinēja. Patiesi! Svinēja! Tas bija īstais vārds. Arī kad bērni bija mazi—katra lietiņa istabās it kā rātni nosēdās īstajā vietā. Nekas nebija nomētāts, izsvaidīts, aptašķīts. Tā kā kad koka mājiņa tikko nomazgājusies no āra un iekšpuses. Un eglīte vienmēr stāvēja pie lielā loga savā svētku tērpā. Cēla, koša, svinīga. It kā kādam ķēniņam par godu—. Ķēniņam? Kur nu šajos laikos!

Toms iesmējās un atrāva seju no loga. Ārā balti sniega jēriņi lēkāja gar māju. Šo māju, kuŗā bija viņam pagaidu mītne. Viņa istabiņa bēniņos. Un Tomam vēl jāiet ārā rīta nemīlīgajā saltumā. Uz ielas stūŗa jāgaida tramvajs. Jābrauc līdz tirgum. Jāatveŗ smagās durvis. Jāož gaļas, siera un zivju smaka. Visu dienu jāsveŗ zivis, zivis, zivis. Spurainas, zvīņainas, glumas— ar nedzīvām zivju acīm. Un novietnes īpašniece savilks lūpas un sacīs—,,Tom, uzmanies, nenosvied, pacel, pārsver...''

Jā, tā nu bija Toma Bultas dzīve. Tā kārotā brīvība. Viņš jau sen bija atzinis, ka viņa putna spārni ir nolauzti. Uz visiem laikiem. Tā pasaka beidzās jau piecus gadus atpakaļ, kad Toms naktī atstāja koka mājiņu un devās meklēt brīvību. Hā, hā! Tiesa, nekāda vēlēšanās atgriezties ģimenē viņam nebija. Tur taču bija trešais mazulis negribēts ierādies. Puikiņš ar visskaļāko rīkli pasaulē.— Jā, nez, kāds tagad ir mazais Tomiņš. Lauma arī tāda jocīga—vajagot paturēt Bultas ģimenē šo vārdu—.

Un pieci gadi aizritēja gandrīz nedzīvoti un Toms nekā nezināja par viņiem tur—.

Visu nakti brauca. Visas viņa domas klabēja vilcienam līdz—,,prom, prom, prom...''

Toms atdūrās citā provincē, lielā ņurdošā pilsētā. Izmēģinājās dažādus darbus. Nekur ilgi nepalika. Zivju sieva viņu pieturēja. Padeva gardāku ēdienu, dažreiz atsedza gultai mīksto segu... Ek! Riebīgi bija. Vienmēr riebīgi. Toms sajutās nopirkts. Ne brīvs, bet nopirkts.

Un tā dienu pēc dienas, kā ar kājām maisā. Bet tev jāskrien. Kaut kur esot mērķis... Jā? Kur? Jocīgi, ka tikai Ziemsvētku vakaros Toms domās aizgāja atpakaļ uz mazo koka mājiņu. Droši vien, turpat vēl viņi četri dzīvoja—! Četri, četri, četri. Un viņš te—viens, viens, viens—.

Dainīte? Tai nu jau četrpadsmit gadi. Vai ir skaista? Kā Lauma bija—kādreiz. Viņa, Toma Bultas bērni—. Nē, nē—viņš nedomāja par tiem katru dienu. Nu, galīgi nē! Bet tā—šajā vakarā tās domas līda virsū, ka nekur glābties... Vai koka mājiņa vēl tur ir? Droši vien. Salāpīta, bet—stāv. Lietas jau pārdzīvo cilvēkus—.

Lauma, droši vien, strādā dienā. Dainīte un jau liela. Berž, spodrina mājiņu. Viņiem būs svētki... Vai kādam ķēniņam par godu? Lauma mēdza sacīt—,,Kristum par godu—.'' Vai Kristus ir tas ķēniņš? Vai Viņa dēļ viss jāspodrina?

Toms iekāpa tramvajā. Te bija karsti. Pūlis. Zivju nedzīvās acis gaidīja. Un—tā sieva ar smagām lūpām kā divām tauku pickām—. Šodien izmaksās algu. Būšot piemest kādu dolaru Toma svētku priekam—.

Nez', vai Intam, viņa dēlam, ir tēva izskats? Toreiz nevarēja noteikt! Puikam nu divpadsmit, būs izveidojies. Kāds? Un Lauma? Tieva un slaido viduci vai viegabalaina apatiska sieva. Kā viņi ir iztikuši? No kā? Laumas vecīšiem bija sava turība. Varbūt palīdz tomēr. Skopi bija. Negribēja Tomu par znotu.—. Visādi bija. Jā, visādi... Tikai svētkos nāca ar pilnām rokām—dāvanas, gardumi—. Prata piekukuļot mazās sirdis. Ek! Viņš, Toms, neprata. Bērni bija nasta. Skaidrs, ka tā! Pasaule varēja būt arī citādi ierīkota. Bet—nebija...

Varbūt koka mājiņā rītvakar tāpat nāks veči ar dāvadām un bērniem spīdēs acis. Un mazajam Tomam būs pirmās slidas. Un tad Lauma aizdegs svecītes eglītē un katrs tur izvēlēsies vienu sev. Viņu, Tomu, jau nu nepieminēs. Klaidonis tēvs—.

Toms izkāpa no tramvaja un ziemas vējš iekliedza viņam ausī—,,Hī, hī—klaidonis tēvs!!

Zivju sieva rakņājās zivju vannās. Sarkanas rokas, atlocītas piedurknes, resni kārīgi pirksti—. ,,Tom, tur, atvilknē tev alga. Pieliku simtu. Esi pelnījis. Un rītvakar nāc ciemos. Pasildīsim sirdis un galvas. Taču—svētki.''

,,Paldies,'' viņš norūca un iegrūda naudas aploksni kabatā!

Diena skrēja tālāk—. Steigas pilna. Kaut kāda agrāk nejusta smarša bija ap Tomu. Eglītes smarša—. Jocīgi. Te neviens eglītes nebija ienesis. Koka mājiņā, droši vien, tā jau appušķota un zem tās uz mazā soliņa nolikta liela, melna grāmata. No tās rītvakar sievas tēvs lasīs. Par Jēzu, par godības Ķēniņu—. Tur visiem mirdzēs acis—. Tā jau būs—. Tā bija piecus gadus atpakaļ. Tādas lietas bieži nemainās. Vismaz tajā ģimenē nē.

Pēkšņi Tomu pārņēma neatvairāma kāre pirkt! Viss veikals it kā piederēja viņam.

(Turpinājums 3A lp.)

SVĒTVAKARA ZVANIEM SKANOT

Dziļā pusnakts tumsā
Gaisma iedegas...

Tā mums toreiz bija pierasts dzimtenē, un tāpat ir arī tagad, šeit svešumā dzīvojot, ka mēs visus svētkus un godību dienas ļoti gaidām, rūpīgi gatavojamies un cenšamies pēc iespējas labāk, svinīgāk un priecīgāk nosvinēt.

Mums, kristiešiem, ļoti lieli svētki ir Lieldienas, kad mūsu Pestītājs, uzvarējis nāvi un satriecis visus ļaunos elles spēkus, savā dieviškajā visspēcībā piecēlās no kapa. Ja Kristus nebūtu no mirušiem augšāmcēlies, tad veltas būtu visas mūsu pūles iemantot mūžīgo debesu svētlaimi.

Laicīgo prieku dēļ mēs toreiz, mūsu dzimtenē dzīvojot, Lieldienās kārām tik iemīlētās šūpoles un krāsojām skaistas olas, kas bija mūsu tautas sensenie ieradumi. Bet daudzo gadu gājumā paaudzēm, apstākļiem un dzīves vietām mainoties, tās jaukās paražas ir jau izbeigušās.

Tāpat mums, kristiešiem, ir ļoti lieli un nozīmīgi svētki, Vasaras svētki,—Svētā Gara atnākšana pie mums. Arī šajos svētkos mēs toreiz dzimtenē savas mājas tur pušķojām ar jaunplaukuši bērziņu meijām, ko arī vairs šeit nedarām.

Tomēr miera, prieka un mīlestības svētkus, ko mēs saucam par Ziemsvētkiem, gaidām visvairāk. Šajos svētkos mēs pieminam tālo Betlēmi un lopu kūtiņu vai silīti,—mūsu Pestītāja piedzimšanas vietu, kur Viņu apsveica un godināja debesu vēstneši—eņģeļi, vienkāršie lopu gani̦ņi un trīs Austrumzemju valdnieki, pasniedzot Viņam savas dāvanas: zeltu, viraku un mirres. Pestītājs piedzima tikai mūsu dēļ, un tā ir tik liela apmēra Debestēva mīlestības dāvana, ka mūsu prātam grūti to visu saprast...

Laicīgo prieku dēļ mēs Ziemsvētkos izdalām un saņemam dažādas dāvanas, sūtām un saņemam apsveikumu kartītes un dedzinām eglītes. Tas viss ir skaisti, jauki un labi, kamēr tas nepaliek par galveno Ziemsvētku prieku.

Kad es savās atmiņu kamanās aizbraucu daudzus gadus atpakaļ paciemoties pie savām tik tālajām bērnu dienām, tad tur kā kādā bilžu albumā apskatu daudzus un dažādus tā laika mīļos Ziemsvētkus. Tur es ieraugu pats sevi vēl kā mazu, mazu knauķi, kas pie loga ar savas elpas pūtieniem mēģina atkausēt aizsalušajā stiklā mazu caurumiņu, lai pa to apskatītu, kas notiek laukā, lai savām ziņkārīgajām acīm redzētu, kā atbrauc „izrakstītās kamanās" tik ļoti gaidītie Ziemsvētki. Protams, neviens tevi tik dziļā sniegā un salā laukā nelaidīs, jo tu tāds zeņķis drīksti cilpot kā zaķa bērns tikai pa istabu. Visi tevi sauc par mazo, mīļo puisīti, bet tev šis nosaukums nepatīk jau tāpēc vien, ka tev tādam nav nekādas noteikšanas par sevi. Un ja kāds no pieaugušie ieraudzītu tevi te pie aizsalušā loga, tad bez kādas vilcināšanās šāda nodarbošanās ar stikla kausēšanu un vēl mēles pielikšanu pie skaistajām ledus puķēm būtu jāpārtrauc, jo tu te vari dabūt iesnas un pat vēl „gaŗo klepu", kas ir pārāk bīstami.

Tādi nu tie pieaugušie ir, kuŗi nesaprot pat to, ka tu gribi atkausēt aizsalušajā stiklā tikai mazu caurumiņu, lai pa to redzētu visu to, ko tu vēlies redzēt. Protams, Ziemsvētki vairs nav tālu, to tu zini, jo istabā ir jau pārnesta no meža smaržīga eglīte, kuŗa gaida, lai kāds to sapušķotu. Ziemsvētku tuvumu tu arī jūti no tiem gardajiem kumosiem, ko tev pasniedz mīļas rokas, un no tām kārdinošām smaržām, kas plūst no virtuves un krāsns lielajā saimes istabā. Šīs smaržas ir ieplūdušas arī tavā istabā un kā jauki sapņi ložņā ap tavu balti klāto gultiņu. Tavas domas pārtrauc pagalmā zirgu sazviegšanās. Tēvs ir atbraucis no lielajiem veikaliem un pārvedis daudz un dažādus labumus un skaistumus, kā arī katram Ziemsvētku dāvanas. Viņš ir bijis pastā un atvedis apsveikuma kartītes, kuŗas ir atsūtījuši tālāk dzīvojošie radi un draugi. Vienu tādu ar skaistu Betlēmes skatu ir atsūtījuši mūsu mīļie un tālie radi—mātes brālis un mātes māsa ar savējiem. Viņi solās šajos Ziemsvētkos mūs apciemot.

Ir svētvakars, eglīte ir izpušķota, un visi tīri pārnākuši no pirts, tikai mani gan pārnesa labais tēvs uz saviem platajiem pleciem. Manas abas māsiņas, kuŗas par mani jaunākas, māte ir nomazgājusi vannā. Tā nu mēs visi esam sagatavojušies svētvakaram.

Pēkšņi pagalmā sāk riet suņi un es steidzos pie sava slepeni atkausētā caurumiņa loga stiklā un pa to ieraugu divus pajūgus kamanās, kuŗi no ceļa iegriežas pagalmā. Es no liela prieka kliedzu un lēcu pa istabu, ka patiešām redzēju, kā atbrauca Ziemsvētki!

Naktī mēs ar 3 pajūgiem braucam uz baznīcu. Lēnam krīt lielas pārslas sniega, un viss ir tik balts un kluss, tikai liegi skan zvārgulīši un ilkss zvaniņi. Ak Dievs, ja jau šeit viss ir tik jauks un skaists, tad kādam gan skaistumam ir jābūt tur pie Tevis Debesīs?—tā domā mazais zēns, ietinies siltā kamanu segā...

Pašķirstot tālāk savu atmiņu albumu, apskatu vēl daudzus citus tā laika pavadītos Ziemsvētkus. Tur es redzu sevi brienam pa dziļu sniegu ar vectēva dāvātiem gaŗajiem stulmeņiem. Citos sevi apskatu jau kaŗavīra tērpā. Citi ir no bēdīgajiem bēgļu laikiem ar nabadzīgu paunu pie rokas. Citi ir no jau gandrīz aizmirstajiem „dīpīšu" laikiem ar visu nabadzību un neziņu par nākotni. Sirds iesāpas, kad apskatu pirmos Ziemsvētkus šajā tālajā pasaules malā, kad jutamies nesaprasti un vientuļi, kaut arī galds jau bija klāts bagātāks un iegūta brīvība!...

Pa šiem daudzajiem gadiem, dzīvojot tālu no mīļās dzimtenes, mēs jau esam pie šīs zemes paražām pieraduši. Šeit ir mūžībā pavadīti mūsu mīļie vecāki, šeit ir arī kārti šūpuļi mūsu bērniem un mazbērniem, un pats galvenais—mēs dzīvojam laimīgu brīva cilvēka dzīvi, un mums arī citas iespējas nav,—vismaz pagaidām...

Ir atkal svētvakars, smaržo cepumi, mirdz spoža eglīte, un tai visapkārt dāvanu saiņi. Ir tik daudz apsveikuma kartīšu, kas sūtītas no visām pasaules malām. Vienu mums ir atsūtījusi mana māsa ar vīru tepat no netālās Kanadas, tādu ar iesnigušām mājām mežmalā un sudrabainu mēness iekavu virs meža. Tā ir ļoti līdzīga mūsu mīļajām tēva mājām, kuŗas toreiz, bēgot no sarkanajiem briesmoņiem, bija jāpamet viņiem par laupījumu! Otra māsa ar vīru ir atsūtījuši no tālās dienvidzemes Austrālijas tādu, kur Svētku vecītis ir redzams peldkostīmā, jo tur ap šo laiku ir pats vasaras vidus.

Pie durvīm zvana, ir atbraukuši mūsu bērni un mazbērni, kuŗi mums par lielu prieku visi dzīvo tepat mūsu tuvumā. Viņi ar dāvanu saiņiem apkrāvušies saskrien istabā un jautri novēl: Priecīgus Ziemsvētkus!

No netālās baznīcas torņiem līksmi skan zvani, aicinot visus saņemt Kristus nestā miera, mīlestības un prieka svētkus! Lai kur mēs dzīvojam un lai kādas ir mūsu izjūtas, Ziemsvētku nozīme nekad nemainās, pārtrūkst tikai kādreiz mūsu laicīgi tverto prieku pavediens, kas nekad nav bijis pārāk stiprs.

Novēlam no sirds visiem šo rindiņu lasītājiem Priecīgus Ziemsvētkus!

J. un M. Elsbergi, A.S.V.

AMBER PRINTERS AND PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

TORONTO LATVIEŠU BIEDRĪBAS

Sestdienas skolas eglīte

1988.g. 3. janvārī pl. 15.00 Latviešu Centrā.

Svētbrīdis.
6. klases uzvedums — A. Brigaderes Sprīdītis.
*Cienasts * Loterija * Tautas dejas.*

Ieeja pret ziedojumiem.

VISI AICINĀTI APMEKLĒT

Pazudušais tēvs

(Turpinājums no 2A lp.)

To un to un to! Laumai skaistu matu sprādzi ar samta ziedu uz tās. Kā dzīvu. Kā vasarā. Reiz Lauma tā staigāja pļavā ar ziedu gaišajos matos—. To viņa dabūs. Rītvakar! Jā, rītvakar... Kādēļ nē?

Viņam, Tomam, bija ģimene. Nu viņš to vēlējās redzēt. Tikai redzēt. Neko vairāk. Ar sainīšiem rokās Toms atstāja veikalu un viņa krūtīs pukstēja prieks. Skaidrs, ka Lauma viņu neaizdzīs. Lauma bija laba. Vienmēr laba...par daudz laba.—

Saule gulēja koku galotnēs, kad vilciens nesa Tomu Bultu projām no zivju pilsētas. Sešas stundas un pazudušais tēvs pārnāks mājās. Koka mājiņā ielidos prieka, ne brīvības putns un nometīsies pie Laumas, Toma sievas, kājām—„Vai tu spēj man piedot?" tā viņš sacīs. Pavisam vienkārši—„vai tu spēj man piedot?" Lauma smaidīs un noglāstīs vīra pieri. Bez vārdiem Toms zinās—. Lauma piedos. Ķēniņam par godu, jo Dievs taču mīlēja pasauli—.

Ap viņiem stāvēs bērni. Laumas un Toma. Un tiem mirdzēs acis... Tēvs būs pārnācis. Pazudušais tēvs. Un tie tad būs svētki! Kā nekad...

Vakara tumsā Toms soļoja uz piebrauktuvi. Tramvajs pārpildīts. Cilvēkus pārņēmis kaut kas tāds jocīgs. Kad Toms auga, viņi Kristus dzimšanas svētkus gan nesvinēja. Tēvs tos sauca par vēstures māņiem—. Un toreiz Tomam bija ļoti žēl, ka visiem bija svētki, viņam nē—. Tāpat kā Intam par tām slidām. Jocīgi—. Bija žēl, ka viņam citādi—.

Viņš bija apstājies pie lielā veikala spožā loga. Varētu nopirkt mazajam Tomiņam slidas. Tādas trakas domas! Viņi bija tālu—sešu stundu braucienu tālu. Un Tomiņam, varbūt, bija jau slidas—vectēva dāvātas. Tomēr—kas par to, ka divas? Bet—ko Dainītei? Ko Intam? Laumai? Toms pūlējās uzbāzīgās domas aizdzīt. Kā tāda apmātība bija pārņēmusi. Dāvanas pirkt! Un—kas tad bija sešu stundu brauciens vilcieņā... Vai tas Ķēniņš pavēlēja tādām domām nākt Toma galvā? Tik varens Viņš bija?

Lielajā veikalā valdīja mūzika, kņada un dzīves spožums. Kādu mazu mazu daļiņu Toms varētu nopirkt, aizbraukt, redzēt spožās bērnu acis, noglāstīt Laumai galvu—tad—pazust... Kādēļ pazust? Brīvības putns sen ar putekļiem, dubļiem pārklāts. Varētu palikt tur! Ko? Varētu? Toms sarāvās, iegrūdās ar elkoni lācīšu rindā uz letes. Tiem visiem mirdzēja spožās pogu acis. Ne nedzīvas. Tādas kā bērniem tajos Ķēniņa svētkos—. Vienu lācīti Tomiņam. To viņš varētu turēt pie sevis gultiņā. Intam spēles... Dainītei...

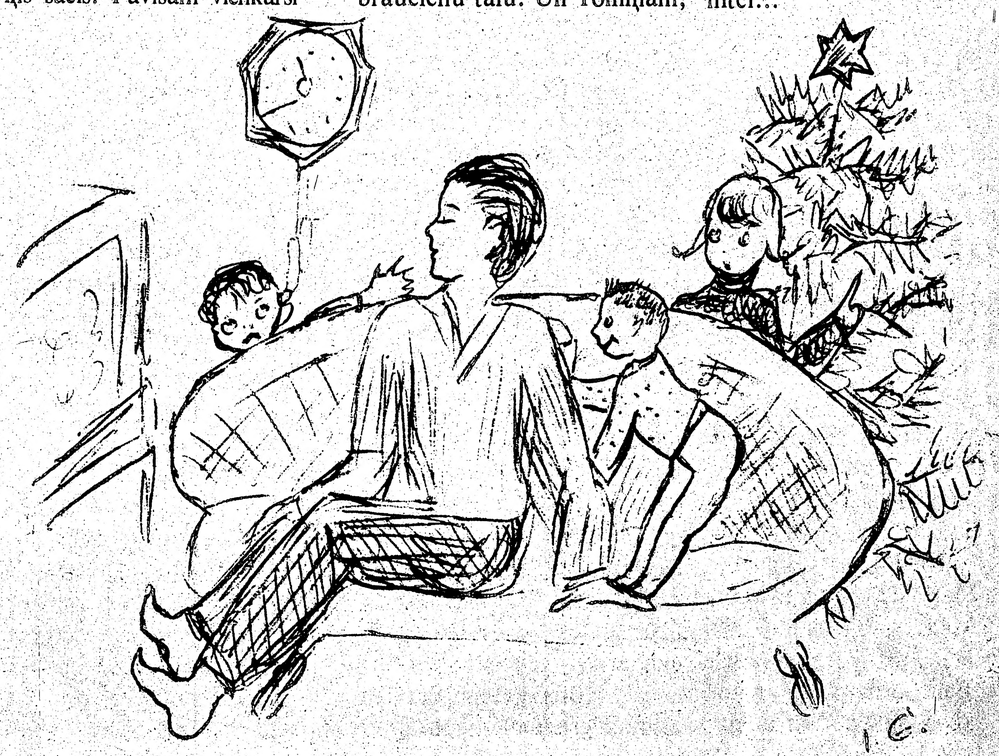

Austra Butkēvica

Pa Donkichota pēdām

Daudz dzirdēts un lasīts par skaisto un saulaino Spāniju, bet pašam to redzēt ir vienreizējs pārdzīvojums. Jau vairāk kā gadu mācījos spāņu valodu un gatavojos šim ceļojumam, bet kad tur aizbraucu, tad lielākā daļa spāņu saprata angliski un daži pat runāja tekoši. Nebija nemaz izdevības likt manas zināšanas lietā.

Pēc īsas nakts, jo laiks tur ir sešas stundas uz priekšu, iebraucām Malagā agrā rīta stundā, kad saule lej savu zeltu pār Spānijas kalniem. No lidmašīnas redzam, ka visi kalni apstādīti glītās rindās ar kokiem. Tie nu gan ir čakli cilvēki, kas tik kārtīgi apstādījuši visus kalnus! Vēlāk atklājās, ka šie koki ir olīvu koki, un olīves Spānijai ir galvenais eksports. Šie koki ir bezgala pieticīgi un aug gandrīz uz kailas klints. Tie aug ļoti lēni un tikai pēc 20 gadiem sāk nest augļus un aug simtiem gadu. Tāpēc tie tos stāda visur, kur cits nekas neaugtu un kur vien ir iespējams iestādīt. Izrādās, ka nav starpības starp zaļām un melnām olīvēm, jo zaļās ir noņemtas ātrāk, bet melnās paturētas ilgāk kokā, t.i. vairāk nogatavojušās. Brīnamies, kā var apkopt šos kokus un noņemt ražu, jo kalni ir par stāviem, lai varētu lietot mašīnas. Mums paskaidro, ka pie šī darba palīgā ņem mūļus un ēzelīšus, kas ir labi kalnā kāpēji un nastu nesēji.

Pēc brauciena lidmašīnā jūtamies gan noguruši, bet laiku nevar kavēt. Ejam apskatīt tuvāko viesnīcas apkārtni. Netālu milzīga katedrāle, kas netiek vairs lietota un Alcazab Roman Teatro drupas. Kādreiz tā bijusi milzīga celtne, bet tagad atlikuši bieži mūri dažādās pakāpēc, ap kuriem vijas un zied bugenvilas koši violētiem ziediem. Skaists skats uz pilsētu, kas baltām mājām palmu dārzos guļ pie mūsu kājām. Viesnīcā sarkanā marmora kāpnes un grīdas, tieši kā Toronto Sv. Andreja baznīcas altāris. Arvien to atceros un staigāju ar bijību. Pie sienām gobelēni ar vēsturiskiem skatiem, un no viesnīcas jumta, kur ir restorāns, burvīgs skats uz pilsētu un jūru. Esi sveicināta Vidusjūra! Tikai — vai tiem cilvēkiem ir prāts? Pašā jūras malā cementa fabrika, kas bojā visu skatu.

Pēc vienas nakts Malagā, nākošā rītā dodamies uz Seviļu. Ceļš vijas gar jūru — klintis, piekrastes ciemi ar baltām mājiņām un Siera Blanka (Baltie kalni) otrā pusē. Gar jūras malu lieli un grezni hoteļi. Tālumā redzama arabu celta pils Sohajil. Braucam caur Marbella — dārzu rajonu. Atkal balta arabu pils King Had, pēc kuras parauga celts Baltais nams Vašingtonā. Šai rajonā parasti apmetīes Čerčils, kad braucis atpūtā pie Vidusjūras. Visur zied rozes lieliem veselīgiem ziediem. Netrūkst arī citu puķu, kuŗām vārdu nezinu. Gar ceļu palmas kā Oldenburgas zirgi ar resnām kājām un lielām lapu krēpēm purina savas galvas. Sotogrande — bagātnieku rajons, kur vasaras mājas daudziem filmaktieŗiem. Tālāk lauki ar apelsīniem un citroniem. Dažās vietās ganās melni bulļi, kas audzēti cīņām. Tālumā pamirdz Gibraltārs, bet tad ceļš nogriežas sānis prom no jūras uz Seviļu. Kā pelēka čūska vijas ceļš un abās pusēs tam koki ar līdz pusei nogrieztu mizu. Tie ir korķa koki, kam pa 7 gadiem miza atkal ataug. Man to žēl, jo liekas, ka tie gājuši cauri inkvizīcijas moku kambaŗiem, ar nomauktu mizu tikko dzīvi palikuši. Ko gan cilvēks nedara savā labā! Spāniešiem korķa eksports ir otrā vietā, tūlīt aiz Portugales.

Tad braucam caur lauksaimniecības rajonu, kur milzīgi miežu lauki. Vietām tie ir gluži zaļi, bet vietām jau dzelteni, pilnīgi gatavi. Tas nozīmē, ka šeit ir vairākas ražas. Mūsu pavadonis stāsta, ka zemenēm un melonēm esot 3 ražas gadā. Braucam caur Guadalquivir upes ieleju, kas ir ļoti auglīga. Redzami milzīgi cukurbiešu, vīnogu un meloņu lauki. Pēdējie noklāti ar plastiku, lai neizžūst. Laukus mākslīgi apūdeņo. Zeme ķieģeļu krāsā. Šur tur uzstādīts milzīgs melns reklāmas bullis. Tas redzams jau pa lielu gabalu un reklāmē vietējos stipros dzērienus. Tas ir tik iespaidīgs, ka neviens nevar pabraukt gaŗām to neievērojis. Viss šai zemē ir liels— nepārredzami lauki, dārzi un lieli bulļi. Tikai zemnieku māju nav. Zeme pieder lieliem zemju īpašniekiem, kas paši dzīvo pilsētā. Iebraucam Seviļā ap pusdienas laiku. Jau braucot ievērojam, ka lielais Geralda tornis ir tieši pretim mūsu viesnīcai un liekas ar roku sasniedzams. Par to tik daudz dzirdēts, ka degu to apskatīt, un nolemjam to izdarīt paši uz savu roku. Divas sievas ar saviem vīriem dodas ceļā. Saulaina diena, plata iela, un savā starpā pļāpādami, mierīgi soļojam. Te viens kliedziens, un mana ceļa biedrene jau guļ gar zemi. Nu tikai ievērojam, ka kāds pusaudzis mēģina viņai izraut somu. Viņa tomēr bija tik stipra, ka somu neizlaida no rokām. Turpat blakus ielīņā otrs pusaudzis uz motocikla gaidīja laupījumu. Bijām gan brīdināti no mūsu pavadoņa, ka tādas lietas notiekot, bet ka gaišā dienas laikā viru apsargātām sievām varētu tādas briesmas draudēt, likās neticami. Arī tornis palika arvien tālāks un beidzot izzuda mūsu skatam. Pavisam sašutuši griezāmies atpakaļ, un Seviļa zaudēja daudz no savas pievilcības.

Vakarā mūs veda noskatīties flaminko dejas. Dejotāji ir profesionāli ar izmeklētiem augumiem, īpatnējos spāniešu tērpos un dejo ģitaru un kastaņetu pavadījumā. Šais dejās izpaužas spāniešu ugunīgais temperaments. Atgriezāmies pēc pusnakts, bet dzīve uz ielām vēl bija pilnā sparā. Šai zemē ļaudis ir pieraduši pie nakts dzīves, jo dienā no pl. 13 līdz 15.30 vai pat ilgāk visi veikali un iestādes slēgtas (siesta). Mums bija grūti pierast pie šīs kārtības. Likās, ka veikali vienmēr slēgti.

Nākošā dienā Seviļas apskate. Vispirms apskatām valdnieku rezidenci Alkazaru, ko cēluši romieši, arabi un kristieši. Katrs kaut ko pielicis savām vajadzībām un savai gaumei. No romiešiem palikušas marmora kolonnas, no arabiem sienu un griestu mozaīku greznojumi. Šeit runā 2.000 gadu vecakultūra. Jaunāko daļu būvējuši spānieši saviem valdniekiem, kur vēl tagad dzīvo karalis Carlos I ar savu ģimeni. Pilij apkārt dārzs ar simtgadīgiem kokiem.

Tad dodamies uz Giralda katedrāli, kas ir trešā lielākā pasaulē ar 140 m augstu torni. Torņa galā miera eņģelis ar palmu rokā. Katedrālei 53 m augsti griesti un 44 altāŗi, ko cēluši dažādi valdnieki savām vajadzībām, bet ne tautai. Galvenais altāris veidots kokgriezumā, kas pārklāts ar tīru zeltu. Šim altārim izlietots 1 1/2 tonnas zelta, ko spānieši ieguva Dienvidamerikā, kad atrada jauno pasauli. Altāŗa tēlos attēlota visa Jēzus dzīve. Jēzus ar 12 mācekļiem pašā augšā, kur katrs tēls ir 7 pēdas augsts. Apakšējie tēli mazāki, lai izskatītos visi vienādi. Tas ir apbrīnojams mākslas darbs. Pabraucam gaŗām cigarešu fabrikai, kur kādreiz strādāja Karmena, bet tagad tā nav vairs fabrika. Tā ir liela ēka, ko tagad izmanto universitātes vajadzībām. Mums arī parāda bārddziņa Figaro māju.

Pēc tam mūs aizved uz farmu, kas pieder kāda bulļu cīņītāja dēliem. Tie šai farmā audzē bulļus cīņām. Kādā telpā ierīkota vēršu cīnītāju mūzejs ar slaveno vēršu cīnītāju bildēm un dzīves stāstiem. Pa lielākai daļai tie visi beiguši savu dzīvi, vēršu ragu ievainoti. Viņu ģimenes saņem miljonus un ir lielu farmu vai citu īpašumu mantinieki. Mūs pacienā ar vīnu un spāņu ēdieniem un iepriecina ar spāņu mūziku. Var arī izmēģināt veiklību kā toreadors ar apm. gadu vecu bullēnu. Daži drošsirdīgie citiem par uzjautrinājumu to arī darīja.

Nākošais ceļa punkts ir Cordoba. Braucam pa ieleju caur olīvu, meloņu un kartupeļu laukiem. Vietām jau kartupeļiem ņovāc ražu. Pieturam Esija (Esiha), kas ir 60 p. zem jūras līmeņa un karstākā vieta visā Spānijā. Jūlija mēnesī

tur esot līdz 45°C, kad uz ielas var izcept olu. Arī šeit ir bijuši romieši, un kādā vietā vēl saglabājusies mozaīka no tiem laikiem.

Arabi jeb mūri ienāca Dienvidspānijā 711.g. un Kordoba (Cordoba) bija to galvaspilsēta ar vislielāko templi rietumos. Tas būvēts no 8.—10.g. s. četrās daļās, jo pavairojoties arabu skaitam, arvien kāda daļa piebūvēta. Šis templis bija lielākais tūlīt pēc Mekas, un ja kāds musulmanis nevarēja vienreiz mūžā nokļūt uz Meku, tas brauca uz Kordobu. Kordobā arabu bija 60 proc., kristiešu 30 proc. un žīdu 10 proc. Templis būvēts 1000 kolonnām no dažādiem materiāliem, kas nākuši no dažādām zemēm. Tur pat izmantoti materiāli no romiešu pilļu un templu atliekām. Tāpēc daži marmora pīlāri ir no 2.g.s. pr. Kr. Tāpat tur redzami dažādi stili — romiešu, arabu un ebreju. Templa vidū 13.g. s. iebūvēta katoļu katedrāle, kas izjauc visa templa struktūru. 14.g.s. iebūvēta otra katedrāle, kur apglabāti tā laika Spānijas valdnieki. Altāris būvēts no melna magoņkoka, kas ievests no Kubas. Tur vieta 90 koristiem, un to izmanto arī tagad garīgiem koncertiem.

Apm. 800 g. pirms Kristus Kordobā ienāca žīdi un dzīvoja tur līdz 1492.g., kad katoļi lika tiem kristīties jeb atstāt Spāniju. No tiem laikiem vēl palikusi sinagoga un pieminekļis slavenajam 12.g.s. žīdu filozofam Meimonidesam. Vēl arvien arī stāv viņu mājas, kur kāds dzīvo un par tām rūpējas. Mums stāsta, ka žīdi, kad atstāja Kordobu, paņēma līdz savas mājas atslēgu un to glabājuši no paaudzes uz paaudzi. Kāds žīdu pāris atbraucis salaulāties un atslēdzis durvis savai senču mājai. Vai arī mēs tā glabājam mūsu zaudēto māju atslēgas?

No Kordobas braucam uz Madridi. Visur redzami arabu celti torņi, kas kalpojuši aizsardzībai. Bet sabrūk pasaules varas un to celtie piemineklļi. Zied sarkanas magones ceļmalās un nepārredzami olīvu lauki. Olīvu sezona esot no oktobŗa līdz aprīlim, kad visiem ir darbs un maize. Pašreiz tās ir novāktas un nav ne augļu, ne ziedu. Kaut kur tālumā paspīd balts templis, un mums stāsta, ka Spānijā vēl arvien esot 150.000 muhamedāņu, kam arabu valdnieks uzcēlis jaunu templi. Braucam cauri Bailenai, kur Napoleons zaudējis 10.000 kareivju. apkārt kalni kā kamieļu muguras. Izbraucam cauri 2 tuneļiem. Kalnos rok fosforu lauku mēslošanai un atrod arī radiju. Braucam cauri Valdepenas vīnogu rajonam, kur nepārredzami vīnogu lauki, un Valdepenas pilsētā vīnu darītavas. Kalna galā pieminekļis ģen. Franko uzvarai, kas pēc viņa nāves daļēji uzspridzināts. Piestājamies mazā miestiņā, kur dzīvoja Servantes un viņa atcerei uzcelts pieminekļis ar don Kichotu. Graucam gaŗām valdības farmai, kas vienīgā norobežota ar sētu. Tur ģen. Franko bieži medījis fazānus. Vēl pabraucam gaŗām kanāļa vasaras pilij un drīz esam Madridē. Sveika, Spānijas galvaspilsēta!

Madride ir moderna pilsēta — lielām celtnēm, platām ielām, skaistām strūklakām, bet jau iebraucot tā sabojāja mūsu garastāvokli. Mašīnu

Pa Donkichota pēdām

jūklis, papīriem piemētātas ielas, un visur izvilktas sarkanas lupatas. Pie stabiem saukļi ar sirpi un āmuru. Nemaz nav jāsaprot valoda, lai zinātu, kas tur rakstīts. Ir 29. aprīlis un, kā redzams, sarkanie pošas 1. maija svētkiem. Lielākā pilsētas slimnīcā ir darbinieku streiks un vispārējais noskaņojums slikts. Parlamentā esot 4 sēdekļi komūnistiem, un kas to lai zina, kā tas būs nākotnē.

Aplaižam riņķi ap viesnīcu un priecājamies par skaistām kurpēm skatlogos, bet veikali slēgti, jo ir siesta.

Nākošā dienā jau no paša rīta dodamies ar autobusu Madrides apskatē. Mašīna pie mašīnas, un ir jābrīnās par māku braukt šai pilsētā. Ir arī dažas platas ielas, kur mašīnas 5 rindās uz katru pusi, bet tomēr nevar uz priekšu tikt. Mājas Baroka stilā ar bagātīgiem greznojumiem, strūklakas, un vārti celti ģen. Franko laikā civīlā kara uzvarai, kas bija no 1936.—1939.g. Šie vārti celti pēc Parīzes triumfa arkas parauga. Līdzīgi vārti ir arī vēl citās vietās, kā atcere dažādiem vēsturiskiem notikumiem. Braucam caur universitātes rajonu, kas aizņem daudzas milzīgas ēkas. Šinīs laikos visi gribot studēt, jo vajadzīga tikai iestāšanās nauda, tad tālākās studijas par brīvu. Ģimnazija visiem obligāta. Dodamies uz slaveno Prado mūzeju, kur esot 6 milj. gleznu. Lai tās visas apskatītu, vajadzētu nedēļu vai vairāk laika, kura mums nav. Mums paredzēts apskatīt: El Greco (1541—1614), Diego Velazouez (1599—1680), Bartiolome Murillo (1618—1682), Francisco de Goya (1746—1828). Tie visi ir lieli un vareni gari, un ir grūti pateikt, kurš no tiem ir lielāks un labāks.

Pēc tam dodamies uz Kritušo varoņu ieleju, 50 km no Madrides. Šai ielejā notikušas smagas civīlā kara cīņas. Ģen. Franko licis celt pieminekli kritušajiem varoņiem uz kāda no apkārtējiem kalniem. Pieminekļis celts 19 gadus 150 m augsta kalna galā, tikpat augsts krusts no granīta, kas sver 2.000 to. Zem kalna, kur stāv krusts, uz granīta pamata ar tēliem celta bazilika. Uz altāri ved 265 m gara eja, kas greznota 16.g.s. gobelēniem un svēto patronu marmora statujām. Gobelēni ir gan tikai kopijas, jo īstos baidījās sabojāt, ja gadījumā caur kalnu kaut kur sūcas ūdens. Šī krāšņā eja noved pie altāra ar Jēzus tēlu, kur vienā pusē guldīts ģen. Franko 1975.g., otrā pusē viņa politiskās partijas vadītājs Jose Antonis. Viņi guļ zem vienkāršas marmora plāksnes ar iegravētu vārdu. Altārim abās pusēs aiz kādām durvīm guldīti 35.000 civīlā kara varoņi, kā uzvarētāji, tā uzvarētie, bet to kapi nav redzami. Bazilikā notiek arī dievkalpojumi. To pārvalda augustīniešu mūki, kuriem telpas ir vienā baznīcas spārnā. Otrā pusē atrodas garīga skola. Piemineklim apkārt labi apkopts dārzs un kalni tālumā ar zaļām priežu cepurēm.

No šīs cēlās varoņu atdusas vietas dodamies uz Escorial. Tur Filips II 1563.g. pēc uzvaras pār frančiem licis celt klosteri un nosaucis to Sv. Lorenzo vārdā, jo kauja notikusi Sv. Lorenzo dienā. Klosteris celts no rokām kalta akmens 21 gadu, un pie tā strādājuši 3000 cilvēki katru dienu. Filips II bijis ļoti ticīgs un šeit izveidojis savu vasaras mītni. Viņa un viņa mīļākās meitas guļamistabas atradušās tieši blakus altārim. Kad viņš kļuvis vecs un slims, viņa vēlēšanās bijusi šeit nomirt. Jūtot, ka tā stunda tuvojas, viņš licis sevi krēslā sēdus pārnest no Madrides. 50 km garais ceļojums ildzis 7 dienas. Karaļa vēlēšanās piepildījusies, un viņš nomiris savā vienkāršajā gultā blakus altārim. Viņš apglabāts marmora zārkā, kapenēs zem altāra, kur guļ daudzi Spānijas valdnieki un viņu laulātās draudzenes. Karaliskās telpas izgreznotas ar 15.g.s. gobelēniem un sienu gleznojumiem, kur attēlotas kaujas ar spāņu uzvarām. Šie gleznojumi nav mākslinieciski vērtīgi, bet tas ir liels vēstures piemineklis, jo redzami to laiku ieroči, tērpi un kauju veids.

Kaut gan kājas ir ļoti nogurušas no lielas staigāšanas, pārbraukuši Madridē, vēl mēģinām atrast veikalu ar skaistajām kurpēm, bet atkal tuvojas slēgšanas laiks, un mēs to neatrodam. Kājas tulznās, bet kurpju nav.

Agri 1. maija rītā atstājam Madridi un sarkanās lupatas, kas mūs tik ļoti uztrauc. Ceļš ved pa līdzenumu līdz tālumā ieraugām kalnus. Vienā kalna galā 9 vējdzirnavas, laikam tās pašas, ar ko Don Kichots cīnījās. Vēl tālāk pabraukuši, ieraugām Toledo pilsētu. Tā izskatās kā baltu dūju bars, kas nolaidies kalna galā. Pilsēta sadalīta divās daļās — vecajā un jaunajā. Veco daļu sākuši celt jau romieši 200 g. pr. Kr. To ierobežo augsti mūri no trim pusēm. Ceturto daļu aizsarga Taho upe. Toledo bijis cietoksnis klints galā, ienaidniekam grūti pieejams. Viduslaikos tā bija galvaspilsēta ar 44.000 iedzīvotājiem. Uz pilsētu ved 9 vārti un divi tilti. Vecajā daļā ir arabu celts Alkazars, ko tagad izmanto kā militāro akadēmiju. Tur ir arī milzu katedrāle, kuŗu cēluši dažādi valdnieki 266 gadus, sākot ar 1227.g. Katedrāle celta ar alabastra un marmora pīlāriem, 750 krāsaina stikla logiem un 32 altāriem. Galveno altāri gatavojuši 27 mākslinieki 4 gadus. Tas gatavots Gotu stilā un ir labākais visā Eiropā. Zem altāra apglabāti slaveni kardināļi un karaļi. Ir brīnišķīgi griestu gleznojumi. Katedrāles sakristejā redzamas daudzu slavenu mākslinieku gleznas: Valazquez, Van Dyke, Riberą, El Greco u.c. Toledo vecā daļa ir jāapskata kājām, jo ielas ir tik šauras, ka, ja izplēš rokas, var aizsniegt abas puses. Ielas noklātas apaļiem akmeņiem, ko daudzās kājas jau vietām padarījušas gludus. Akmeņi izlikti rakstā. Šai pilsētā sastopamas romiešu, visgothic, arabu, Mozarabic, mudejar un kristiešu kultūras. Liekas, ka laiks ir apstājies un atrodamies vēl 16.g.s. Katrs akmens te kaut ko stāsta.

Sv. Toma baznīcā redzams El Greco meistardarbs — grafa Orgaza apbedīšana, gleznota 1586.g. Šai gleznā parādīts kā Jēzus uzņem grafa dvēseli. Glezna ir bezgala dzīva un izteiksmīga. El Greco ir bijis grieķis, bet gandrīz visu savu mūžu dzīvojis un arī apglabāts Toledo. Spāņi gan viņu sauc par grieķi, bet ar lielu cieņu. Apskatām arī māju, kur viņš dzīvojis un radījis savus lielos mākslas darbus. Mums arī rāda žīdu sinagogu, kas pēc žīdu aiziešanas pārvērsta par katoļu baznīcu.

Spāņi savus vēstures piemineklus cenšas pasargāt un, cik vien iespējams, atjaunot. Neko nedrīkst nojaukt. Ja kāds nespēj savu vēsturisko māju atjaunot, tad to pārņem valdība. Mājas nelielas ar pagalma dārziņiem. Tur ir tikai kāda puķu dobe un pārējais noklāts ar akmeņiem. Nekur neredz zālāju. Puķu podi uz palodzēm, un dažreiz pat visa māja apkārta ar puķu podiem. Tur pietiek darba visai dienai, lai tos aplaistītu. Viņi ar savām puķēm lepojas un rīko pat puķu sacensības. Kā vecām, tā jaunām mājām visur apakšējā stāva logi aizrestoti. Tas viņiem esot paradums no barbaru laikiem, kad zagts un laupīts, bet man liekas, ka arī tagad nav nemaz daudz labāk.

Otra Toledo daļa ir samērā jauna un moderna. No dažām vietām atveras brīnišķīgi skati uz apkārtējiem kalniem. No Toledo braucam uz Jaen, kur paredzēta pārnakšņošana.

Arī šī pilsēta celta uz kalna, un pašā kalna galā ir milzu katedrāle, bet esam par daudz noguruši, lai to apskatītu. Mums arī sāk likties, ka šīs zemes valdnieki nav cita nekā darījuši kā cēluši katedrāles, vienu greznāku par otru. Gribas atpūsties, bet neiznāk liela atpūta, jo blakus mūsu viesnīcai ir parks, un tā kā ir 1. maijs, tur spēlē, dzied un aģitē skaļā balsī. Palūram, kas tur notiek, bet tad metamies atpakaļ, jo visur plandās sarkanās lupatas ar dažādiem nosaukumiem. Mēs zinām, kas tur rakstīts, tā kā negribam pat skatīties uz to pusi.

Nākošā rītā brauciens uz Granadu. Jānobrauc 90 km. Ielejas mainās ar kalniem. Līdzenās vietās viļņo labība, bet kalni līdz pašai augšai apstādīti ar olīvu kokiem. Tie aug gandrīz uz kailas klints, un mēs nevaram vien tos diezgan apbrīnot. Pirms Granadas braucam pāri Siera Nevadas kalnu grēdai. Šie ir augstākie kalni Spānijā. Augstākās virsotnes sasniedz apm. 3.500 m, kur iespējams slēpot no novembŗa līdz jūnijam. Tur arī cērt sarkano un balto marmoru, pa kuŗu mēs pastaigājamies katrā viesnīcā. Skatam atveras brīnišķīgas ainas, un tālumā redzamas sniegotas galotnes.

Granadas pilsēta ir kalnu piekājē, bet kalna galā slavenā Alhambras pils. Tā ir arabu celta. Darbi sākušies 1238. g. un ilguši 154 gadus. Arabi domājuši, ka Paradīze ir zilajās debesīs virs Granadas. Arabi Alhambras kalnā ierīkojuši lielisku ūdens sistēmu, kas ar maziem labojumiem darbojas vēl tagad. Kalni, augļīgas ielejas un kristalldzidrais ūdens tiem likās kā paradīze. Ceļš ved caur simtiem gadu vecu stādītu mežu uz taisnības vārtiem. Ieejam dārzā, kur arabu laikos pastaigājušās tikai valdnieku daudzās sievas starp smaržīgajām puķēm un strūklakām. Citiem mirstīgiem tur nebija atļauts ieiet. Šeit viss šķiet nereāls — kā Tūkstots un vienas nakts pasakā. Smaržo milzīgie rožu ziedi, strūklakas čalo un kaut ko stāsta, un man liekas, ka dzirdu kādu senu teiku par valdniekiem un viņu sievām. Vai neskan flautas un maigas dziesmas, kas vilina un sauc? Vai nežvadz ķēdes un neplūst asinis, jo pasaulē vienmēr ir bijusi mīlestība, greizsirdība, atriebība un nodevība. No baseina šaujas ūdens strūklas, zied kallas — baltas kā līgavas. Torņi, pagalmi un vārti, marmora kolonnas un visur arabu raksti un teicieni no Korāna. Pētot šos rakstus, atrodu mums visiem labi pazīstamo auseklīti. Kā tas še gadījies starp šīm austrumu zvaigznēm? Telpām ir dzīvības kokā izgriezti griesti, un jābrīnās, ka tie tik labi saglabājušies. Granadā bijušas zemestrīces, bet Alhambra stāv kā stāvējusi. Laika zobs šo to ir sabojājis, bet sākot ar Kārli I tā arvien ir atjaunota, ko dara arī tagad pa daļām. No logu nišām atveras skats uz visu pilsētu un apkārtējiem kalniem, un liekas, ka nekad nevar apnikt uz šo ainu skatīties. Kad pēdējais arabu valdnieks Boabdils atstājis Alhambru, viņš atskatījies vēl no kāda kalna, un asaras lijušas pār viņa vaigiem.

(Nobeigums nākamā nr.)

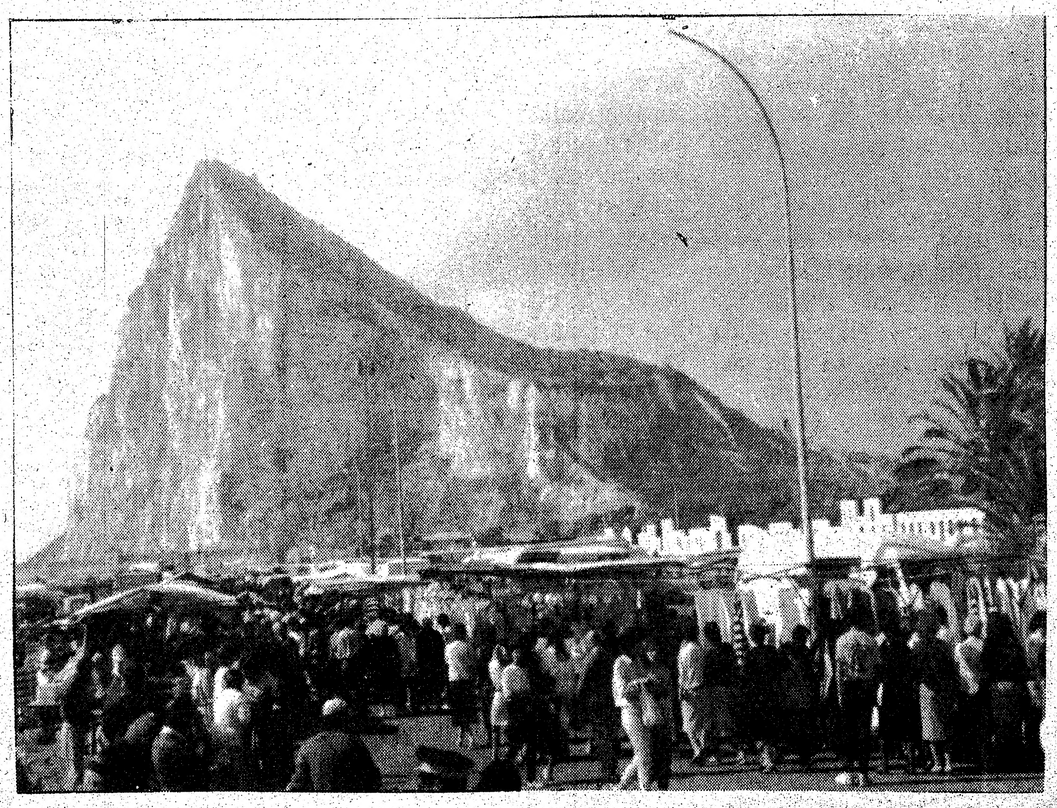

Lūcija Cauka

Ziemas svētkos

Ja vēsti aizmirstu
un gaismu neredzētu,
tad prieku sirdī nejustu
un daudz ko pazaudētu.

Nakts būtu bez zvaigznēm
tumša un baiga;
prieks būtu bez spārniem,
pieplacis zemei.

Saņemsim vēsti
par mīļo viesi,
satversim gaismu,
kas visu gaišu dara.

Jutīsim prieku,
kas nekad nepazūd,
to dāvināsim citiem,
lai sirds tik mīlestību jūt.

Nikolajs Seglenieks

Zviedru plate

Rīgā bija dzirdēti nostāsti par zviedru auksto galdu. Patiesībā šie stāsti nenāca no Zviedrijas, jo šo zemi, nez kāpēc, tikai kāds retais no mūsu krasta bija apciemojis. Toties Igaunijas galvas pilsētā Tallinā vienmēr kaut kur skanēja latviešu valoda. Un ja kāds rīdzinieks bija Tallinā, tad pēc rituāla tas apciemoja restorānu Du Nord. Vismaz tur iegāja, apstaigāja un apskatīja zāles vidū uzklāto galdu ar daudzajiem uzkožamiem, kas gaumīgi dekorēti bija salikti uz sudraba paplātēm pēc zviedru tradicijas un receptes.

Du Nord zviedru galda īpatnība bija tā, ka viesis restorānā ieņēma vietu pie kāda galdiņa, tad piegāja pie aukstā galda. Tur abos galos bija salikti šķīvji. Paņēma vienu un ar to apstaigāja galda abas puses un uz šķīva uzlika visu, ko acs iekāroja. Pēc tam varēja iet neskaitāmas reizes pēc ēdamā. Par galda apmeklējumu bija noteikta maksa, paušāltarifs, neatkarīgi no tā, cik daudz reizes ņēma. Par dzērieniem bija jāmaksā atsevišķi.

Ar izteicienu — zviedru plate — pirmo reizi es iepazinos Rīgā 1932. gadā luksa restorānā Alhambra, kas atradās Brīvības ielā. Mēs bijām četri puiši. Neviens no mums nebija bijis lepnajā restorānā. Iepriekš uz ielas saskaitījam kopīgu kapitālu. Mums likās, ka tas bija pietiekams, lai iesolotu slavenībā.

Zālei apkārt bija dažu pakāpienu paaugstinājums ar margām. Galdiņi bija zāles vidū un uz paaugstinājuma. Mūs nosēdināja uz paaugstinājuma un katram rokā ielika ēdienu karti. Lētākais tur bija zviedru plate. Klāt piezīme, ka tā pasūtināma vismaz divām personām. Jautājām viesmīlim, kas ir zviedru plate. Saņēmām atbildi, ka uz tās ir dažādi auksti uzkožamie. Mēs pasūtinājām plati un alu.

Gaidot alu un plati, kavējām laiku, aplūkojot telpu, viesus un to, ko kuŗais ēda. Es sēdēju galda galā, kas pieskārās margām. Celi zem galda pašūpojot, jutu, ka celis piedūrās kaut kam mīkstam.

Pieskāriens lika atmiņēties kādā vēstures grāmatā lasītas rindas par Anglijas karalieni Viktoriju, kuŗai bijuši savādi konvencionāli uzskati par kājām. Viņas Majestātes valdīšanas laikā bija dots norādījums apslēpt nemorāliskās kājas. Tā dāmu svārkiem bija jābūt gariem līdz zemei. Viktorija kļuva alerģiska, pat redzot kailas galda kājas, tāpēc arī galdi bija jāpārsedz ar galdautiem, kas nokarājās līdz grīdai. Kur tas nebija iespējams, tur galda kājas bija jāietin drēbju popējumos.

Jūtot mīkstumu Alhambra galda kājai, iedomājos, ka popējumu bija arī šajā lepnajā restorānā, lai viesi neatsit kāju lielus un ceļus. Ziņkārīgi pabāzu roku zem galda. Tur bija šķērskoks, un virs tā varēja sataustīt kaut ko mīkstu. Tas bija vaļīgs. No galda apakšas izvilku saņurcītu gaiši zilu dāmu cepuri. Es to uzliku galvā, par pārsteigumu maniem galda biedriem. Mums bija stipri vien jāpiepūlas, lai nesāktu skaļi smieties. Zem galda bija vēl kaut kas mīksts. Izvilku vēl vienu, sarkanu cepuri. Arī mani galda biedri izvilka cepures. Mums par četriem bija kādas desmit cepures. Tas likās pārsteigums, smieklīgi — lepnajā Alhambrā galda apakša piebāzta ar dāmu cepurēm. Neviena nebija jauna, visas nodriskātas. Ko mums darīt? Restorāna direktors jau nebija tās tur sačammājis. Kāds jokdaris bija atnesis un tur saspraudis atradējiem par prieku. Ja tas nebūtu darīts, tad šīs priecīgās rindas nebūtu uzrakstītas. Cepures nolikām tur, no kurienes bija izvilktas, lai saceļ izbrīnu un jautrību nākošajiem atradējiem.

Viesmīlis galda vidū nolika lielu, apaļu paplāti, uz tās bija vienāda lieluma stikla trauki ar dažādiem uzkožamiem: sardīnes, šķiņķis, lasis, siers un vēl kādi ēdamie. Protams, bija vēl maize un sviests. Mūsu uztverē tie bija parasti aukstā galda uzkožamie. Vienīgi šāda veida pasniegšanu varēja uzskatīt par zviedru plati, ja Zviedrijā tā pasniedza.

Daudziem Rīgas restorāniem bija palielas priekštelpas ar bufeti. Bija restorāni, vairums otrās un trešās šķiras, kur bufetes telpā bija klāti galdi, kur piesēsties. Pie bufetes viesi izvēlējās vai nu gatavas sviestmaizes ar uzgriežamiem, vai tikai uzgriežamos. Bija tādi, kam nevaļa un steiga. Tie ātri uzkoda, ieķēra malku, stāvot pie bufetes, mēdza sacīt — stāvot pie ,,stoikas''. Tie, kam bija mierīgs prāts, nesteidzoties ar šķīvi un glāzi pārcēlās pie kāda galda.

Pieminot bufetes, jāslavē divi Rīgas restorāni; Esplanāde un Romas pagrabs. Pirmais bija izdaudzināts ar gardām sviestmaizēm. Nevienā citā Rīgas restorānā nebija lielākas dažādības. Ar augošu apetītu varēja apbrīnot maizīšu gatavotāju māku, fantaziju, mākslinieciskō izdomu dekorēšanā. Esplanādes bufetei bija vēl kāds šedevrs, kuŗu mēdza saukt vācu vārdā par ,,Katerfruhstuck'' — cūkas gaļas gabaliņi biezā, tumīgā krējuma-tomātu mērcē, kuŗā bija vēl paprikas un skābu gurķu gabaliņi. Tas garšoja lieliski. Tam bija līdzība ar stroganovu izskatā, tikai ar gaišākas krāsas mērci un citu garšu.

Romas pagraba bufete bija gardēžu paradīze. Tur bija atrodams pats labākais gastronomijā. Romas pagraba bufete bija 14 metru gaŗa, un pie tās strādāja divi un pēc vajadzības četri apkalpotāji, kuŗus mēdza saukt par bufetniekiem. Viens no tiem — Vilis Znatnajs bija manas mātes māsas, manas krustmātes, vīrs. Onkulis Vilis stāstīja, ka Rīgā iebraukušie ārzemnieki nākuši skatīties Romas pagraba bufeti kā pasaules brīnumu. Tie liecināja, ka otru tik gaŗu, tik bagātīgu un tik gaumīgi sakārtotu neesot redzējuši kaut kur citur Eiropā.

Uz bufetes letes bija trīs katli karstā ūdens peldē. Tur zem sudrabotiem vākiem bija Romas pagrabam gatavoti cīsiņi, kartupeļu biezenis un tomātu mērce. Cīsiņos bija speciāls gaļas maisījums, un izskatā tie bija resnāki un gaŗāki nekā parasti cīsiņi. Garšā tie bija delikāti un bija Romas pagraba bufetes speciālitāte.

Atgriezīsimies pie zviedu plates! Rīgas citu restorānu pavāri drīz sāka sekot Alhambras paraugam. Šur un tur ēdienu kartēs parādījās zviedru plate. Restorāns Esplanāde pārtrumpoja visus, jo viņu ēdienu kartē bija vēl kāds jaunums. Bez aukstās plates tur bija — zviedru siltā plate. Arī te bija noteikums — pasūtināms vismaz divām personām.

Dzīvojot vairāk nekā četrdesmit gadus Zviedrijā, es varu liecināt, ka Esplanādes zviedru silto plati nekad neesmu redzējis. Tas bija Esplanādes īpašnieku, trīs brāļu Holmgrēnu (tā laikam bija viņu uzvārds) izgudrojums. Viens brālis bija restorāna pārvaldnieks, otrs — pavārs un trešais apkalpoja bufeti.

Esplanādes zviedru siltā plate sastāvēja no sešiem vai septiņiem vienāda lieluma brūni glazētiem māla podiņiem, kas bija salikti un paplātes. Podiņi bija dažādos lielumos, atkarība no tā, cik daudz personām pasūtināja. Tie bija sakarsēti, lai ēdiens neatdzistu. Noliekot paplāti, viesmīlis vienmēr brīdināja sākumā neaiztikt podiņus, lai neapdedzina pirkstus.

Podiņu saturs bija mainīgs. Vienā podiņā vienmēr bija bufetes speciālitāte, citos bija stroganovs, gulašs, sautētas nieres portvīnu mērcē, vistas ragū, ceptas teļu aknu šķēlītes krējumu mērcē, sīpolu sitenis. Gaļa bija sagriezta kumosa lielumā. Klāt varēja izvēlēties kartupeļu biezeni vai ceptus kartupeļus. Šādu silto plati citi restorāni nespēja atdarināt, jo tiem nebija tik plaša ēdienu karte un pietiekami liela apgrozība.

Zviedru plati Zviedrijā sauc par — smērgosbūrd. Tulkojumā sviestmaižu galds, ko ēd pirms siltā ēdiena. Patiesībā tas ir latviešu aukstais galds. Vācieši to sauc par Foršpeizen (Vorspeisen), italieši — antipasto, spāņi — entradas, franči — ordevr (hors d'oeuvre) un krievi — zakuska. Zviedri ļoti lepojas ar savu smērgosbūrd, it kā citas tautas tādu nepazītu.

Trauku tirgotavās Zviedrijā ir pērkamas zviedru plates — uz trīs centimetru zema koka pamata ir griežama apaļa koka plate, uz tās seši vai septiņi stikla trauciņi aukstā galda uzgriežamiem un salātiem.

Restorānos kā priekšēdienu zviedru plati varēja pasūtināt lētāku uz trīs vai dārgāku uz pieciem atsevišķiem trauciņiem.

Šodien šis veids ir tikpat kā izzudis. Luksa restorānos ir speciāla ,,gurmē brika'', uz kuŗas ir izmeklētas delikateses, kā kaviārs, zosu aknu pastēte ar trifeļiem.

Smērgosbūrds, kas bija minēts Tallinas Du Nord restorānā, ir vēl šodien Zviedrijā svētku laikā, sevišķi Ziemsvētku un Jaungada nedēļās. Restorāna vidū vai pie kādas sienas uzklāts gaŗš galds, uz tā novietoti aukstie un, ja ir, tad viens vai divi siltie ēdieni. Šis galds ir zināma veida ,,self service''. Viesmīls apgādā tikais dzeŗamos, par kuŗiem jāmaksā atsevišķi.

Uz zviedru, dāņu un somu kuģiem mēdz būt divi vai vairāki restorāni, no kuŗiem viens ir ar pašapkalpošanas smērgosbūrdu. Sevišķi iecienīti ir somu kuģi satiksmē starp Zviedriju un Somiju, uz tiem ir lielāka un bagātīgāka delikatesu izvēle. Bieži tur ir arī lašu ikri.

Skandinavijā ir vairāku zivju ikri. Dāņiem ir pat melni ikri, ko sauc par kaviāru, bet tas nav krievu kaviārs, tie ir melni krāsoti parastie zivju ikri, kuŗus visbiežāk lieto pie gratinētām zivīm. Zviedri iecienījuši dažādu zivju ikrus, bet ne laša. Savādi, vai ne!

Zviedrijā ierodoties, latvieši tirgū apstaigāja zivju stendus un nekur neredzēja lašu ikrus. Tur bija izskatā mazāki ikri, kas arī bija garšīgi, bet mums tie nelikās tik garšīgi. Un ja bija lašu ikri, tad tie maksāja pavisam lēti. Latvijā lašu ikri bija dārgāki nekā laši, jo no laša svara ikri bija niecīgā svarā.

Taujājot tirgotājiem, noskaidrojās, ka Zviedrijā lašus mēdz saņemt iztīrītus. Tikai retās reizēs lašus saņēma neiztīrītus ar visām iekšām. Latvijā dzīvojot, es nezināju, kā ikri izskatījās pirms sagatavošanas, Ikri ir pelēcīgi, neizskatīgi. Tie ir plēves maisiņā. Iegādājos mīkstus bērza zariņus, sasēju un, ikrus turot remdenā ūdenī, ar zariņu pušķi ikrus atbrīvoju no plēves. Viena daļa ikru saplīsa, jo lašu ikri ir ļoti vārīgi. Atbrīvotie ikri jāieliek lēzenā traukā trīs centimetru augstumā, citādi apakšējie no svara saplīst. Apbeŗot ar sāli, ikri tūlīt maina krāsu, tie top savā ,,laša krāsā''. Šodien lašu ikri ir pērkami, un tie ir tie lētākie. Paldies Dievam!

Rakstā minēts, ka pie smērgosbūrda pasniedza vienu vai divus siltos ēdienus. Tie stāv uz galda uz siltuma platēm. Visbiežāk viens ir ,,četbullari'' — no kotletes gaļas izgatavotas bumbiņas frikadeļu lielumā, kas ir apceptas sviestā, eļļā vai margarinā.

Kā otrs ēdiens mēdz būt — Jansona kardinājums (Janson frestelse), kas ir īsts zviedru ēdiens. Uz dziļas, gaŗas cepamās pannas viena kārta gareni sagriezti nevārīti kartupeļi, virsū viena kārta anšovis vai siļķu gabaliņu un trešā kārta atkal kartupeļi ar saceptiem sīpoliem, krējumu, sviesta piciņas. Viss pārkaisīts ar rīvmaizi un cepts cepeškrāsnī. Retās reizēs ir kāds cits siltais ēdiens. Mēdz būt tā, ka ēdēji ir paēduši no aukstā galda gardumiem un silto ēdienu tikai nogaršo.

Zviedru plates delikateses ēd zināmā kārtībā, un to patiesībā darām arī mēs, latvieši. Atšķirība var būt tā, ka mēs sākam ar siļķi dažādos sagatavojumos, bieži ir tikai rosols. Zviedri siļķu salātus nepazīst. Ēdot siļķi, zviedri to dara uz atsevišķa mazāka šķīva, klāt pieēdot siltu kartupeli. Pēc tam ēšanu turpina, uz parastā lieluma šķīvja ēdot zivis, pēc tam putnus, gaļas izstrādājumus un nobeidzot ar sieriem un augļiem.

Tā bija maza ekskursija Rīgas gastronomijā. Tā reiz bija, nevis kā tagad, kad jāstāv rindā, lai nopirktu klaipu rupuča.

LATVIEŠU BAPTISTU DRAUDZE

ielūdz visus tautiešus

Kristus dzimšanas svētku dievkalpojumā

svētdien, 20. dec., pl. 14

TEMPĻA BAPTISTU BAZNĪCĀ, 14 DEWHURST BLVD.
(1 bloku uz rietumiem no Donland pazemes stacijas)

Māc. J. Šmits runās par tematu:

Kristus vienīgā cerība

Programmā: koŗa un bērnu priekšnesumi.

Gaišus un priecīgus Ziemas svētkus un Dieva svētību 1988. gadā radiem, draugiem un pazīstamiem novēl

Lonija Vasariņa un dēls Andris ar ģimeni

Anšlavs Eglītis

Gabija — patiess stāsts

(Gaby a True Story, Tri-Star pict.)

Meksikā 1979. gadā iznāca jaunas rakstnieces Gabrielas Brimmeres (Brimmer) pirmā grāmata, kas tūdaļ ieguva plašu ievērību un ko tulkoja vairākās valodās. Temats bija itin kā visai parasts — autores cīnīšanās tikt pie vārda, bet neparastais tas, ka Brimmere bija no dzimšanas smagi paralizēta. Viņa spēja kustināt sejas vaibstus, kaklu, mazliet plecus, bet tālāk varēja darbināt tikai kreisās kājas pēdu. Runāt viņa nespēja, tikai izgrūst nenoteiktu rūcienu. Gabija bija dzimusi žīdu ģimenē, kas bēgot no hitleriskās Vācijas, bija nonākusi Meksiko Sitijā, kur Brimmerim izdevās izveidot sekmīgu tirdzniecības uzņēmumu. Paralizēto meiteni kopa aukle, jauna meksikāniete.

Tikai pēc vairākiem gadiem aukle atklāja, ka Gabija spēj kustināt kreisās kājas pēdu, un izveidoja sazināšanās sistēmu: izstiepta pēda nozīmēja — jā, atliekta — nē. Atbildes uz dažādiem jautājumiem atklāja, ka Gabija ir neparasti intelliģents bērns. Viņai bija laba redze un dzirde, viņa bija vērīgi sekojusi visam, kas notika ap viņu, un saprata, ko ļaudis runāja. Īsā laikā viņa iemācījās lasīt un, norādīdama ar kāju uz alfabeta dēļa burtiem, arī pati veidoja vārdus un teikumus. Vēl pēc kāda laika, viņa, darbinājs elektrisku rakstāmmašīnu un tādā veidā vēlākos gados sarakstīja īpatnējā kultivētā stilā savas grāmatas.

Tūlīt pēc pirmās grāmatas iznākšanas par Gabrielu Brimmeri interesējās jauns meksikāņu filmdaris Luijs Mandoki. Sadarbībā ar scenāristu M. Salinas un pašu Gabiju, viņi trijatā izstrādāja filmas scenāriju par paralizētās meitenes savdabīgo dzīvi un izmisīgo cīņu pēc izglītības. Meksikas filmu studijas Mandoki projektu noraidīja kā nekomercialu. Pagāja gari gadi, iekām Mandoki laimējās sameklēt financētājus un atbalstītājus TriStar filmu sabiedrībā Holivūdā. Izrādei izdevās piesaistīt izcilas aktrises. Gabijas mātes lomu tēlo Skandinaviete, Liva Ulmane (Ulman), kas tēlojusi daudzās starptautiski populārās Ingmara Bergmaņa filmās.

Aukles lomā redzam izcilu un daudz godalgotu Meksikas aktrisi Normu Aleandro, kas ieguva starptautisku ievērību ar filmu Official Story. Tā guva lielus panākumus Eiropā un saņēma arī Holivūdas filmu akadēmijas Oskaru.

Gabijas lomai saistīja Ņujorkas skatuves aktrisi Rakeli Livaini (Levin), kuŗas karjēru 70. gados pārtrauca smaga muskuļu paralize (Guillian-Barre Syndrome). Par laimi šī slimība izrādījās ārstējama. Jau pēc dažiem gadiem viņa tēloja populārajā skatuves lugā ,,Duet for One'' vijolnieci, kuŗas spožo karjēru pārtrauc progresējoša paralize. Gabijas tēlošanas laikā viņa jau bija pilnīgi atvesļojusies.

Filma ar lielu precīzitāti tēlo Gabijas smagos pūliņus skoloties un izglītoties. Vispirms viņa nonāk grūti audzināmo un atpalikušo bērnu skolā, bet drīz izrādās, ka tur viņai nav ko darīt. Nākas pārvarēt bezgalīgas grūtības, lai iestātos parastajā ģimnazijā, jo visu laiku viņai sēž blakam aukle, kas nolasa Gabijas atbildes, kuŗas Gabija norāda ar kāju uz alfabēta dēļa. Auklei jāšķir arī grāmatu lappuses un taml. Nevērojot visas grūtības Gabija teicami noliek visus eksāmenus, beidz ģimnaziju un iestājas universitātē. Viņai nodibinās sirsnīgas attieksmes ar dažiem skolas biedriem, kuŗas sarežģī neatrisināmās seksuālā problemas, novedot viņu pie pašnāvības domām un mēģinājumiem. Beidzot tomēr viņai izdodas atgūt dvēseles līdzsvaru, nodoties radošai rakstniecībai.

Pieminēto trīs virtuozo aktrišu intensīvais tēlojums un iedziļināšanās īpatnēja traģisma iekrāsotajā psīcholoģijā veido visai neparastu un daudzējādā ziņā aizkustinošu cilvēku attieksmju un likteņu stāstu, ļoti drūmu, bet savā veidā arī pacilājošu — liecinot par rosmīgā gara un stiprās gribas brīnumainajām iespējām. Jāatceras arī mūsu Zentas Mauriņas neatlaidīgie cīniņi un apbrīnojamie sasniegumi, par spīti paralizētajam ķermenim. Nav jāaizmirst arī kopēju uzupurēšanās. Auklei ir pilnīgi jāatsakās no savas dzīves, jo Gabija ir pilnīgi nevarīga bez viņas palīdzības.

Gadu gaitā nomirst Gabijas tēvs, drīz arī māte, un Gabija paliek ar aukli divatā. Par laimi Gabijas literārie panākumi nodrošina viņas materiāli un — lai dzīve nekļūtu pārāk pelēka un vienmuļa, viņas adoptē un audzina mazu meitenīti. —

Ir dažkārt redzētas filmas par ļaudīm ar fiziskiem ierobežojumiem, bet stāsts par Gabiju ir viens no visiespaidīgākajiem un arī mākslinieciski veiksmīgākajiem.

Kā bija senāk

Nikolaja Kalniņa teksts, seni zīmējumi

Projām darba dienas gausās,
Svētki nāk, un mežsargs klausās:
,,Būtu ļoti neglīti,
Ja kāds zagtu eglīti!''

Kad viss vezums Rīgā pārdots,
Mazais līdzbraucējs tiek vārdots:
,,Dāvanas kaut pirkt ir modē —
Neiesim mēs katrā bodē!''

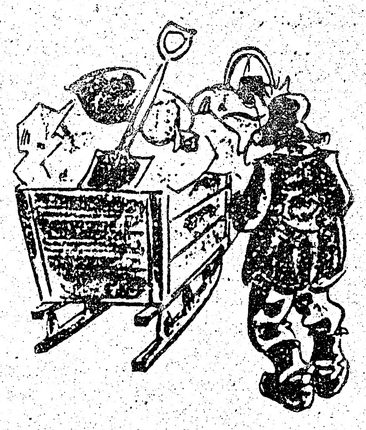

Ko Rīgā redz vēl laucinieki?
Tie lielām kastēm vezumnieki,
Kas prom no ielām sniegu vadā —
Pa kupenām te retais bradā.

Bet kam atļauja ir dota —
Lai tiek visiem svētku rota —
Ragavās var iejūgt zirgu,
Braukt ar eglītēm uz tirgu.

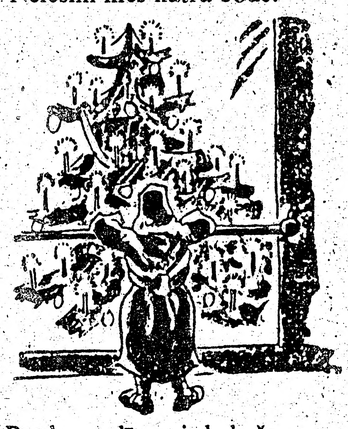

Bet kur eglīte mirdz koša,
Iepirkšanās tomēr droša:
Tēvs vairs negrib naudu taupīt,
Zēnam svētku prieku laupīt.

Un namos, kur vēl krāsnis silda,
Ar malku tās ir jāpiepilda;
To atnes tirgotājs ar riņķi,
Ja pircēji ir paši sliņķi.

Kaut Daugavā jau biezs ir ledus,
Uz svētkiem makšķernieki nedus:
Cērt āliņģi pat bargā salā,
Tur sēž, līdz zivs ir āķa galā.

Grūti klājas autobusam:
Kupenās tam jātop klusam —
Kad sāk sniegs visapkārt spiesties,
Riteņi vairs nespēj griezties.

Jaungada sagaidīšanas balle

ceturtdien, 31. decembrī, no pl. 20.00 līdz 2.00

DV namā, 125 Broadview Ave, Toronto.

Pārsteigumi
Jautrība
Loterija
Dziesmas

VALIJAS MĒRNIECES DEKORĀCIJAS

Elmāra Zakuļa DEJU MŪZIKA

Piedalīšanās $30.-, ieskaitot šampānieti un auksto galdu.

GALDIŅI REZERVĒJAMI PIE AINAS SELGAS, TEL. 759-0460 LĪDZ 28. DECEMBRIM.

AICINA DV TORONTO NODAĻAS VALDE

LABĀKĀ DĀVANA SVĒTKOS

Latvija Amerikā abonements

VANKUVERA

● Latvijas valstssvētku atceres svinības Vankuverā ievadīja ar dievkalpojumu Vankuveras Latviešu luterāņu draudzes baznīcā. Dievkalpojumu vadīja prāvests R. Āboliņš no Sietlas.

,,18. novembris ir diena, kad stiprinām savu ticību taisnības uzvarai un mūsu tautas gaišākai nākotnei. Neapmainīsim mūsu nacionālo kultūru, tautas goda vainagu, pret citu tautu vainagiem. Stiprināsimies augšāmcelšanās ticībā, jo pēdējo vārdu teiks Dievs, kas mūs par latviešiem ir radījis.

Atcerēsimies, protestēsim, liecināsim un ticēsim!'' Ar šiem vārdiem mācītājs nobeidza svētrunu, uzaicinot draudzi vienoties Latvijas himnā— Dievs, svētī Latviju...

Altāra telpa bija skaisti greznota ar baltiem rudens ziediem, kuŗus savā dārzā 18. novembrim kopa un pasargāja no rudens salnām Margrieta Aleksandra ar dzīvesbiedru.

Starp dievlūdzējiem bija arī Takomas latviešu koris ar diriģenti Faniju Matīsu, kas bija mērojuši gaŗu ceļu, lai šinī dienā pasērstu pie Vankuveras tautiešiem.

Pēc dievkalpojuma baznīcas blakus telpā notika svinību laicīgā daļa. To atklāja ar A. Pūpola īsu uzrunu.

Svinību koncertā piedalījās Takomas latviešu koris diriģentes Fanijas Matīsas vadībā. Solo daļu dziedāja soprāns Maija Riekstiņa. Juris Sproģis piedalījās ar trompetes spēli. Pie klavierēm — Ilona Noriņa. Labi saskaņotais koris nodziedāja 10 dziesmas.

Leonida Breikša Brīvības Piemineķļa balādi izjusti nodeklamēja takomiete Indra Michalovska.

Vankuverietes bija gādājušas par cienastu.

● DV Britu Kolumbijas nodaļas valde savā 14. novembŗa sēdē sadalīja budžetā atvēlētos līdzekļus aprūpes darbam. Lielākā tiesa pabalstu piešķirti skolām un jaunatnei: Minsteres Latviešu ģimnazijai — 500 dol., Rietumkrasta Vasaras vidusskolai Kursa — 300 dol., kas ir papildinājums iepriekš piešķirtajiem 350 dol., Latviešu bērnu vasaras nometnei Mežotne — 100 dol., Rietumkrasta Latviešu izglītības centram — 500 dol., Latviešu kaŗa invalidu apvienībai — 200 dol., Latvijas Brīvības Fondam — 100 dol., Patiesības Fondam — 100 dol., DV KV aprūpes darbam — 50 dol. un LNAK cilvēka tiesību aizstāvēšanai — 30 dol.

Nodaļas kasieris V. Kajaks ziņoja, ka oktobrī rīkotā mantu loterija devusi pāri par 1000 dol. lielu atlikumu. Nodaļas valdes priekšs. E. Pelēns un sekretārs A. Pūpols nodibinājuši sakarus ar AN Cilvēka tiesību dienas atzīmēšanas komiteju Vankuverā.

● 16. nov. mūžībā aizgājusi Erna Rudziņa, dzim. Libelte. Nelaiķe dzimusi Krievijā 1910. g. 8. jūnijā, apbedīta Forest Lawn kapsētas latviešu nodalījumā 18. nov. Nelaiķe atstāja vīru Ernestu. **J. R.**

DETROITA

● Rolands Silaraups viesojās Detroitā 24. novembŗa vakatā, kad Latviešu apvienība Detroitā bija rīkojusi viņa stāstījumu Sv. Pāvila latv. ev. lut. draudzes sabiedriskajās telpās. Bija ieradies nepiedzīvoti kupls detroitiešu skaits. Kājās piecēlušies detroitieši godināja Rolandu Silaraupu. Vaicāts par iemesliem, kas iedvesmojoši viņu uz šo drošsirdīgo rīcību, Rolands Silaraups atbildēja: ,,Ja esi spiests tik tālu, kad vairs nav kur iet, sākas spiediens pretīm. Ir sācies jauns laikmets tēvzemē un arī trimdā, kad pasīvas nogaidīšanas vietā ir sākusies aktīva kustība. **A.D.**

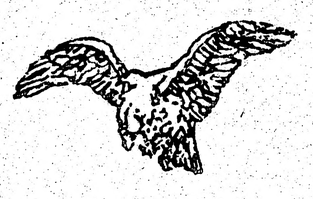

Latvijas Kaŗa Aviācijas pulka bijušais aviācijas motorists kaprālis Kārlis Bušs

* 1914. gada 17. decembrī Rīgā, Latvijā,
† 1987. gada 8. janvārī Rīgā, Latvijā.

Lidotājs seržants Aloizs Vjakse

* 1909. gada 3. septembrī Preiļu pag. Bindāros, Latvijā,
† 1987. gada 9. janvārī Toronto, Kanadā.
Pelnu urna apglabāta Latvijā.

Novērotājs-lidotājs virsleitnants Ernests Jākobsons,

* 1907. gada 24. novembrī Rīgā, Latvijā,
† 1987. gada 11. janvārī Ogrē, Latvijā.

Lidotājs kaprālis Edgars Jānis Poškus

* 1913. gada 29. jūnijā Liepājā, Latvijā,
† 1987. gada 15. aprīlī Toronto, Kanadā.

Par viņiem sēro
AVIĀCIJAS PULKA BIJUŠO KAŖAVĪRU SAIME

DAUDZKULTŪRA NOZĪMĒ ... BŪT KANADIETIM

Vēsturisko **Kanadas Daudzkultūru** likumprojektu (Canada Multiculturalism Act) nesen Federālā parlamentā iesniedza Hon. Davids Crombie, Kanadas valsts sekretārs un Daudzkultūru ministrs.

Šis likums apstiprinās konstitūcionālo brīvību ikvienas izcelsmes kanadietim izvēlēties un saglabāt, kopt un dalīties savā kultūrālā mantojumā.

Ierosinātais likuma projekts stiprinās mūsu vienību un mūsu kopējo kanadiešu identitāti, uzlabos mūsu saimnieciskās izredzes un ļaus atzīt Kanadas bagāto daudzkultūru dzīvē.

Šis nozīmīgais likumprojekts paredz:

- noteikt Kanadas daudzkultūru politiku;
- atzīt visus kanadiešus kā pilntiesīgus un līdzīgus partneŗus Kanadas sabiedrībā;
- uzlikt par pienākumu Federālai valdībai raudzīties, lai tās iestādījumi atspoguļo visas Kanadas daudzkultūru dažādību; un
- dot tiesisku bazi daudzkultūru programmām, kas bagātina Kanadas pilsonisko apziņu, palīdz saglabāt kultūru un apkaŗo diskrimināciju.

Kanadas Daudzkultūru likumprojekts... šodienai un 21. gadu simtenim.

Lai iegūtu vairāk informācijas par šo likumprojektu, lūdzu izgriezt un nosūtīt pievienoto kuponu.

Department of the Secretary of State of Canada
Multiculturalism

Secrétariat d'État du Canada
Multiculturalisme

Please send me more information, in English or in French, on the proposed Canadian Multiculturalism Act.

☐ English Literature
☐ French Literature

Name _____
(please print)

Mailing Address _____

_____

_____
(city, province and postal code)

Mail to: E 251
Canadian Multiculturalism Act
Department of the Secretary of State of Canada
Ottawa, Canada
K1A 0M5
819-997-0055
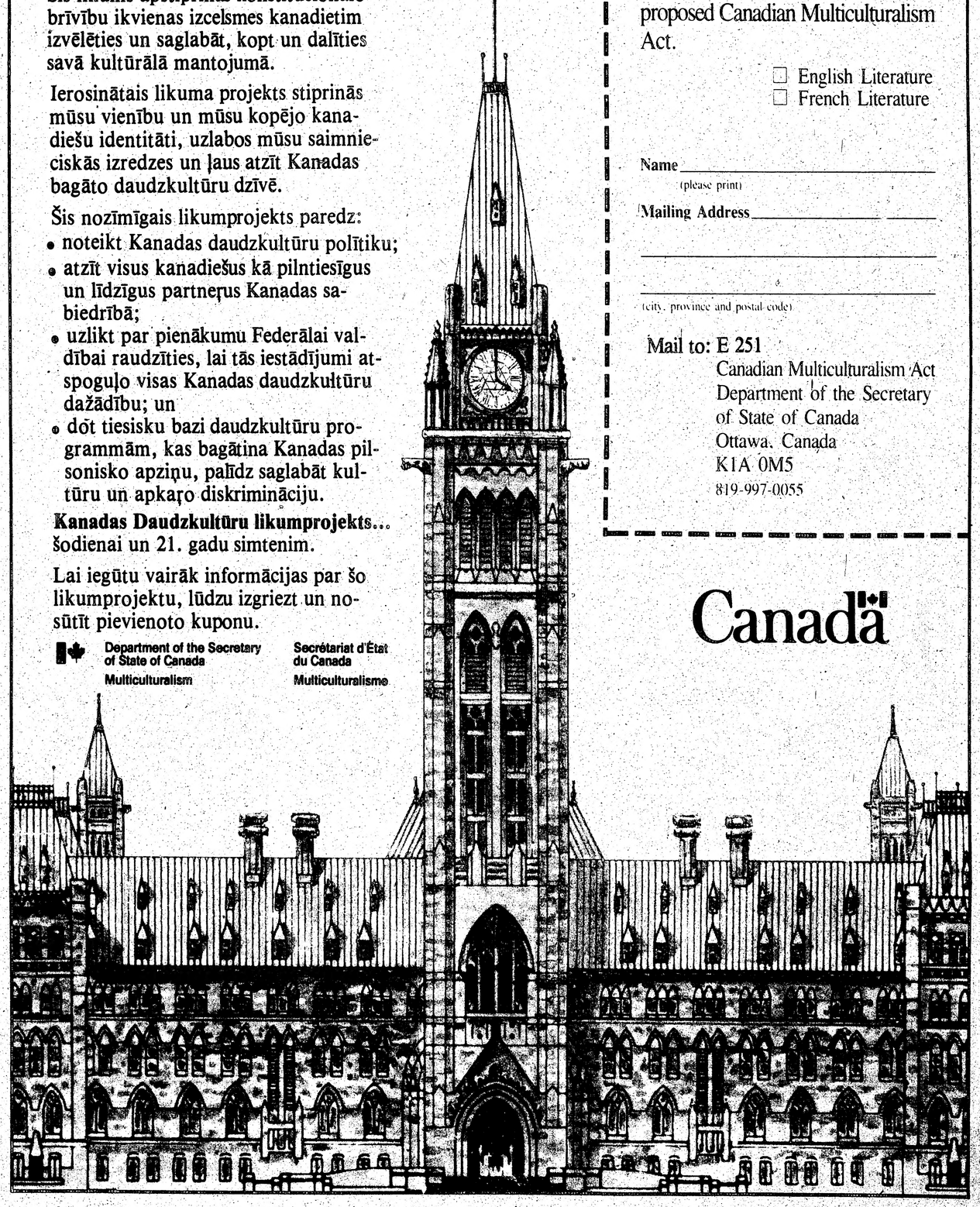
Canada